

nis/aut extremitatū. s. subiecti mediū vel p̄dicati zc. q̄
 subiectū scie erit aliq̄s horū duorū: z nō p̄missa vel co-
 clusio nec mediū nec p̄dicati. q̄ subiectū p̄dicatiōnis ē
 illo p̄ty/ q̄ scie q̄ est aggregatiōnis vna nō est vniū subie-
 cti: s. tot subiecta q̄ p̄dicatiōnis h̄ntes diuersa subiecta
 h̄nt inter illa pōt ē multplex ordo. i. ordo p̄dicatiōnis
 siue cōtariēs: ordo p̄fectiōis: ordo totalitatē. Et fre-
 quēter p̄mū iter illa assignat subiectū scie aggrega-
 tiue. S. sicut scia aggregatiue ē s̄itate nō est vna scia
 sic nec h̄ vniū subiectū simpliciter/ s. multa inter quā p̄
 ē p̄mū aliq̄ p̄mitate: q̄ late declarat. ¶ Hec que
 nūc dicta sūt de rōne subiecti scie/ forte clari/ sic pos-
 sent dici. Supponēdo p̄mū: q̄ p̄ subiectū intelligit
 aliq̄s terminū simplex/ sc̄opter/ s̄altē p̄lectōis p̄posi-
 tionalis. P̄ty: q̄ subiectū ē id de q̄ p̄dicat̄ passioēs: z p̄
 p̄ns erit extremū p̄positiōis seu p̄dicatiōnis: z ita nō cō-
 p̄lexū p̄positiōnale. ¶ Sc̄do supponēdū q̄ subiectū
 nō est ī scia p̄p̄te loquēdo tāq̄ aliq̄d scia. P̄ty: q̄ scia
 est noticiā habitualis vel actualis ad h̄ntia p̄dicatiōis
 demōstrabilis q̄ est simpliciter q̄ntas nō cōposita ex p̄ti-
 bus diuersarū rōnū. P̄t̄ ē est p̄p̄te ex gradib⁹ itēio-
 nalib⁹ q̄ sūt eiusdē rōnis: z ideo subiectū q̄ est notici-
 a ap̄ h̄ntia: z ita alterū rōnis nō est pars talis ha-
 bit⁹. Sed q̄ cū d̄ subiectū esse scie/ q̄ est scia tāq̄ ali-
 q̄d req̄sūt ad esse scie in esse vel fieri: cū aut ad ḡnatio-
 nē scie nihil aliud req̄sūt cū intellectu z ḡniali influētia
 cāe prime: nisi p̄missē z p̄cto z assensū p̄missarū gene-
 rantū noticiā actualē p̄dicatiōis. Et p̄tes h̄nt. i. extre-
 ma ex q̄b⁹ p̄missē z p̄cto cōstituitur: h̄nt em̄ p̄positiōis
 bus alijs circumscriptis p̄missē scia/ op̄z q̄ subiectū sit
 aliq̄d horū: z nō est p̄positiō nec assensū p̄positiōis.
 P̄ty: q̄ extremū p̄positiōis. S. in demōstratione non
 sunt nisi tres termini q̄ sunt extrema i. p̄missis z p̄cto
 nō ē. mediū z subiectū ac p̄dicatū p̄dicatiōnis. Subiectū
 aut̄ nō est mediū nec p̄dicati: q̄ hoc est cōiter passio:
 erit ergo subiectū p̄dicatiōnis. Et q̄ seq̄t q̄ tot sunt subie-
 cta sc̄tariū q̄t sunt p̄dicatiōnes sc̄te siue scie p̄dicatiōis
 vērā subiecta h̄ntes vēr. itē subiecta sc̄tariū mul-
 tipler est ordo vt parit. P̄dicatiōis. Et p̄fectiōis
 zc. Et s̄m hoc inter illa multa est vniū subiectū p̄mū
 in illo ordine: z hoc p̄t̄ dici subiectū attributiōis no-
 talis scie. Et cōiter assignat subiectū p̄mū: i. illo or-
 dine: z simpliciter. i. i. m̄n̄ connotatiū. Et s̄m hoc p̄t̄
 saluari q̄ cōiter dicūt de subiecto attributiōis ī sc̄po-
 lis modernorū. ¶ Articulus sc̄dus. P̄o articulo sc̄do
 supponēdū est q̄ subiectū accipit dupl̄. Vel p̄ subie-
 cto p̄dicatiōis vel īp̄ctiōis. Et sc̄do nihil ad p̄positū
 p̄mū nō accipit p̄ altero extremo p̄positiōis. s. ter-
 mino vel p̄cepto de q̄ d̄r p̄dicati. Accipit aliq̄ p̄ re-
 significata p̄ q̄ supponit h̄mōi terminū. ¶ D̄tia ē est
 inter subiectū scie z obiectum. Obiectū est p̄cto sc̄ta
 cui⁹ subiectū est subiectū scie. Subiectū itaq̄ est ps
 obiectū. Supponit ē ex dicēdis. di. iij. q. 2. ex dict̄.
 q. iij. q. 2. res p̄t̄ intelligi ī se siue disticta: q̄ nihil aliū
 terminat actū intelligēdi: illo nō nō p̄t̄ a nobis de⁹
 vna intelligi naturalit̄: vt p̄ty. q. 1. c. ij. Alio mō p̄t̄ itel-
 ligi i. p̄cepto cōt vel cognitiōe cōt sibi z alijs s̄m se to-
 tā v̄ s̄m suā p̄tes: sic cognoscim⁹. Vt p̄o statu illo
 p̄cepto cōt deo z creature: vel p̄cepto p̄positiōis p̄p̄o
 deo s̄m se tonū cui⁹ t̄ p̄tes cōueniūt creature vt ens
 sumūū infinitū zc. Supponit etiā ex. q. 1. plogi. et. q.
 vij. eiusdē q̄ scia accipit vel ī simpliciter habitu v̄ ag-
 gregatiue. Sic ē theologia accipit vel p̄ theologia
 viatorū vel b̄torū zc. de hoc. q. 1. c. vij. plogi. ¶ Sc̄do

p̄tia. Accipiēdo subiectū p̄ p̄scata p̄ q̄ supponit sub-
 iectū scie ī aliq̄ p̄te theologie de⁹ sub rōne d̄tari: est
 subiectū salū p̄ in aliq̄ s̄p̄t/ aliq̄ p̄fissant/ in aliq̄
 creatura: q̄ illud est subiectū p̄ q̄ supponit subiectū
 p̄dicatiōis. H̄nt aut̄ aliq̄ p̄dicatiōis supponit p̄ deo: i. aliq̄
 p̄ p̄re zc. ¶ Sc̄do sc̄da. Accipiēdo subiectū p̄ termino
 supponēte: sic nec de⁹ nec res aliq̄ ēē aliam q̄ nō est si-
 gniū ē subiectū theologie nec totalis nec p̄tialis zc.
 ¶ Sc̄do tertiā. In diuersis p̄tib⁹ theologie diuersa
 subiecta. Et q̄nt̄ etiā vniū q̄ de vno subiecto di-
 cumt seu demonst̄at diuersas passioēs in diuersis cō-
 clonib⁹ zc. ¶ De theologia b̄torū possēt poni cōfessō
 p̄clones in q̄ s̄nt s̄m diuersitate cognitiōis z clusio-
 nū diuersa sūt subiecta. ¶ Si q̄nt̄ qd est subiectū p̄-
 mū theologie pur accipit aggregatiue. D̄icēdū q̄ s̄
 diuersos modos p̄mitat̄. p̄nt̄ poni diuersa subiecta
 p̄tia. Alii de⁹ sub rōne d̄tariē ē p̄mū subiectū p̄fē-
 ctiōis respectu creaturay: s̄ respectu p̄fona: ē ē aliq̄
 p̄p̄tate p̄mū: de q̄ s̄ra d̄. Sic p̄nt̄ p̄nt̄ poni subie-
 ctiū p̄mū p̄p̄tate p̄nt̄: q̄ z t̄nt̄ naturā diuinā
 z creatā. S̄nt̄ res ī signa p̄nt̄ poni subiectū p̄p̄tate
 ritatē cōtari: q̄ q̄nt̄ tractat̄ ī theologia sunt res v̄
 signa: s̄ de⁹ sub rōne redēptōis v̄ rōne ḡlificatiōis nō
 est subiectū: q̄ ille rōnes nō sūt rōnes subiecti: s̄ maḡ
 p̄dicari s̄nt̄ ei sūt p̄p̄tes theologie: de⁹ redēptōis
 de⁹ est ḡlificatiō: vbi rō redēptōis ḡlificatiō: resp̄
 c̄nt̄ p̄dicatū z nō subiectū. S. n̄ q̄nt̄ de q̄b⁹ ē the-
 ologia. ¶ Solo. theologia sumit q̄nt̄ vt parit q̄nt̄
 p̄cedēt̄ z. q. 1. plogi circa creaturā: v̄tias theolo-
 gica p̄ fide īfusa. Alio mō p̄ oī habitu simpliciter theolo-
 gico fidelit̄ acq̄sūt: vt d̄. parit q̄nt̄ p̄cedēt̄. P̄mū
 mō theologia n̄ a nō est de oib⁹/ nec p̄lectis nec īcō-
 pleris: sic et resp̄ct̄ solē fide īfusa q̄nt̄ v̄ ī p̄tib⁹
 nobis vt doceri fidei tertiū. ¶ Sc̄do t̄ q̄ ē de oib⁹
 reb⁹ s̄nt̄ terminos p̄p̄nt̄ theologicatū. Et q̄ nō ē
 aliq̄s termin⁹ de q̄ nō possit p̄dicari passio theologica
 Et enī ens est creatio vel creatura. Itē p̄p̄tate
 creabile/ ant̄chibabile/ factibile siue cā sc̄da extrīca
 zc. q̄ p̄t̄ dici q̄ est de oib⁹/ īcōp̄lectis/ non t̄n̄ de oib⁹
 cōp̄lectis siue p̄clonib⁹/ tāq̄ sc̄tibilib⁹/ p̄nt̄ q̄nt̄: q̄ nō
 oēs p̄cloniones demōstrabiles demōst̄ant̄ in theolo-
 gia. nō enī metaphisicales nec logicales. ¶ Sc̄do
 larie sequit̄ h̄c: sc̄do mō theologia q̄ tractare de q̄
 liber ī p̄ticulari: q̄ de deo creatore oīm et cā cōst̄i-
 tua. Itē de creaturis: facturis d̄t̄ effectib⁹/ illi/ cau-
 se cōis. vide de hoc lat̄. ¶ Soc. q. iij. plogi ī fine. L̄
 ca tertiā partē plogi mouet h̄c. q. 1.

Vtrum sola opatio portēte sentitue sit p̄a-
 ris. H̄nt̄ illa mouet p̄nt̄ intellectum
 clariorē h̄c q̄ dicent in q̄nt̄onib⁹/ sc̄nt̄ib⁹
 Recitatis itaq̄ z sp̄gnatis duabus opi-
 nionib⁹/ q̄nt̄ sc̄da est Soc. q. v. plogi tenētis q̄nt̄
 est ac/ alteri/ portēte q̄nt̄ intellectū naturalit̄ posteriori
 intellectū: nat̄/ elici p̄formiter rōnt̄ recte. Ad hoc
 vt sit rect⁹/ venit p̄mū p̄fiderādū q̄ q̄nt̄ q̄ ad mul-
 tā q̄ in ea d̄nt̄ explicat̄ z resoluit̄: ita in doctore. dist.
 xxxv. q. vi. quoz̄ intellect⁹/ necessari⁹/ est h̄c p̄positiō:
 Et de etiā in doc. in sc̄do. q. iij. ¶ Sc̄do cōsiderandū
 q̄ q̄nt̄ hoc magis est de noie q̄ de re. Itā in re talis
 est p̄cessus in nr̄is actionib⁹. p̄mū intellectus ord̄
 s̄nt̄: ea q̄ s̄nt̄ ad finē q̄ sequit̄ vel q̄ sed p̄volūtiō
 s̄nt̄. Deide cōst̄iū de h̄c q̄ s̄nt̄ ad finē: possit hoc s̄nt̄
 dicant̄ qd eligēdū qd s̄nt̄ ad finē. h̄nt̄ sequitur ele-
 ctio post hanc si nō sit impedimentum quoz̄ executio

Art. 2.

S

Sc̄do. i.

Sc̄do. i.

Sc̄do. 2.

Sc̄do. 3.

Sc̄do. 4.

Articulus Nota.

Nota.

Proprium

quo offendit generale obiectū theologici & totū opie pcedendi modū bñfin. i. veritate credendū de essentie vnitatis & personarū trinitate proponit. dist. iij. intelligētā creditorū rationib⁹ planis & similitudinibus > grūte aperit. dist. iij. secreta. vtrum deus generet deū. dist. iij.

Se

Dubia soluit circa gnatiōis

Terminū per noia

Modum pncipium essentie

abstracta: vtrū eēntia generet vel generet. v. v. ut p generet necessitate vōl vōlitate. di. vj. v. v. ut p potētia generādi sit in filio. dist. vij. q̄ sūt actualitas simpli. imutabilitas. di. vij. p gnatiōis coeternitate. dist. ix.

Emanationem ad intra

S. f. q̄ tum ad

psōnam pcedentē. dist. x. pncipiū a quo pcedit dist. xj. Spiritaliū habitudinē dist. xij. Lōpationē ad gnatiōnē. dist. xij.

Proprietates

psōne respicientes

processionē s. ad extra q̄rū ad

pncipiū a quo

distinctum. dist. xiiij.

indistinctum dist. xv.

visibilem dist. xvj.

Modū

inuisibilem dist. xvij.

proprietatē s. m quāz nat⁹ est pcedere: scz bonum. dist. xvij.

veritatē deter

eternitatē & magni

minat quā-

tudinem dist. xix.

tum ad

potentiā dist. xx.

vtriusq̄

Dubia absoluit quātum ad predicatiōnem psōnarum cum signo exclusiuo solus. dist. xxj.

Loquēdi modum de ea

In genere distinguens diuersa nomina. dist. xxij.

Essentia

non numeralia scz de noie psōna. xxij. numeralia. dist. xxiiij.

In specie q̄rū ad nomina

regredit ad nomē psōna. dist. xxv

ut sunt in singulis perso

nis dist. xxvj.

ut exprimat noibus

varijs. dist. xxvij.

Eterna

psōnalibus

ppria

nō psōnalib⁹

inaccessibilitate. xxvij.

cōi spiratiōe. dist. xxix

scōm se

Temporalia

dist. xxx.

Veritate offendit

dist. xxxj.

dubia soluit. dist. xxxij.

pprietates ad psōnas

& essentia dist. xxxij.

Relatiua appropriata

Compatiue compando

Secundū se disti. xxxv.

in generali

eas cōtinet obiectiue. dist. xxxvj.

q̄as inhabitat sanctificatiue

dist. xxxvij.

Sapia qua res extra cognoscit

quo ad res cognititas p̄ouit

se habet causaliter. dist. xxxvij.

ad eas immutabiliter. di. xxxix.

effectum disti. xl.

causam. disti. xli.

attenditur. dist. xliij.

quousq̄ ptendit. disti. xliij.

quomō ea opetur. disti. xliiij.

Attributa que sunt

in speciali quo ad eius

Omnipotētia qua oia ad extra p̄duci ostendens penes quid

Se. dist. xlv.

Effectum

vōlūtas de qua determinat q̄ ad

Affectū seu vōluntatem humanam disti. xlvij.

opiniones recitando. dist. xlvj.

veritate elucidādo. disti. xlvij.

Prīm⁹ li ber sentē tiaz dicitur in.

Dialogo utriusq terminato suadet rō: vt ad q̄stiones circa singulas distinctiōes p̄ doc- motas oculi dirigam: p̄missio sp̄ textus: sumario trib⁹ conclusiōib⁹ p̄cedo: vt aut̄ in ḡnie pateat de q̄bus magis in hoc primo p̄tractat cōsi- derādū est q̄ tot⁹ ille liber prim⁹ diuidit̄ in p̄hemū tractatū. In p̄hemio q̄m̄ in ḡnie r̄ p̄hemialis tangit om̄iū q̄tuorū librorū materia cū hoc captens de terminadi modū: hoc facit disti. i. ¶ In tractatu hō itentū p̄se- que: agēs de deo s̄m̄ rōne naturalis p̄fectiōis. ¶ Si- ue beati⁹ / in tractatu agit de trinitate sup̄dicta q̄ ad se r̄ q̄ ad q̄dā attributa q̄ sibi conueniūt respectu cre- aturæ a di. xxxv. deiceps v̄s̄s i. h̄e. ¶ Quoad ad se r̄ sibi intrinseca tripli. sc̄z q̄ ad se di. i. v̄s̄s ad septimā. ¶ Quoad ad p̄prietates p̄sonæ e essentie diuisim r̄ officia a disti. vii. v̄s̄s ad xvi. ¶ Inclusus: q̄ ad modū loquēdi de ea in ḡnie r̄ in sp̄. di. xvi. v̄s̄s ad. xx. i. h̄e. ¶ hoc volēte d̄no in p̄cessu lat⁹ patebit. ¶ Et s̄m̄a text⁹ h̄is subnotat⁹ cō- p̄lectit⁹ conclusiōib⁹ prima. ¶ Tot⁹ r̄ theologice tā veteris q̄ noue legis definitiō circa res v̄s̄as r̄ signa. ¶ Se- cūda: aliq̄ res sunt q̄b⁹ fruedū est: alie q̄b⁹ v̄redū: alie vero v̄s̄s r̄ frum̄. ¶ Et tertia res q̄b⁹ fruedū ē non beatificā: q̄bus v̄tedū est ad beatitudinis consecutio- nem aduuant. Distinctio prima. Questio p̄ia.

Circa distinctiōem primam doctor⁹ sex mo- uer q̄stiones p̄ima v̄s̄i t̄m̄ o alio a deo sit v̄tedū. Diuisiōis argumētis p̄ r̄tra more solito formādis: h̄ic r̄ in sequētib⁹ di. p̄io ponent⁹ notabilia: deide conclusiōes: demū mouebūt et soluent dubia. ¶ Et n̄m̄ ad articulu primū. p̄io notādū circa finem v̄s̄us veluti q̄ v̄ti q̄nc capis cō- munissimē p̄ cūm̄ q̄nc potētie op̄atōe naturali: ita d̄signat⁹ 3̄ octū. Sic accipit̄ illa regula topica: cui⁹ v̄s̄us bon⁹ ip̄m̄ q̄q̄ bonū. Et sic v̄s̄us p̄t̄ dici op̄atio cuiuscuq̄ potētie: v̄s̄e p̄cipialis siue instrumētalis. Sic v̄tinimur oculis ad vidēdū: h̄m̄b⁹ ad expēdū agēdū. Sic s̄q̄ Aug. v̄s̄us n̄mo male v̄s̄i. Acci- pit̄ q̄nc pur̄ d̄signat⁹ 3̄ distinetiōis: r̄ hoc mō descri- bit̄ a victorio: v̄s̄us est act⁹ frequēter elicit⁹ a potē- tia: sic nihil addit ad primā acceptiōem nisi frequen- tiā. ¶ 3̄s̄us duob⁹ modis cuiuslibet potētie act⁹ p̄t̄ di- ci v̄s̄us. De ist⁹ nō est ad p̄positiōis: s̄s̄ sumit h̄ic v̄s̄i pur̄ dicit act⁹ volūtatis: r̄ hoc tripliciter. p̄mo cōiter p̄ ac- ceptare v̄s̄ deacceptare aliqd̄: sic sumit b̄t̄as Aug. i. de tri. c. xi. Sc̄o m̄m̄ cōiter siue fricte: r̄ sic est acceptare v̄s̄ deacceptare aliqd̄ p̄pter aliud: ita dicit act⁹ volūtatis relate ad aliud siue sit ordinari⁹ siue inordinatū. T̄rtio modo accipit̄ p̄p̄ssimē: r̄ sic est acceptare: vel deacceptare aliqd̄ p̄pter aliud p̄cise quo fruedū est: sic distinguit̄ contra actum inordinatū: hoc modo frequēter sumit beatus Au- gust. ¶ Et illo iūm̄ potest q̄ illo est v̄tedū quod est p̄p̄t̄ deo amandū vel odiendū. Et t̄ndū dico ordi- nate: in genere aut̄ sumit p̄p̄t̄ paruit in secūdo mō- do. ¶ Et sequit̄ etiam q̄ illius q̄ vimur potentia qua opamur: habitū quo regulamur: obiecto ad q̄ incli- namur actu quo mouemur. ¶ Et h̄is p̄io intellectus questionis infer̄r docē. q̄ q̄stio intelligit̄ de v̄s̄u quo dicitur v̄t aliqd̄ tanq̄ obiecto. Et sic v̄ti q̄nc dicit om̄nē actū volūtatis: fricte vero sumptū dicit actus distinctum p̄tra fructū: tamē est actus voluntatis. v̄nde dist. i. q̄. p̄sent. art. i. dicit q̄ v̄ti q̄nc accipitur v̄t distinguit̄ p̄tra fructū. Et h̄ic r̄ fricte p̄o actu termi- nato ad aliqd̄ obiectū: qui act⁹ causat̄ ex actu fru-

endi respectu alicui⁹. fricteissime p̄o actu qui existēs v̄t⁹ tendit in aliqd̄ p̄p̄t̄ aliud. ¶ Sc̄o notādū q̄ aliqd̄ assumere in facultate voluntatis potest̄ intelligi du- pliciter. Et p̄p̄t̄ se r̄ sine relatione in aliud: vel p̄pter aliud r̄ cū relatione in aliud actu vel habitu: v̄t p̄mo- dum loquēdi. Et ego. dist. i. q̄. art. i. Assumere aliqd̄ in facultate volūtatis est voluntate circa ip̄m̄ habere actū aliqd̄ tanq̄ circa obiectū ip̄m̄. Acceptando v̄s̄ deacceptando: volēdo vel nolēdo. Assumere in facul- tatem volūtatis p̄pter se r̄ sine relatione in aliud est quādo aliqd̄ assumit̄ in facultate volūtatis: etiā si nihil per̄ intellectū p̄sentat̄ volūtatis. ¶ Sed assumere in facultate voluntatis p̄pter aliud est q̄m̄ assumit̄ ali- quid alio coassumpto: q̄o nisi p̄ intellectus voluntatis p̄sentatū fuisset aut̄ p̄sentat̄ volūtatis nō haberet̄ cir- ca ip̄m̄ talē actum. p̄m̄ est nō referēs in aliud. Se- cūdo vero est referēs. Et p̄p̄t̄ p̄m̄: velle bibere delectat⁹ potū r̄ vult⁹: sine relatione ad sanitatē cō- sequēdam. Exempla sc̄o: velle h̄m̄ d̄ potū p̄cise p̄pter sanitatē siue dulcis sit siue amar⁹: v̄s̄ sic nollet potū talē si nō p̄sumeret se eū p̄cōd̄ sanitatē. ¶ p̄m̄: mus act⁹ q̄ est nō referēs duplex est h̄m̄ aliud obiectū q̄nc assumit̄ volūtatis tāq̄ sumit̄ sibi possibile p̄s̄- tart̄: ita q̄ eo ponit̄ finē leticie siue siue vere sit s̄m̄ū siue solū in eliminatione app̄ticiōis boni errāris: si ē vere s̄m̄ū tunc act⁹ ille p̄p̄t̄ de fructu. v̄t Aug. i. de doc. xpe. Si vero ipeferis finē i ea ponēs leticie tue: tūcere r̄ p̄p̄t̄ dicit⁹: es frui. ¶ Et h̄ic nō talis act⁹ nō referēs s̄r̄t̄ absolute i obiectū: ita q̄ actu nec acce- p̄t̄ v̄t s̄m̄ū nec v̄t nō s̄m̄ū. Et si nihil aliud p̄ferat̄ volūtati p̄ intellectū: nihilomin⁹ acceptat̄ vel deac- ceptat̄: sicut est intellect⁹ simp̄t̄ pot̄ ferri i aliqd̄ q̄ placet vel displicet: ita volūtatis simp̄t̄ pot̄ ip̄m̄ ac- ceptare vel deacceptare sub cōceptu boni placētis vel delectātis: nec sub rōne s̄m̄ū nec v̄t nō s̄m̄ū: sic te- net adā q̄ alio a deo est fruedū: p̄p̄t̄ si res aliqd̄ obis- aliqd̄ amādū: sic d̄v̄ritutes p̄pter se appetendū. ¶ Sc̄o cōs actus quo aliqd̄ acceptat̄ vel deacceptatur p̄pter aliud: p̄t̄ etiā fieri dupl̄. Vno mō q̄ tale obie- ctū p̄cise acceptat̄ p̄pter aliud: acceptatio ita q̄ ei⁹ acce- ptatio sit cā effectiua acceptatiōis alteri⁹: p̄pter ip̄m̄: r̄ q̄ siue eo actu nō fuisset acceptatū. Et h̄ic amor: s̄olet dici amor: q̄ cupiscētē t̄m̄: p̄supponit̄ necessario actū amicitie a q̄ causat̄ effectū: h̄s̄ solū v̄m̄ obiectū: v̄t cū d̄ligo primū p̄pter deū: act⁹ dilectiōis dei: cā ē ef- fectiua act⁹ dilectiōis primū: h̄s̄ solū primū p̄ obie- ctō: r̄ ip̄m̄ denotat̄ cālitatē act⁹ alteri⁹: obiectū q̄ d̄ligi amicitie: r̄ nō denotat̄ q̄ v̄trūq̄ obiectū sit obiectū illi⁹: act⁹ q̄ d̄ v̄s̄ v̄t cupiscētē t̄m̄: v̄t p̄ty in. ii. dist. i. q. v. Et i. doc. q. iii. sc̄o. ¶ Et h̄m̄ mō p̄m̄ d̄. Camera c̄n̄: r̄ doc. l. o. alio ac. l. d̄ o. r. q. iii. i. et in coll. n̄o v̄bi s̄. Et 3̄ distinetat̄ saltē d̄baliter d̄ ego. de arim. dist. i. p̄m̄. q. i. ar. i. p̄t̄ hoc fieri v̄no actu: v̄t. si volūtatis redat̄ i aliqd̄ ip̄m̄ acceptādo p̄pter aliud: nō diueris actib⁹: s̄ymo t̄m̄. Et t̄c̄o p̄p̄ nō ē nota cālitā- tis acceptatiōis v̄m̄: p̄pter aliud: q̄ ē nota q̄ v̄trūq̄ obiectū ē obiectū illi⁹: act⁹ habētis diuerlas denota- tiōes: v̄t velle iohānē p̄pter deū: p̄t̄ ē v̄t act⁹ habēs v̄trūq̄. i. iohānē r̄ deū p̄ obiecto. Et si actu v̄m̄ p̄ci- se acceptat̄: p̄pter aliud: et s̄olet alibi dici act⁹ amoris: amicitie: cupiscētē s̄r̄t̄: et fricte iustitia acceptio act⁹ v̄redū s̄z doc. q. i. p̄ntis dist. ¶ Et forte potest fieri alia diuisio hui⁹ relatiōis: cū sc̄z aliqd̄ acceptat̄ p̄pter aliqd̄

Nota. 1.

Art. 1. Nota. 1.

Coroll. 1.

¶

¶

Nota. 5

actualis acceptati sine dilecti. Aut soli habitualis: vt cur paup daf elemofina sine actuali cogitatione dei. ¶ Pro cui? intellectus benei noradū fūto ad concordā dīcta doc. ¶ Sego. fcs & dīcā q triplic ptingit aliqd referri i sine debitu fcs. ¶ Seco. di. q. lxxvii. c. 3. ¶ Tona. Et tortupliciter actuali nō referri. Referri cōtingit actū pōt actuali / dū qis actu cogitās de sine vult actū ppr sine. ¶ Quartū qñ ex cogitāōe & dilectōe finis: benei est ad volēdi aliqd qd dūcitur ad finē: h̄ tūc non cogitatur actu de sine. ¶ Quintū: qñ aptus nar? est referri in finē. Vel sic qñ manēs cū charitate est referribilis in finē. Dicit em̄ fm̄ illū modū loquēdi: (supposito q i voluntate pnt esse duo act? respectu eiusdē obiecti) q act? dī tunc referri vel esse referribili? qñ est recte circūfūctiōe de gñe boni / rōnē recte pntentans: ita q possit p voluntatem in finem debitu referri: si haberi de eo actualis cogitatio. ¶ Si dicit nō referri pō negatiue: q nec actuali: nec habituali referri. ¶ Seco pntentans: q nō est natus referri: vt act? pcti venialis. ¶ Tertio fūto: q corrūpit pncipiū referendi / puta gram: vt peccati mortale. ¶ Scdm̄ hāc dīst. facile saluari pōt dicitū i sego. tenet / nullū actū esse moralit bonū sine relatione actuali vel habituali in finē vltimū. Siqdem referre habituali? est actum esse apriū natum referri actuali. Dato etiā q ipse agēs nō sit i gñā: sicut aliqd infidelis deū ignorās: tñ elicitis actū aliqñ fm̄ dīctamē rōnē recte lumie naturali illustratē: is dī habituali referre: eo q pducit actū nō malū natū referri actuali in finē vltimū: h̄ de hoc alibi. ¶ Et illis nūc colligi pōt q sicut qdqd assumit i facultate volūtar: assumit sine ppr se sine ppr aliud: ita oīs act? voluntas: pōt dici vltimū vel fructu large sumpt? fūinis. Ita h̄ i sego. dī. q. 1. ar. 1. ppositiōe. tūc, ēt sumit ppr se vt tñ valer. l. nō pōt aliū sine sine relatione in aliū. Si em̄ volūtas diligit obiectū pntatiū ppr se / pōt dici fructu. Si ppr aliud vltimū: ita enim pterit vt vocabuliz: t finitū sunt ad placitū: h̄ hoc nō nō daf act? medi? ¶ Scdo sequit: q dū aliqd assumit in facultate volūtar: ppr aliud: nō curādo an sit finitū vltimū? vt nō: hoc pōt fieri vno actu vel duob? actib? / quoz vn? est causa effectiua alteri?. Si vno actu tñ dī vltimū tñ / sine amor: pū pscētie tñ. Si duob? tūc h̄ duas benoiciāōes ppr duo obiecta ad seinuicem ordinata: vt vltimū & fructu / amor amicitie: t pūpiscētie cē. ¶ Tertio seqt: q dū voluntas aliqd acceptat ppr se t nō ppr aliud: hoc est sine relatione in aliud. Illud ptingit duplit: vt q acceptat ipm̄ vt summū nō referribile in aliud: vel q abfolute acceptat ipm̄: nec vt summū / nec vt nō summū vt possibile est fieri ad nudāz subitā obiectū aliter? pntationē. Si tñ oīs act? referribilis sine referēs vt lēmera. loquit: vt vltimū: t regione q non est referēs sine referribili dī fructu large: iterū nō daf act? medius inter frui vti. ¶ Sed si acceptare aliqd ppr aliū dī vti: t acceptare aliqd ppr se vt summū acceptabile nō referribile in aliud dī frui: pōt dari act? medi? q acceptat aliqd ppr se abfolute t nō ppr aliud: tñ nec vt summū / nec vt nō summū: h̄ vt bonū honestū. Ihs tres modos inuit pntēs. 1. ē pntē. c. vii. vbi ondit aliqd cē p se dīle sine volūtar: ppr se tñ vt felicitate aut ppr se t. ppr aliū: vt bonū delectabile & bonū honestū. Itē dicitur: nō ei oīe qd diligit ppr se vt summū nec idē est diligere aliqd ppr se vt summū bonū. ¶ Dī ligere ppr se: est dilige nō ppr aliū obiectum voluntati

per intellectū: ita scz q si nihil aliud ostēdere voluntati ad huc amaret: t tñ nō vt finis vltimū. Diligere dicitur summū bonū: est velle alicui summā pfectionē: t ipm̄ vt tale venerari. ¶ Quarto notandū: q vltimū pōt esse ordinari: t iordinari. ¶ Vltimū dicitur: est respectu obiecti referribili in aliū: tamq in suū finē: q debitu pntentat: h̄o qñ aliud acceptat in facultate volūtar: ppr aliud min? bonū: sine dīctamē rōnē recte: quod nō est ei? finis debitu: vt diligere deū finalit: ppr retribuōne talem: aut ppr seipm̄ hōies finalit: sic solū ppter ipm̄met hōies ¶ Quintū ad articulu fcs ponitur de sumt pclusionis ad dubiū rīsalēs. ¶ Prima q dicitur: accipitē dōvltū cōter vt se extēdit ad vltimū ordinatū t iordinatū: obiectū vltimū pōt esse qdlibet ens creature i creatū: q qdlibet ens pōt ex vltimū: liber rate diligi ppr aliud: sine acceptari aut de acceptari pprop aliū: q dīlibet ente ptingit vti. ¶ Corollarie sequit: qdlibet act? voluntas: hoc nō pōt dici vltimū: paret aucto. Aug. dicit: vt est assumere aliqd in facultate voluntas. Assumit in facultate voluntas: est cura qdvolūtas actu elicit tanq cura obiectū sibi pntentatū. ¶ Scda p dīo. Deus nō est obiectū vltimū ordinatū. ¶ Tercia p dīo. Deus nō pōt in aliud ruc: t ferrit: nec pōt ordinare aliqd plus appiari recte: ergo nihil pōt plus amari deo: nec deus pōt recte diligi ppter aliud magis amari: nec deus pōt esse obiectum notitōnis. ¶ Quarta p dīo. De aliud a deo pōt ēē vt ordinari obiectum: cū possit referri in ipm̄ vt in finem vltimū. ¶ Pba. Si est bonū pōt ipm̄ recte diligi: i malū pōt ppter ipm̄ recte delectari. ¶ Quinto. Obiectū act? vltimū nō est tñ vltimū: q oī illo dicitur vti circa qd volūtas pōt elicere actū. ¶ Tūc h̄o dī qd ē appertendū ppter aliud consequendū. Sed multa vltimū volūtas ppter aliud: tñ nō sunt vltimū. ¶ Sexto. Vltimū dilectio dei ppr retributionē pntentat aut talem nō ē vltimū: q vltimū est aliqd acceptare ppr aliud q fruendū est: supra nullo alio a deo ē fruendū. ¶ Coroll. tertiu. H̄ idē idē amare aliqd amore pūpiscētie: t ipso vti: q deo? diligit a nobis ppr retributionē: vt ppr dēno tar cām motuā nō pncipalē t vltimā: tñ nō ē eo vtē dū. Diligim? em̄ deū actu sēp vt bonū iordinatū: nō finalit ppr nos: h̄ ppter seipm̄. Illō vero dicitur recte t ordinare vti qd pnciale t tñ ppter aliud q fruendū est diligim?: h̄ hoc solū cōpetit creature: q volūtas aut diligit deū / non tñ amore cōpūpiscētie: sed t amore amicitie: hoc pncipalit. ¶ Vti h̄o est acceptare vel de acceptare aliqd pnciale ppter aliud: ita q si illud aliud volūtarū p intellectū nō ostēdere: non dīligeret ipm̄: sic aut nō est de deo. ¶ Quanto ad articulu lum tertiu mouēda sunt vltimū circa pnciale t solue da. ¶ Dubiū primū de actu medio inter fruitionē t vltimū an sit possibilis: vt dicit q dīo: quō dīo actus in vltimū fruitionē daf est q pncipalē. ¶ Tercia si aliqd amat ppter se t nō ppter aliud: ergo amat vt finis vltimū? ¶ Tercia fm̄ i sego. dī. 1. q. 1. ar. 1. Diligere aliqd ppter se: sic q nō ppter deū finalit actu vel habitu pntem est. ¶ Solū: diuersi diuersimode accipiūt vti t frui: cū noīa sint ad placitū dī diuersa dicit. ¶ La: ret aut ex notabili tertio qñ est qñ act? medi? pntē? est iter frui t vti: patuit t q nō oīe qd amat ppter se / amat tāq finis vltimū / saltē pnciale. ¶ Quingit enim aliqd amari nec vt finitū vltimū / nec cū relatione actuali i aliud: hoc pōt ponere mediū inter diligere aliqd relatiue i ordine ad aliū: vt sine vltimū. ¶ Tertū

Nota. 4

Arti. 1. dīo. 1.

dīo. 2.

dīo. 3.

dīo. 1.

2

3

Arti. 5. Dubiū. 1.

Coroll. 1.

quidē est q̄ diligere aliqd̄ diligere aliqd̄ vel sine relatiōe in alio nō aliqd̄ mediū. Sed diligere aliqd̄ ppter aliud / r̄ bi ligere aliqd̄ vt sine vltimū. bi mediū q̄ diligit aliqd̄ absolute: nec ppter aliud sc̄. Nec vt simū tāq̄ plus in relectū: vt si q̄s appēdat virtute vel aliā creaturā diligibile: nihil cogitādo de deo aut felicitate pōt r̄ tale diligere et se appēdat. Et i actū nō referē il le act̄ in dei: nec et forte virtualiter: sufficit t̄n q̄ habitū referat. Et hoc credo Grego. voluisse cū voluit oēm actū debere referri actu vel habitu i sine vltimū si salte d̄s euadere p̄t̄n. i. vt sit nō p̄t̄n: intelligo negatiue nō h̄r̄e. Intelligit enim p̄t̄n apud sc̄os r̄ doc. q̄s act̄ q̄ nō est sufficiens circūlātionar̄ / circūlātiōis oib̄ / regit̄is ad hoc q̄ act̄ sit moralit̄ bon̄ / r̄ talis act̄ sit nō vittuosus r̄ non culpabilis mal̄: nec ois defect̄ circūlātiōe regit̄is ad bonitatē act̄ / facit ip̄m malū h̄r̄e / sed solū negatiue. Et aut̄ h̄r̄e malus / q̄s deficit circūlātiōe ad esse debita r̄ ad quā ali cūq̄ r̄ t̄n referat. Sec̄ / si p̄ tunc nō obligat ad illam. Et defect̄ circūlātiōe regit̄is ad hoc q̄ act̄ sit moraliter bon̄ / tollit eū bonitatē: facit eū nō bonū negatiue: nō autē malū. h̄r̄e ad bonū: sed indifferētis: alis null̄ / actus eēt indifferēs. Et ad Grego. d̄o / q̄ nul libi explicat q̄d fit actu habitu referri i dei: r̄ iō mēs eē / lateri: t̄n intelligit / q̄ habitu referre: vt patuit nō tabul. iij. credo dicta sua eēt h̄r̄e: si q̄s diligit aliqd̄ nō diligit ip̄m. p̄t̄n dei actu vt habitu / p̄fecto peccat q̄. art. i. peccat inq̄ / q̄ diligit r̄ p̄ceptū. Nā non referri negatiue claruit q̄d sit. Itē nō referri p̄t̄nue vel h̄r̄e est actu elicere q̄ nō est nar̄ / referri: r̄ hoc nō est nisi p̄t̄n p̄t̄n. Aut ergo nec actu nec habitu actū referri in dei: peccat: q̄ elicet actū malū q̄ in dei referri nō pōt. Et alius autē actum de genere bonitatis indifferētis: h̄r̄e nō moraliter vel merito: bonum q̄d vt̄q̄s est in delictum et p̄d̄o: d̄ actum talē habitu referre in dei: q̄ elicet actum natum referri: i. nullas de deo habet cogitationem. Et hoc modo multa dicta Grego. facile saluari possunt: op̄s enim frequēter illa nomina p̄t̄n: malum: in delictū eēt. Sumere nō cōtrarie / sed solum r̄ dicite: vt lapis dicitur malus. i. nō bonus contradictorie: sed nō cōtrarie. Itē p̄t̄n. i. actus nō merito: aut moraliter bonus: nec illud d̄ actum est extortit̄: sed dicitur: cōsonū. h̄r̄e in re quēter Aug. actionē nō merito: d̄ dicit p̄t̄n r̄ virtutē q̄ est sine pietate r̄ que ad vitā nō conducit negat esse verā virtutē lib. v. c. xij. de ciu. dei. Itē. c. xij. Itē lib. xxi. c. xxiij. dicit virtutes dandas filiis regni r̄ p̄missionis. Et lib. xv. c. xij. sic actū in delictū p̄t̄n est. i. actio non p̄ducens ad vitā. Durū enī est dicere q̄ i oi actione sua philosophi in fideles peccauerint / p̄p̄te loquendo de pct̄o. Et hoc dubit̄ est de actu vtendi q̄ p̄p̄t̄n sumpto: an possit esse n̄ act̄ / numero / cū q̄s diligit sine illud q̄ est ad sine: an illa dilectio h̄r̄e n̄ actus vel plures. Et sic cū q̄s acceptat aliqd̄ ppter aliud: an vno actu t̄n vel plurib̄ acceptet vtrumq̄. Et tenet doctor vtrāq̄ partē / q̄ q̄s est vnus actus quo diligit finē r̄ q̄d est ad finē: q̄s plures. Nā diligit aliqd̄ ppter aliud: est diligere aliqd̄ ppter aliud dilecti: cū r̄ dilectio est cā effectiua dilectionis illi / vt etiā habet Grego. q. iij. plog. ar. i. r̄ ccc. q. iij. sc̄o. et. q. i. ar. ij. di. p̄sentes. Et sic tenet doctor cū Grego. q. iij. plog. ar. i. Et loco nunc alle. q. i. dist. i. ar. ij. Et hoc doctor. q. iij. q̄ sunt plures actus: r̄ vnus est cā esse

etna alteri: vñ in hoc min̄ bene Grego. impugnato: De cam: q̄ in ea p̄te penitus idē sentit̄. Et Attamen i alio actu diligit finē: r̄ alio id q̄ est ad finē. Nec fit idē obiectū virtutis: potest t̄n cōtingere r̄ esse q̄ eodē actu r̄ nō diuersis diligit vtrūq̄. Si d̄ d̄e et̄ d̄e q̄ possunt esse plura obiecta ordinata ad se iuncte: Et cū dicit̄ / actus distinguunt̄ p̄ obiecta: verū est p̄ obiecta et̄ d̄ d̄ rōnis. Et cū q̄ Grego. ponit hanc p̄p̄tionē: Nullo actu q̄ q̄vult aliqd̄ ppter aliud sicut ad finē vult sine: Et ex cōsequēti null̄ / vnus est fructio. Probat autē Decam. q. iij. sc̄o. dicitū suū sic. Ad dictatū a rōne ante oēm actū volūtatis pōt voluntas velle. Sed cōtante oi actu volūtatis pōt r̄ dicare p̄t̄n esse diligendū ppter deū: seu portione amarā esse sumendā: ppter sanitatē ergo huc dicitur in voluntas pōt r̄ cōtōmāre nullū actū volūtatis supponēda. Itē ostēdit de nolle: q̄ potest r̄ simpliciter dicere hoc esse nolen dum / ergo volūtas pōt ip̄s simpliciter nolle. Has rōnes dicit esse nō euidentes: r̄ ideo eis quodā mō suppositis itē r̄ p̄bar sic: potest r̄ dicere p̄t̄n esse de testandū: q̄ a deo p̄hibiti: r̄ volūtas sine oi alio actu volūtatis p̄t̄n pōt ip̄s detestari. P̄t̄n enī ind̄r holior vbi. s. q. iij. q̄ hō habituatus ad diligēdū p̄t̄n p̄t̄n dei pōt elicere vnū actū quo vtrūq̄ diligit: r̄ sic vno actu diligit p̄t̄n r̄ deus: r̄ de magis q̄ p̄t̄n. Itē vt sonare Grego. q. i. ar. ij. di. p̄senti: q̄ aliqd̄ q̄m actū diligit ppter aliud actualiter: r̄ t̄n dilectio p̄t̄n causā ad dilectōe sc̄o. i. p̄t̄n q̄ aliqd̄ est volūtū. Et q̄s est volūtū ppter aliud solū habitualiter volūtū sine dilecti: r̄ tunc fm̄ eū habitualis volūtū / seu p̄t̄n loquendo habitualis dispositiō inclinatiua ad volūtiōē illi / finis: est cā p̄t̄n volūtiōis ei q̄s est volūtū ppter finē. Sicut in sc̄o. i. vtrūq̄s charitas habitualis cā est cuius cūq̄ volūtiōis eorū q̄ volūtū aliqd̄ ppter deū: etiā si non actualiter deo cogitent: r̄ p̄t̄n nec ip̄m actualit̄ amēt: nec oportet fm̄ hoc doctor. vbi. s. r̄ p̄t̄n. q. i. ar. ij. ppter ip̄s dicere causalitatē act̄: sed sufficit dicere causalitatē habit̄: vt cū d̄ aliqd̄ diligit ppter aliud: seu cū dicitur vti aliqd̄: satis est si acceptat ppter aliud acceptatū actu vel habitu. Non enī ad vsum in genere requirit actualis relatiō i aliud magis dilectū: sed sufficit habitualis: sic alio q̄s sumit medicinā ppter fuitatē: de q̄ t̄n actu nō cogitat: sed solū habitu: r̄ t̄n d̄ velle fumere medicinā ppter q̄s fuitatē p̄t̄n intē tam. Et sic possit aliqd̄ dicere doc. fore intelligendū vt r̄ illi doc. nunc alleg. loquunt̄: q̄ satis colligi pōt ex dicitis suis l. q. iij. sc̄o. supra alle. vbi dicta h̄r̄e aliqd̄ modo explanant̄. Et p̄t̄n ergo dicit h̄r̄e doc. sumare q̄ q̄s aliqd̄ est acceptatū ppter aliud actualit̄ volūtū: r̄ t̄n sunt ibi duo act̄: r̄ actus finis est cā actus ad finē: r̄ illa est acceptio sc̄o. ar. fm̄ doc. Nā fm̄ eus aliqd̄ talis actus vtēti causat̄: et alio actu sibi ficto pōt manere idē numero: primo esse act̄ vtēti: postea nō esse vnus: vt i q̄s vult portione amarā / q̄vult sanitatē distictio actu i destructio actu sc̄o quovult fuitatē: act̄ p̄t̄n potādī manere: iam nō est act̄ vtēti: di: q̄ nō diligit portio ppter aliud actualiter volūtū quod est contrā alioct̄: fm̄ eum si quēdē non requirit ad vsum relatio actualis: vt patuit. Tunc itaq̄ / propter fm̄ doc. denotat causalitatem actus non habitū: accipiēdo vti secundo modo. Quādoq̄ vero aliqd̄ est volūtū / propter aliud volūtū habitualiter: vt datio elemosine propter deum / cuius q̄s non habet actu memoriā: r̄ t̄n est idem actus respe-

Dub. 1.

quidē est q̄ diligere aliqd̄ diligere aliqd̄ vel sine relatiōe in alio nō aliqd̄ mediū. Sed diligere aliqd̄ ppter aliud / r̄ bi ligere aliqd̄ vt sine vltimū. bi mediū q̄ diligit aliqd̄ absolute: nec ppter aliud sc̄. Nec vt simū tāq̄ plus in relectū: vt si q̄s appēdat virtute vel aliā creaturā diligibile: nihil cogitādo de deo aut felicitate pōt r̄ tale diligere et se appēdat. Et i actū nō referē il le act̄ in dei: nec et forte virtualiter: sufficit t̄n q̄ habitū referat. Et hoc credo Grego. voluisse cū voluit oēm actū debere referri actu vel habitu i sine vltimū si salte d̄s euadere p̄t̄n. i. vt sit nō p̄t̄n: intelligo negatiue nō h̄r̄e. Intelligit enim p̄t̄n apud sc̄os r̄ doc. q̄s act̄ q̄ nō est sufficiens circūlātionar̄ / circūlātiōis oib̄ / regit̄is ad hoc q̄ act̄ sit moralit̄ bon̄ / r̄ talis act̄ sit nō vittuosus r̄ non culpabilis mal̄: nec ois defect̄ circūlātiōe regit̄is ad bonitatē act̄ / facit ip̄m malū h̄r̄e / sed solū negatiue. Et aut̄ h̄r̄e malus / q̄s deficit circūlātiōe ad esse debita r̄ ad quā ali cūq̄ r̄ t̄n referat. Sec̄ / si p̄ tunc nō obligat ad illam. Et defect̄ circūlātiōe regit̄is ad hoc q̄ act̄ sit moraliter bon̄ / tollit eū bonitatē: facit eū nō bonū negatiue: nō autē malū. h̄r̄e ad bonū: sed indifferētis: alis null̄ / actus eēt indifferēs. Et ad Grego. d̄o / q̄ nul libi explicat q̄d fit actu habitu referri i dei: r̄ iō mēs eē / lateri: t̄n intelligit / q̄ habitu referre: vt patuit nō tabul. iij. credo dicta sua eēt h̄r̄e: si q̄s diligit aliqd̄ nō diligit ip̄m. p̄t̄n dei actu vt habitu / p̄fecto peccat q̄. art. i. peccat inq̄ / q̄ diligit r̄ p̄ceptū. Nā non referri negatiue claruit q̄d sit. Itē nō referri p̄t̄nue vel h̄r̄e est actu elicere q̄ nō est nar̄ / referri: r̄ hoc nō est nisi p̄t̄n p̄t̄n. Aut ergo nec actu nec habitu actū referri in dei: peccat: q̄ elicet actū malū q̄ in dei referri nō pōt. Et alius autē actum de genere bonitatis indifferētis: h̄r̄e nō moraliter vel merito: bonum q̄d vt̄q̄s est in delictum et p̄d̄o: d̄ actum talē habitu referre in dei: q̄ elicet actum natum referri: i. nullas de deo habet cogitationem. Et hoc modo multa dicta Grego. facile saluari possunt: op̄s enim frequēter illa nomina p̄t̄n: malum: in delictū eēt. Sumere nō cōtrarie / sed solum r̄ dicite: vt lapis dicitur malus. i. nō bonus contradictorie: sed nō cōtrarie. Itē p̄t̄n. i. actus nō merito: aut moraliter bonus: nec illud d̄ actum est extortit̄: sed dicitur: cōsonū. h̄r̄e in re quēter Aug. actionē nō merito: d̄ dicit p̄t̄n r̄ virtutē q̄ est sine pietate r̄ que ad vitā nō conducit negat esse verā virtutē lib. v. c. xij. de ciu. dei. Itē. c. xij. Itē lib. xxi. c. xxiij. dicit virtutes dandas filiis regni r̄ p̄missionis. Et lib. xv. c. xij. sic actū in delictū p̄t̄n est. i. actio non p̄ducens ad vitā. Durū enī est dicere q̄ i oi actione sua philosophi in fideles peccauerint / p̄p̄te loquendo de pct̄o. Et hoc dubit̄ est de actu vtendi q̄ p̄p̄t̄n sumpto: an possit esse n̄ act̄ / numero / cū q̄s diligit sine illud q̄ est ad sine: an illa dilectio h̄r̄e n̄ actus vel plures. Et sic cū q̄s acceptat aliqd̄ ppter aliud: an vno actu t̄n vel plurib̄ acceptet vtrumq̄. Et tenet doctor vtrāq̄ partē / q̄ q̄s est vnus actus quo diligit finē r̄ q̄d est ad finē: q̄s plures. Nā diligit aliqd̄ ppter aliud: est diligere aliqd̄ ppter aliud dilecti: cū r̄ dilectio est cā effectiua dilectionis illi / vt etiā habet Grego. q. iij. plog. ar. i. r̄ ccc. q. iij. sc̄o. et. q. i. ar. ij. di. p̄sentes. Et sic tenet doctor cū Grego. q. iij. plog. ar. i. Et loco nunc alle. q. i. dist. i. ar. ij. Et hoc doctor. q. iij. q̄ sunt plures actus: r̄ vnus est cā esse

ctu vtriusq; obiecti ¶ In hoc sonat oēs pñati doc. vna
 cū dicitur. cu? ppō intelligit de actuali volūtate finis z
 et qd est ad finē. Sicut q; dā de aliqua volūtate q; est
 actualis respectu obiecti actuali volūti: z virtualis
 respectu finis nō cogitat: aut etiā habitualis: vt vel
 le ire ad scū petri ppter deū: velle orare ppter deū
 vbi ppter multiplices distraciones: saluo actu oran
 di vel pegrinadi) nulla est cogitatio actualis de deo
 Ita pōt dici in pposito suo nō ē. ū ergo qñi: cū quis
 aliqd vult ppter aliud: an frui vel plures ac? pōt
 dici: si (ppter) notat actū: sunt duo ac? distincti: si
 habitū: hoc est relatione habituali: pōt esse vn? ac?
 ¶ Et rū vtra iā dicta adhuc ponit dēccā tertiam acce
 ptionem vti: quā dicit esse strictissimā: sic vti est ac?
 qñi existēs vn? rēdit in aliqd ppter aliud sūm quā vi
 det simpliciter: q; qñis vno actu voluntas pōt aliqd
 diligere ppter aliud: eo q; eiusdē ac? pñt esse plura
 obiecta ad se iūctē ordinata. hōc nō ē sūm illū doc. nō
 est incōueniēs: eūde actu numero esse respectu finis
 vltimē respectu eorūq; sunt ad finē. ¶ Ex illis dicitur
 nō suppositis sūm dēccā inferri pñt coof. pñt
 mūm idē ac? pñt esse ac? vtrūq; z postea nō esse vn?
 p; vt. s. sūm strictā acceptionē huius: sed nō sūm tertiam.
 2 ¶ Scdm aliqd ac? vtrūq; pōt esse fructu: vt dilectio dei
 hoīs ppter deū: respectu hoīs vti vsus: respectu dei
 fructu. ¶ Tertiu: idē ac? vtrūq; pōt esse respectu finis
 nis: illōm q; sūm ad se: ita dilectio dei z creature.
 4 ¶ Quartū: nō est incōueniēs aliqd ac? vtrūq; q; cū
 hoc est ac? fruendi esse pfectioē aliqd ac? fruēdi nō
 pñt esse aliqd ac? dilectōis ppter deū dilectū ē
 5 intentioē aliquo actu diligēdi solū deū. ¶ Quintū:
 idē ac? pōt esse desideratōis amorē respectu diuersorū:
 amorē enī z odiū respectu diuersorū nō sunt cōtraria:
 s; respectu eiusdē obiecti pñt esse dilectōis. q. iii. ¶ Sextū:
 voluntas respectu eiūdem obiecti pōt hēre plures
 ac? pfectos: maxime qñ illū obiectū est totale respe
 ctu vni? z paritale respectu alteri? vt si aliqd pñt hēre
 actū meritorū respectu dei sic se offerit illi aliqd di
 ligēdi ppter deū nō oportet: ideo q; voluntas pñt esse
 actū dimittat ppter scōs: diuisit illud pñt et iā
 7 diligere. ¶ Septimū. h; idē ac? numero nō possit esse
 intēsiō remissius: tñ eodē actu pōt q; fieri in diuer
 sa obiecta nō eq; intēsiō: qñ diligit creatura ppter deū
 intēsiō nō gradualit: sed appēctiue diligit deus q;
 creatura. Itē deus diligit se itē sūm meo creaturā mi
 nus itēse: vno actu nō diuersis actib?: nec valet pñt:
 eque intēsiō actu diligit deus: creatura: q; eque itēse:
 q; diligere eq; itēse plus dicit q; actu eque intēsiō vt
 puta maiorē appēctiōis: vt sc; mag? bonū velit deo
 q; creaturē. De hoc sūm in. ii. di. xvij. Et bñ psequit
 hanc materiā hīc incidentalē. Lame. q. ij. in. di. i. ar. j.
 Itaq; diligere actu eq; intēsiō dicit gradualē idēptē
 itē ac?: sed diligere eq; itēse dicit eq; diligit bonū volūto
 nem: eadē appēctiōē. ¶ Reatus ei cū diligit se ppter
 deū: volēs deū esse deū maxime bonū vult deo q; libit
 magis appēctat deū q; seip; hōc s; illa opinioē doc.
 vide in scripto. j. q. j. ¶ Tertiu dū dū de obiectoyus
 nā vt. q; deus sit obiectū vsus: cū enī vsus ordinat? z
 inordinat? opponit? hīc fieri circa idē: ergo si deo cō
 tigit abuti: ptingit vti. ¶ Itē virtutib? nemo abuti
 tur: vt dicit magister in. ii. q. nec vtr? tra cōclusionē
 tertiā. Itē actu vtrū nō contringit vti q; tñ est aliud a
 deo. pñt: nec eo de actu: nec distinctis actib?. nō scōs
 q; tūc ac? distincti simul essent in volūtate: nec eodem

q; nō sunt idē actus rectus z reflexus. ¶ Item deus
 amari pōt amore cōcupiscente: ppter retributionē
 vt dicit ps. g. eo ptingit vti: enī vidēt differre vti
 z amare amore cōcupiscente. ¶ Ad primū dū q; deo
 cōtingit inordinatē vti z abuti: q; ptingit deū inordi
 nate sumere i facultate volūtatis: z ordinatē est dicit
 sed nō cōtingit eorū: q; vti deo p nullo supponit:
 nec vti deo sūm abuti deo: q; vti deo nōlib est sumen
 do vti ppter: h; quocūq; ptingit ordiatē vti: ptingit
 abuti: nō tñ q; uertit. ¶ Ad scdm dū: verū est formalit
 sec? obiectiue: semp enī recte inclināt. pñt tñ vt ob
 iecta inordinate diligat: ppter se finalit z ppter nos.
 ¶ Ad tūm: actu vtrū cōtingit vti alio actu: nec est i
 cōueniēs plures ac? simul esse i volūtate: vt p; i. p
 logo in doc. q. i. Itē in. ii. q. r. hōc q. i. dist. j. ar. ii.
 hōc dubiū latē psequit. ¶ Ad q; rū patet in coof.
 cōclusionum in articulo. ij.

Respōsio.

Coof. 1.

2

3

4

5

6

7

¶ Secundo querit vtrū frui sit ac? solū volū
 tatis: tribus articulis qñto terminabit. In
 primo termini qñstionē exponēt. In scdo
 pōtiones annexēt. In tūo dubia aperiet
 et soluet. ¶ Quātū ad ar. pñmū notādū h; p
 doc. q; frui dī a fructu: fructus autē est vltimū q; ex
 tracto cultō agro vel cāpo vel i alia re fructifera. Lū q;
 ac? volūtatis hoīs sit vltimū? z ab intellectu vel itelle
 ctūe causat? q; frui erit vltimū ac?: z ita voluntatis.
 ¶ Et h; pñt qñstio nō cogit: vtrū est terminis licet
 eis vtrū aucto. q; noiant frui ēē actū volūtatis: ergo.
 ¶ Itē ac? volūtatis est qdaturū: h; fructioē volūtas
 delectata pfectit. Itē Aug. v. de tr. sūmum cogit
 ris: in qb? ppter seip; volūtatis delectata cōgēctit. Itē
 frui est amor aliquid inherere ppter se: h; ad solā volun
 tatē pñt aliquid inherere p amorē. ¶ Scdo notādū
 h; multe ponant acceptōnes frui: de qb? z alijs qñstio
 bus patebit: hoc tñ accipit dupl. Itē nō mō large pōi
 actū q; aliqd assūmū in facultatē voluntatis ppter se
 tāq; sūmū: siue sit pñt: siue abdes sine habitu siue nō
 habitu: sic viatores p fructū deor: vti fructio vie. Alio
 mō strictly accipit p actu vltimo z bñico: et sic fructū
 deo dei in celo. ¶ Tertio notādū q; cū qñi: vtrū frui
 sit ac? solū? volūtatis: nō excludit itellec? ppter pñt
 nariū idēptatē: vtz cū intelligere z velle sunt ac? rea
 lit distincti: sicut est appetere z cognoscere: pnotat z
 hos terminos itellec? z volūtas: q; p eadē re suppo
 nāt: pnotat tñ ac? diuersos: in q; pōt alia: vti z diuer
 sa fontē vocabula diuersos ac? cōnotāta. Ideo po
 t? sūmū illa noia p notato q; subtrahit: vti qñt que
 stio: an frui sit ac? cognitiue vel appetitiu? seu an
 frui sit cognoscere vel velle: pōst enī de rigore pce
 di q; frui est in intellectu: q; est in volūtate q; idēpti
 cat intellectus: h; frui nō sit intelligere. ¶ Quātū ad
 scdm articulū est pco prima. s; frui est ac? solius vo
 luntatis: hęc cōclusio etiā est hōc q. ij. ar. ii. dist. pē
 sentis: vbi dicit: hōc fructio est ac? solū? volūtatis: z
 dicit q. ij. ar. ij. qñt hōc q. ij. ar. v. tēner p rariuz
 z sūm adam dicentes: q; ois volūto est cognitiō q; late
 ptractat et ipugnat hōc q. vbi. s. vide itē probatur
 p ppositio: q; ois fructio est amor: amor autē est ac?
 solius voluntatis: frui etenim est aliquid amare inherere
 ppter se. ¶ L. scilicet scdm: licet ois fructio sit ac?
 voluntatis subiectiue: tamen oportet q; sit voluntate
 effectiue. patet cōclusio q; dicentes in cōclu
 sione tertia. Actus enī fructiois beatificus sūm plus
 res: nō est voluntate actiue: sed solum in ea passiue.

Artic. 1.

Nota 1.

Nota 2.

Nota 3.

Artic. 2

Coof. 1.

2

Coof. 2.

Dubiu 3.

2

re. Ites ego te fruar in dño ad pñtionem. ¶ Scdo accipit p oi actuolitatē q̄ pp̄ se aliqd̄ diligē nō re latue in aliud salte p illi actū: s̄ sic delectatio possit dici fructio. Et s̄r q̄cūq̄ ali⁹ amor naturalis sequens apphētionē rei p̄uenientie vel placētis. ¶ Tertio accitō p̄ amore libero voluntari⁹ q̄ finalis q̄scit i amato: q̄ repugnat relatiōi ad finem alius. Et sic accipit. Augu. cū inq̄. Fructum cogni⁹: et vt. s̄. Itē. i. de do cri. xp̄iana. Si in ea ponēs finē leticie p̄māser⁹: pioz p̄ frui dīcētis es. ¶ Scdo notādū q̄ est fructio ordi nata: s̄ iordinata. s̄ iordinata q̄ summe irreferibilis diligit s̄ime qd̄ diligēdū ē: p̄ se. Inordinata nō op posito mō q̄ summe diligit: p̄ se. In: qd̄ p̄ aliud referibilis diligēdū est. ¶ s̄ iordinata duplex est: qd̄ est detas: s̄ satias volūtate: vt fructio patrie. Quēdā nō detas: s̄ p̄ patēs secū tristitia: aut defectū vī arie tate: vt fructio vie. ¶ Tertio notādū q̄ aucto: primo recitat opinioē Sc̄o. li. iij. di. xlv. q. viij. tenent q̄ pōt p̄bati naturalis q̄ aliq̄ fructio detans et satias volūtate sit nobis possibilis. Et s̄ra quā aliqd̄ ponit. p̄posi tiōes q̄s late p̄bat. ¶ Prima nō pōt naturalis demō strari fructioē diuine essentie nobis fore possibilē. Ad em̄ pōt demōstrari: q̄ clara et inrurata deuisio et fructio sit hoi possibilis. Nec q̄ pfectio cognitio vel amor sit hoi possibilis: siue summi boni: siue alterius q̄ cognitio et amor q̄s h̄re pōt in hac vita. Nec p̄bati pōt sufficienti: loquēdo de b̄itudine in p̄culari et in specie: vt dicit clarā deuisioē et fructioē et nō i ḡnie: vt dicit vltimatā creature rōnalis p̄fectionē nō curā do in q̄ p̄sistat: q̄ ad illā sit naturalis hoi appetitus q̄ demōstrari nō pōt: q̄ sit boni possibilis. ¶ Scda p̄posito. Ites volūtas in solo deo satiari possit: non tñ pōt naturalis demōstrari: aliq̄ fructioē simpli quietantē homini fore possibilis. ¶ Tertia p̄posito. Non potest naturalis demōstrari: q̄ volūtas sit quietabilis p̄ quēcūq̄ actū: quin libere velle possit alius: sed est mere creditā. ¶ Quartū oppositū aliqui opina ti sunt quoz dicta doctō recitat: s̄ soluit: que dicta sunt late p̄bat: ostēdēns ea fore mere creditā et natu ralis indēmōstrabilia. Itē late p̄bat h̄olokot in deti minatōe q̄stioni. q. vj. Itē h̄enric⁹ d̄yca. q. ij. ar. ij. in cōclusionē. ij. videt aliq̄ modo sentire oppositū: vide ibi. ¶ Quanti ad articulū sc̄dm̄ est cōclusio p̄i Loncio. 1. ma h̄c. Accipiendo fructioē cōmūiter in quocū q̄ p̄fecta appetitua pōt delectari seu iocūdari: ordi nate vel inordinate: ip̄m pōt esse obiectū fructiois p̄bat ex prima acceptione fructiois: sic em̄ qd̄libet ens potest esse obiectū fructiois. ¶ Secunda cōclu sio. Accipēdo fructioē sc̄do modo: fructiois ordi nate potest esse aliqd̄ obiectū a deo. p̄bat p̄posito ex dictis supra in q. i. ¶ Tertia cōclusio. Accipē do fructioē s̄rictissime solo deo est fruendū. p̄bata tur. solus deus est p̄p̄ se vt summū bonū diligēdū sine relatiōe in aliud. ergo eo solo est fruendū. Tenet sequētia ex diffinitione fructiois sc̄to modo sum ptē. ¶ Quarta cōclusio q̄ ponit contra durandū est obiectū fructiois patrie immediatū est ip̄emet deus et non viliū dei beatifica. p̄bat: q̄ fructio est amor amicitie: s̄ ille em̄inat in deo in se non in aliquo qd̄ non est deus: et p̄sequens non in vltione tanq̄ in obie cto. p̄ma pars assipit p̄r: q̄ fructio est amor: perfe ctissim⁹: s̄ amor amicitie est p̄fectio: amore cōcupi scētie. s̄. Ites fructio patrie cōrespondet charitati vie: s̄ charitate: deus in se diligit in via: s̄ multo ma

gis fructioe in se diligit in patria. ¶ Oppositū opti nates ipugnant: s̄ rōnes eoz solūm. Itē vic cōclusio in q̄re consonat s̄eg. q. ij. ar. ij. h̄enricus de d̄yca. q. ij. ar. iij. Lamer. q. ij. ar. ij. ¶ Quia cōclusio. Fructio nis ordinate non detantis. i. vie obiectum est ip̄e deus in se amat: p̄r: qd̄ idē est obiectū fructiois vie et patrie. Ites differunt fructio p̄r et vie: nisi q̄ illa est obiectū sumi clare ostēsi illa obiectū sumi sine finis ob scure cogniti: sed idē deus est h̄ic obiectum cogni⁹: et ibi clare vltus. ¶ Sexta cōclusio: fructiois inordi nate obiectū pōt esse aliud a deo. p̄r: qd̄ qd̄q̄ volū tas potest s̄ime diligitē tāq̄ finē: illud pōt esse obie ctus fructiois ordinate: sed volūtas est errorē velle vo luntate sua pōt sibi aliud a deo p̄sistere tanq̄ finē et summū bonū: ideo sic fructio p̄r. ¶ Quarta ad ar ticulum sc̄ruti dubitat p̄io an h̄o quotienscūq̄ cogi tat de deo teneat eo actuali frui. In d̄t̄ h̄olokot. q. iij. ¶ Credo q̄ nō: qd̄ sufficit habitualiter: voco aut inquit actualiter frui: formare tales formas mentales: vti nam deo fiat s̄umū bono: sed habitualitē temp̄ tenet De hoc latius s̄ra in. iij. di. xlv. q. viij. ar. iij. i. dubio. i. ¶ Sc̄dm̄ dubitā: qd̄ est finis vltimus naturalis: crea tura rōnalis. It̄rū deus seu deo fructio vel aliud. Et̄i def p̄ quarta: p̄ponēs q̄ sunt d̄i Lamera. q. ij. ar. ij. ¶ Prima est q̄ fructio dei nō est finis naturalis crea tura rōnalis in quē tēdat: tāq̄ in finem sui appetit⁹: na turalis. p̄bat: q̄ si ita esset: ille finis esset a creatura rōnali naturalitē acq̄sibilis: et. ¶ Scda est: q̄ crea tura rōnalis nō tendit in deum tanq̄ in finē vltimum sui appetitus naturalis. p̄r: qd̄ aliis seget⁹: q̄ creatura possit h̄mōi finem habere naturalitē. ¶ Tertia est: q̄ creatura rōnalis tendit in seip̄am. i. in conseruationē et in bonū s̄upius tanq̄ in finem vltimum sui appe titus naturalis. p̄r ad exp̄ientā et. ¶ Quarta est: q̄ creatura rōnalis appetitū rōnalē: libero pōt: debet tendere in aliud q̄ in seip̄am tanq̄ in finem vltimū. i. in deum. p̄r ex p̄dictis. ¶ Plura ad hanc questio nem valentia vide in p̄logo. dist. i. q. ij. ar. i. In p̄e tro. q. ij. ar. ij. In d̄yca. q. ij. ar. iij. In h̄olokot. q. iij. et q. vj. de determinationum. Quarta quinta.

Nota. 1.

Nota. 3.

prop. 1.

prop. 2.

pp. 3.

Art. 1.

Loncio. 1.

Loncio. 2.

Loncio. 3.

Sc̄to. 4.

Sc̄to. 5.

Sc̄to. 6.

Articu. 3. Dub. 1.

Dub. 1.

prop. 1.

prop. 2.

prop. 3.

prop. 4.

Articu. 3.

Quinto dicitur vtrū volūtas possit frui aliq̄ It̄ quod est realis deus non habēdo fructioē respectu alius: qd̄ est realis deus. i. an vo luntatis possit frui essentia nō fruēdo p̄sona sapia: vel volūtate: aut vna p̄sona sine alia. ¶ P̄o ar ticulo primo notādū: q̄ sunt op̄i. circa h̄c q̄stionem contrarie. i. Sc̄o. dist. i. q. ij. tenētis p̄r affirmatiuam Sc̄ca d̄yca: h̄olokot Lamera. I. home argēti. Ad d̄ Lephar: B̄inckel et alioz tenētis p̄rem negatiuā: q̄ magis vidēt in modo loq̄ndi diuerse q̄ in re ip̄a: et videt h̄enricus de d̄yca. q. ij. in p̄cipio q̄stionis q̄ neutra eoz sufficēter p̄bat ex scriptura p̄ra p̄ terueniente: ideo difficile est aliqua eazū sufficēter vel ex rōne vel scriptura p̄bore. It̄ quātū ad r̄ certū est: vt infra. d̄. in cōclusionib⁹: s̄ralib⁹ amplē expla nabit: partim. s̄. patuit p̄logo. q. ij. q̄ oia q̄ sunt aliter in diuinis sunt vna simplicissima et singularissima res. i. essentia diuina: cui hoc aliq̄ realis d̄slinguam iter se ad sentiam s̄ra exp̄mendat⁹ p̄one et relatiōe oppositē. Aliqua formalit̄ vel essentia et p̄sona: vel sc̄y p̄one quā s̄stituit. relatio. It̄ p̄r d̄ns quib⁹ frui aliquo qd̄ est in diuinis: frui illo qd̄ est realis essentia It̄ q̄cūq̄ frui est essentia: frui illo qd̄ est p̄one vel p̄io nā et relatio et. Nam essentia diuina idēmp̄ficat libā

Repl. ca.

est qd patre qd frater & nō filio: aut p̄rem videat & nō filiū videat. Simile rōnem format b̄nūs Augu. i. de tri. c. viii. vt. s. allegari est. Sine audiam? c. Et dicitur dicitū xpi intelligi de facto nō de possibili. Solutio. **T**ūc r̄ps frustra appositus: pb̄tates osequētie que nō ex ordinatione factis: ed ex natura rei. pcedit. Sic etiā de rōne quā format Aug. Unde i. ex hoc qd p̄r & filio? sunt vniū sufficit pb̄are qd pater videt & filius videt: igit cū antecēdēs sit simplr necessarius & ip̄sibile alr esse qd h̄re qd ip̄m significat: q̄ ab alio ip̄sibile alr esse qd significat per oīs. Hec rō potissima videt quā etiā p̄r ceter: plus pōderat d̄p̄ra. Et Quātū ad artū cuiū fertiū mōuēda sunt dubia & solūēda. P̄mū qd magis vget: nō est d̄dictio dicere vñ p̄sonā esse icar nārā sine aliā r̄ fides h̄y: qd pari lege p̄cedi p̄t: saltē p̄ verbū p̄t: qd vna p̄sona possit cognosci vel diligi sine aliā cū nō possit dari rō diuerfitatis q̄ satisfaciāt p̄bō credētī tres p̄sonas esse vñā naturā diuinā & qd nihilominū? vna sit icarnata sine aliā: seu qd aliq̄ possit cognosci vel diligi sine aliā. Et S̄cūdo nisi vna p̄sona posset collz venerari sine aliā: frustra de p̄sonis diuinis distincta fierēt festa in dei ecclia cū hoc est: dare occasionē erroris. & possent simplices ex hoc ōcipere p̄sonas esse singulariter colēdas: venerandās: forte vñā p̄sonā plus alia. Ad hoc enī alludūt diuerse ceremonie eccliaz: i. festus diuinay p̄sonay. Et Tertio ad qd oratiōes: nūc ad p̄rem: nūc ad filiū: nunc ad sp̄ritū sanctū dirigūt si nō colūtur distincte. Et Quarto philosophi cognouerūt deū v̄ essentia: vt h̄y ap̄ls ad Romanos & tñ ignoarūt p̄sonas. Itē aliq̄ dixerūt filiū aut ip̄m sc̄m creaturas. Et Quinto filii? est h̄ō facti? & soluit i carne delicta. Et in eo est causā veneratiōis singularis q̄ nō est in alijs p̄sonis: sol? enī filii? icarnat? ē. Et Sexto ad aliq̄ h̄re diueri articuli fides de singulis p̄sonis si nō p̄nt singillatim ōcipi & diligi. Et Septimo q̄modo intelligi dicitū doctōis qd nūq̄ debet d̄dictoria? de aliq̄ p̄cedi nisi fides ad hoc appellat: hoc enī d̄cere est fidē exponere de: s̄soni infidelium: qd p̄dicata vere d̄dictoria de eodē simplr p̄ eades re verificare est s̄s

Dub. 5. Zarr. 5.

ad primū

verificare p̄p̄ositiōes d̄dictoria. Et Ad primū respon detur humilī cū submissiōne: qd aliqui nitunt̄ hic ponere rōnem diuerfitatis de incarnatione verbī & visione r̄: personā rōnem naturālē assignantes p̄ causā naturā rei. Sed clarū est qd nisi fides opposituz diceret: ita diceremus patrē icarnatū & sp̄ritū sanctū sic cur filiū cū sint vñā simplicitatis essentia. Et Preterea: quotq̄ tales rōnes dari possunt? statim sunt solubiles & non cogūt: nec cogit vt videt ratio & sc̄am. qd dicit vñū fore ex determinatiōe ecclie: s̄y ecclie s̄m d̄p̄ra vbi supra saltē aliq̄ū habuit rationē p̄ def̄m natiōis fides de icarnatiōe vbi solū: qd si nō p̄t dari cogēs rō dissimilitudinis alicui philosopho sed q̄ cogēt rōne: qd sicut vna p̄sona p̄t icarnari sine aliā: ita videri & diligi sine aliā. Et hoc verum est: d̄modo fides vel scriptura aut ex h̄y deducit nō obstat: aut ecclie def̄m: hic autē i. p̄posito obstat dicitū ch̄i st̄i. Joan. xiiii. & argumētatio euāgelic. Recurrendū ergo est ad hoc dicitū ch̄i st̄i vbi ratio nō habet acceptandā est auctōritas xpi: que etiaz est sine rōne alia ab ea quā ip̄e ponit. Sufficit nobis ad ali. rendum nō esse similitudinis: h̄: ideo vñū ex illi d̄dicto concedit aliud nō concedit. Hec salua reuerentiā maiorū dicta sunt. Et Ad secundū negat illa: pater colit sine filio: sp̄ritū sanctū? venerat sine patre. Vteruz quia suppo-

Ad sc̄m

sita verborum passio nō importantiū appellat interio rem anime intellectus vel volūtatis appellat suas rationes: d̄modo tamē sequunt̄ illayerba passiva: ideo propter appellatiōem rōnum illa forte possit concedi. Solū pater sine filio: diligit a me iustus: offēdit a me p̄r sine filio: est em̄ s̄m p̄missa sentus. Solū pater sub conceptu p̄p̄o filio & ratiōis/ supponente p̄o patre nō p̄o filio. Sentus autē alter? i. pater colit sine filio est res qd est pater colitur abis: hoc qd filii? colat? Si autē alium habet sensum ex v̄sū ventū citra rigo rem logicū aliter est dicendū. Et Lūm sub iugū qd frustra fierent distincta festa negat: qd ecclie in h̄y regitur sp̄s sancto p̄o filioz eruditioe in h̄y qd sunt fidei circa m̄st̄rū trinitatis qd p̄sonarū essentialē idēp̄tate earū dē realē nō essentialē distinctiōne: nec per hoc datur occasio erroris: s̄ d̄ in festis diuinay personarū catholica veritas fm̄ personarū attributa et. p̄p̄ia aperit. Et Ad tertū potest dici sicut dicit de attributis personarū p̄o ppli eruditioe: p̄o deuotiōis inflammatione: p̄o fidei vocali cōfessione: p̄o deuotione illi. Et de credit ad iusticiā: eo autē cōfessio fit ad salutē r̄. Sicut ergo diuine p̄one nō separatur festiuatione: ita nec veneratiōe & ad eas fusa oratiōe: q̄m̄s orans habito ōceptu p̄p̄o ratiōis patris nō cogitat sic concipiēdo de filio & sp̄s sancto: immo p̄c caret qd si in oratiōe ad patrē fusa a/s p̄sonas actu et cludere veller: h̄nc fm̄ S̄co. i. ij. dist. r. liij. Nō p̄t qd diliger actualiter vñā personam: quoniam diligit aliā am virtualiter. Et aut vna sine alia colit nō possit: p̄t etiā auctōritate Augustini. vii. de trini. c. vlti. Et Ad quartū respondetur qd quicq̄s cognoscit essentia d̄ictū: cognoscit quicq̄ est essentia diuina r̄: ita p̄sonas & econuerso. poterant tñ philosophi vnam p̄sonationem scire de deo et aliam dubitare: licet terminū viderit supponerent p̄ eodē: hoc ignoabāt: vt si illam sit sculteret & magister cum iuge sit? et papa: tunc idem est fixus & papa: quicq̄ scitur de fixo/ scitur de papa & econuerso: s̄y aliquis p̄t scire illā p̄positionē. Papa est vicarius ch̄risti: r̄ ignozare illam/ scitur est vicarius ch̄risti: qui ignozat qd fixus & papa supponit p̄ eodē sic philosophi quociq̄ ōceptu nō uerunt deū: eodē & personas: eo qd conceptū quos h̄a buerūt de deo cultib̄ p̄one cōueniūt. Lognouerūt enim de deo qd est ens infinitū incorruptibile: r̄: illi cōceptus equaliter supponit p̄sonis sicut p̄ essentia: r̄ tñ poterāt scire deum vel essentia diuina esse: si finitū/ summū r̄: & ignozare illā. pater in diuinis est infinitus summū? quia ignozabāt diuinā essentia esse patrem filii r̄. Et h̄uicidē cōsona verbiū xpi ad p̄b̄lippū. Qui videt me videt & patrē meū. Et r̄ est consubstantialitas: ideo sequit̄ nō nō credit: qd ego in patre p̄r in me est: vt viderit ostendit igit q̄ vnus non p̄t ostendi sine alio: r̄ ita nec cognosci nec amari r̄. Hec obstat qd pater & filius nec ostēnt nec sine p̄one distincte: qd nichilominus sunt vna singularis & simplicitatis essentia. Late h̄c pleiq̄ auctōritas etiā de signis p̄notatis qd ponit S̄co. q̄bus de cetur di. ij. Et Ad quintū cōcesso antecedere negat consequētia. Et De reuero diligitur diuinay personarū videt in. iij. dist. r̄. viij. dubio. vii. p̄one enī diuine p̄recise diligitur: qd sunt vna natura simplicitatis: tres res relatiue. vnde notat b̄c aliquas p̄p̄ositiōes Petrus de aliaco. q. ij. art. ij. post l̄: oblot. q. iij. quos vide ibi: qd clare sunt. Et valent ad possitū-

Ad 1. t̄m.

Ad 2. t̄m.

Ad 3. t̄m.

Ad sextu Ad sextu de distinctione articuloꝝ fidei dicitur qd
 sufficiat distinctio signozꝝ conceptuꝝ p psonis singulis
 supponentiꝝ: itꝛ noia possunt iponi ad distinctꝝ signi
 ficadu res qd possunt a nobis capri: vt habet ista disti.
Ad vij. Ad septimu dicitur qd no est istatio sic loquutu dicit
 dicit qd fides admittat p dictioneꝝ cum sit certissima et
 ad oi p dictioneꝝ p fides aliena hꝛ volut qd nihil qd co
 cedatur de aliq negadu est de eo qd illi idemp dicitur
 reat vel essentiali nisi hoc heatur ex fide vel scriptu
 ra canonica: aut definitioꝝ ecclesie: aut nisi iheraf ex
 hꝛmōi in psequenta formalu cū hoc sit difficile intel
 lectu: et videtur alicui p dictioneꝝ: videt eni diffi
 cile intellectu qd p gnat et essentia nō gnat: qd tñ est eadē
 pñ reat et essentia: p pte reatua tñ et pte dicitur p d
 cata p dictioneꝝ. Hō eni qd dicit pñ generat pñ nō gnat
 sꝛ essentia nō generat. Ipe pñ genuit filiu: essentia nō
 genuit filiu: pñ et essentia formalu distinguunt. qd il
 la p dicata nō dicitur de eodē pte et simpri: sꝛ de for
 malu distinctis qd summa res simplicissima. p dicitur
 alia p doctorem in qstione tanguntur vtilia: vide ibi
 quivalent ad sequentia. **Questio sexta.**

Sexto quero vtru volūtas ptingentꝛ l
 bere fruatur vitio sine. ¶ Articulus pri
 mus terminos declarat. Secundus p qd
 conclusiones rñdebet. Tercio dubia mouebit et
 soluet. ¶ **Ulex** pñ qd fmoꝝ declaratio
 ponat sciedū qd doctoz hie recitat opt. Seco. circa pñs
 qstioꝝ materia. q. iij. di. i. et ad approbat cōclusionē cū
 eo idē sentitō sꝛ scdm p dno. Rōnes tñ euadē late ipu
 gnat. ¶ **Pr**o articulo primo notadū pmo qd frui ali
 qd ptingent sicut p pducere aliqd ptingēt ad pñs
 duplꝛ accipit. Alio mō qd pōt illo frui et nō frui: p duc
 ere: et nō pducere. Et sic ois creatura ptingentꝛ p d
 cit qd qd p ducit: qd pōt non pducere: qd de pōt sub
 strahere suā coactionē et gñalē influentiā: et sic nō p
 ducet. ¶ **D**icitur creatura: qd filio nō pducitur pting
 entꝛ a patre nec est effectꝛ patꝛ. Alio mō accipitur
 p illo qd pducit aliqd effectꝛ. multo variato ex pte
 pducētꝛ: cuiuslibet alteri? hꝛ in potestate sua: ita p
 ducere sicut nō pducere: ita qd ex natura sua ad neu
 trū definitur: sicut dicitur de frui. Et hoc scdo mō accipit
 hic. ¶ **S**co notadū qd libertas aliqd accipit ipopie
 vt distinguat p coactionē hie cōpedit intellectui. Alio
 mō accipit vt opponit puitati creature rōnalis: hoc
 vel puitati culpe vt pene: hoc mō bti liberoses sunt
 puiatores. ¶ **T**ercio opponit necessitati pñ qd neces
 sitas opponit cōtingētē scdo mō dicitur: et sic libertas
 est qdā indifferētia vt cōtingētia et distinguat ptra p
 cipiu actiuū naturale: de hoc infra in. ij. di. iij. ar.
Nota 5. ¶ **T**ercio notandū qd sicut pñ dicitur duplex est affec
 tio: sꝛ affectio cōmodi et affectio iustit. Ita est quod
 dam nolle in cōmodū: et quoddā nolle iniusti. Et hoc
 qd velle et nolle elicitur pñ dicit amē rōnis. Affectio
 cōmodi cōtrespōdet amōi cōcupiscētie: sed affectio
 iusti amōi amicitie: vide de hoc infra in. ij. di. iij. ar.

Articu. 1. ¶ **F**lota. 1. ¶ **F**lota. 2. ¶ **F**lota. 3. ¶ **F**lota. 4.

Quarto notandū qd finis vultꝛ potest accipi d
 pliciter: vel pōt btrudine creata possibili voluntati: et
 hec est ipsa fructio fructe actua. Uel p obiecto be
 atifico. pmo modo nō potest voluntas beatitudi
 ne frui ordiare: qd illa beatitudo est creatura: qd acc
 inherens voluntati: sꝛ amōi amicitie obiecti beati
 ficati. Potest tñ voluntas ea frui inordinatē: sicut quali
 bet alia re quā sibi p dicitur et tanqꝝ finem vltimum.

¶ **S**ic alij distinguūt de beatitudie obiectu: formalu
 et subiectu. Beatitudo obiectua est obiectū beatitudi
 nis formalu: et est summu bonu: sꝛ de p glorioꝝ: beatitudo
 formalis est pfectissimū actꝛ qd aiaynū obiecto bti
 ficos: sꝛ claravissio et fructio et tēto. Beatitudo subiecti
 ua est natura btrificabilis: et hec ipopissimū dicitur btritu
 do: sꝛ pprie dicitur btrificatio subiectu albedinis nō dicit
 albedo: sꝛ albū. ¶ **Q**uartum ad articulu scdm p dno
 prima. Volūtas ptingentꝛ libere fruatur fine vitio ohe
 so in vniuersali vel particulari. paret: qd volūtas pōt d
 ligere vltimū finē et pōt nō diligerē: appētē sibi et non
 appetere. pbat: qd volūtas pōt nolle ohe sibi in cōmo
 diū verū vel apparētē: sed pōt appēdere deū vt sibi
 in cōmodū: puta vt punitē: et psequēs nolle. ¶ **T**er
 intellectꝛ pōt credere deū nō fore obiectū beatitudi
 nis: nec possibile esse ei? clarā visionem et fructiōnem hōi
 mortali: credere nō esse vitā pōt hāc vitā: p p pte
 quēs nolle deum vt obiectū beatitudi. ¶ **T**erolūtas
 pōt velle nō esse beata tali btrudine: qd pot velle non
 esse fructu paret de intermitu? sꝛ dno. ¶ **T**er multi
 p estituit sibi pntia bona tanqꝝ finē eligētēs pñ
 sꝛ ad vota frui pñs futuz: et tales nō frumū btrito
 nis. ¶ **T**er obliuati in pctis: credēs se non posse
 consequi beatitudinē eligunt manere in pctis: et per
 consequi non frui: qd qui efficitur vult antecēdēs
 efficaciter vult et consequēs: sicut vult opinatē esse ta
 le. ¶ **C**onclusio scda. Aliquis potest nolle beatitudi
 nem in particulari sibi ostensam credēs sibi possibi
 lem. pꝛ qd quilibet potest se pñ rectā rōnem confor
 mare diuine voluntari cognite: sed potest alicui reue
 lari deum nolle et beatificare huc potest se cōfir
 mare: ita nolle beatitudinē: qui aut actū possitū vult
 beatitudinē: vult non frui beatitudinē: qd idē est esse
 beati et frui beatitudinē obiectua. ¶ **T**ercia conclusio
 scda. Videns diuinā essentia et carens fructiōne beati
 fica potest nolle illā fructiōne: pꝛ sicut p dno: qd quilibet
 vultas potest se conformare diuine voluntati: sed
 deus potest velle ipsum tempꝛ: p dno tempꝛ carere be
 atitudine siue fructiōne. ¶ **T**er quod potest esse vol
 untas vel nolitū pōt certo tempꝛ potest esse tale p tempꝛ
 sed voluntas potest eam nolle p certo tempꝛ. i. qd dū
 deus vult eā non habere: ergo et. ¶ **C**onclusio quar
 ta: videns diuinā essentiam: carens p absolutam dei
 potentia dilectiōe dei: pōt nolle deū: paret vt supra:
 qd oē in cōmodū verū vel estimatū pōt esse obiectū nō
 ligōis: sicut omne cōmodū verū vel estimatū pōt
 esse obiectū voluntiōis: deus potest estimari in cōmo
 diū: ergo pōt esse obiectū nolitōis. De materia hui?
 qstionis magis pertinet ad dist. penul. li. iij. ¶ **E**uā
 tū ad articulu tertiu mouenda sunt dubia et solūda. ¶ **T**er
 p dno dubia: vtrum libertas sit alia re a voluntate.
 Solūto pñ hōi olit: q. iij. ¶ **L**ibertas hꝛ ad rectu
 dinē quā principaliter imponat: p dno quā supponit:
 quodā modo accipitur est voluntas: in diuersis ta
 mō accepōnibus diuersa hꝛ cōnotata: nā libertas a
 peccato supponit p voluntate et cōnotat eā esse in gra
 tia. ¶ **L**ibertas a miseria cōnotat eā esse sine pena: liber
 tas a necessitate cōnotat eā non posse cogi ad actum
 suū. ¶ **L**ibertas indifferētē cōnotat eā non magis in
 clinari ad vnu oppositōū qd ad aliud. ¶ **L**ibertas con
 tradictōis cōnotat eā velle potest vtrūqꝛ oppositōꝝ
 et sic oēs isti termini supponit p vna re qd est voluntas
 nō tñ sunt noia synonyma ppter diuersā cōnotata.
 ¶ **Q**uāto volūtas nō sit libera: p rē additā sibi sicut

Arti. 1.
 Cōcl. 1.
 Cōcl. 2.
 Cōcl. 3.
 Cōcl. 4.
 Arti. 3.

dicim⁹/ ad est calida: vel aer est lucid⁹ q res additas. probat: q si sit alia res: de⁹ possit eam separare a voluntate. cōsequens falsum: quia tunc volūtas posset esse ⁊ nō esse rōnālis: sed hoc est falsum: q volūtas est rōnālis per essentia. ¶ Si ergo quātum ad quid rei istius termini libertas volūtatū dicitur libet qd est ipsa volūtas. ¶ Quātū vero ad quid nois hui⁹ termini libertas: fm q modo vltimo ad est fm q philo- sophus vtebat: libertas est potestas qdam qua volūtas ⁊ currentib⁹ oibus redit⁹: ad suū effectū h⁹ q pos- sit cū eis coagere: ⁊ ponere actū suū ad effectū seu nō ponere: sicut ei placuerit. ⁊ hoc vocatur libertas con- tradictionis. Distinctio secunda.

Demissā parte p̄hemiali totius libri sen- tentiarū in hac distinctioe sc̄da p̄mi l. i. ubi magister incipit tractare de trinitate benedicta fm se: ostendēs in hac disti. q sunt de trinitate dñicā pie credēda. ¶ In tertia vero disti. credēdoz intellectū aperit. ¶ Et p̄t textus b̄neut sic summat⁹ ac trib⁹ cōclusionib⁹ par- tiri. ¶ Prima firmū tenendū atq credendū est in di- uinit esse vnā summā simplicitissimā/ indiuidua/ singu- larem ⁊ infinitā essentia. ¶ In l. i. in singulis suppositis siue p̄sonis diuinit summa affirmatue: negatue: qā infinitā/ simplicitissimā parib⁹ ⁊ oī cōpōitione caren- tem. ¶ Indiuidua/ simplicit indiuicta ⁊ in se ⁊ in p̄sonis siue suppositis: eandē oīno totam ⁊ indiuictam in oibus trib⁹ p̄sonis cōtuncim⁹ ⁊ singularit in singulis: nec maiorē in oibus q̄ in singulis: nec minorē in singulis q̄ in oibus/ singularē: q̄ vna numero: ⁊ ideo nō numerat⁹ in p̄sonis: q̄ est eadē numero in singulis p̄sonis: imo est singule p̄sonē infinitā ⁊ ideo summā.

¶ Sc̄da p̄positio: essentia diuina idēp̄ficat ⁊ vnit si- bi oīa/ q̄ a ic̄ris ⁊ parib⁹/ ad cōmē: piū intellectū inferius explicandū. ¶ In diuinit esse dicunt ⁊ credunt. ¶ Tertia p̄positio. ¶ Illa summa simplicitate oīm q̄ in diuinit esse dicunt ⁊ credunt/ fides tradit: ⁊ virtu- usq̄ testamētū pagina explicite vel implicite docet esse in diuinit tres p̄sonas sibi coeānas ⁊ substantiales vnūverū deū: vnā ⁊ sup̄b̄dicā trinitate: vnā in essen- tia: trinā in p̄sonis distinctioe: q̄ p̄ nō est fili⁹ nec sp̄- ritus: licz nō sit aliud a filio aut a spiritu sc̄do: hec in textu lat⁹ tradunt. ¶ Quia q̄ mag⁹ in hac dist. i. tra- ctat de vnitāte essentie ⁊ p̄sonaz: ideo docto. p̄ hui⁹ intellectu p̄les mouet de vnitāte q̄stiones. p̄mo de essentia diuine vnitāte ad p̄fectiones essentielles siue attriburales: deīde de vnitāte dei respectu creature: an aliq̄ vnitās p̄ueniat deo ⁊ creature: saltē vnitās vnū uocatiōis ⁊ cept⁹. ¶ Tertia de vnitāte dei in se ⁊ in or- dine ad sup̄posita diuina. ¶ Circa p̄mū: q̄ multū ponit sapias/ potētā/ bonitātē ⁊ c. d̄linguū ab essentia ⁊ inf- se: ideo p̄mūz q̄rit de hoc ⁊ c. ¶ Quæstio p̄ma.

Questio p̄ma circa distinctiones sc̄dam si- licet est: vtrū tanta sit idēp̄tās diuine essen- tie: oibus modis idēp̄taz: ex natura rei ad p̄fectiōes attriburales ⁊ ipsaz p̄fectio- nem attriburālū inter se qualis est diuine essētie ad diuinā essentia. ¶ Arti. i. terminos resoluet. Sc̄s c̄clusiōes ponet. ¶ Arti. i. dubia mouebit: ⁊ p̄- fetet⁹ cū submissiōe soluet. ¶ Actiōes p̄mo in doct. opt. sc̄o. tenētis. ¶ vlt. q. i. iij. q̄ sapientia diuina nō est formalit bonitas diuina ⁊ ipugnat. ¶ Ad elucidationē d̄cedōz notanda sunt hic aliq̄ veluti p̄ncipia q̄ etiā doc. i. f̄r̄i. h̄inc de tagit. p̄mū est q̄ etiā h⁹ doct.

q. iij. dist. p̄sentio ⁊. q. iij. ¶ Quelibet res seipsa. i. per se ipsam formalit: intrinsece sibiipsi idēp̄ficatur: a quolibet alio d̄linguū: nō per quibet supradictum vel extrinsece. patet: qz ab illo res h̄ vnitāte a quo en- titatem: sed entitāte habet a seipso formalit nō em res est ens per aliud formalit: sed seipso: ergo ⁊ vni: eorū q̄ ens est vni⁹ est. i. a seipso idēp̄ficat: ⁊ sicut res seipsa est vna: ita seipsa est a quibet alio d̄linguū: nā ad d̄- functionē alioq̄z sufficit hoc nō esse illud: nec opoz- tet querere mediū d̄linguū. ¶ Itē signū res due a ⁊ b circūscriptis. i. remotis oibus alijs: a est idem sibiipsa. ⁊ b idē ipsi. b ⁊ a nō est ab. ⁊ ita p̄positū. ¶ Hāz a esse idē ipsi a est a esse a: ⁊ esse d̄linguū a. b/ est a nō esse b: ⁊ hec ita se habēt: si nihil esset in rerū natura p̄- ter a ⁊ b. ¶ Ergo quorūcūq̄ aliq̄ dicunt esse eadē vel distincta per aliud extrinsece: illud intelligendū est arguitue. i. q̄ per illud aliud arguit vel cōcludit/ aut cognoscit aliq̄ esse eadē vel distincta: sic intelligendū quādo dicit⁹ q̄ potentie d̄linguū per act⁹ ⁊ ob- iecta: ⁊ cause per effectū. ¶ Vtrū partes integrales p̄ti⁹ in q̄bus est eadē forma indiuictib⁹ d̄linguū. p̄mo per p̄m: vt man⁹ ⁊ caput iōānis d̄linguū capito per materiam: qm̄ alia est materia manus/ alia capitis numero in eodē hōie: nō aut alia forma: ideo manus d̄linguū a capite: sed tñ materia est intrinse- ca manus/ s̄r̄ capiti. ¶ Intrinsece dico q̄ est de essen- tia rei: puta res met vel pars cuius essentialis: q̄ oppo- sitū notificatur extrinsece. ¶ Cōsequēt notandū sc̄do q̄ cōtradictio est mediū arguētū cognoscēdi d̄functionē: vt quādo dicit⁹ de aliquib⁹ dicunt p̄dēdē cōtradictio: ipsa sunt distincta vel non eadē: eōnerio quādo dicit⁹ seu quēcūq̄ sunt distincta de ip- sis p̄dicant cōtradictio: i. esse d̄linguū tali d̄stin- ctioe: nō esse sic d̄linguū. ¶ Exēplū: si ar ⁊ b aliq̄ mō de- t̄linguū/ verū est q̄ a tali d̄functione d̄linguū q̄ est a verū etiā est q̄ b tali d̄functione d̄linguū q̄ est a. Hāz si de hīs q̄ oibus modis sibi sunt eadē ⁊ ita p̄tē: in- distincta cōtradictio verificaretur: sic cōtradictio verificaret de eodē: q̄ est ⁊ tñ p̄mū p̄ncipiū: de quo libet alteri cōtradictio: de nullo vero simul. Hāz q̄d d̄ dicit⁹ de vno d̄ de quolibet: q̄d illi est oib⁹/ modus idē exēplū: hōie: si a ⁊ b sunt sibi idē oibus modis q̄b ⁊ a est sibi a idē: ⁊ est idē ipsi b quicq̄ dicit⁹ de a/ dicitur etiā de b: ⁊ econuerio. Nulla enim ratio assi- gnari posset: quare aliq̄ d̄ diceret⁹ de a ⁊ nō de b in ca- su. Si ergo cōtradictio diceret⁹ de a ⁊ b/ ipsa etiā diceret⁹ de a simul: ⁊ de b: q̄ est simpliciter impos- sibile: contra p̄ncipiū p̄mū. ¶ Hāz q̄ minima d̄stin- ctio vel nō idēp̄tās sufficit ad verificationē cōtra- dictio: i. de sic d̄linguū. ¶ Notandū tertio q̄ sunt gradus in d̄functionib⁹/ non sōli illi cōmūit d̄cti d̄linguū generica/ specifica ⁊ numeralis/ vt gene- re d̄linguū intelligant⁹. De quib⁹ d̄ueris genera: quo rū neutri alteri subalternat⁹. i. tanq̄ specis suppo- nit⁹ p̄dicant⁹ in qd: vt hō/ planta. ¶ Et illa specie de quib⁹ d̄ueris specis specialissime in qd p̄dicant⁹: vt hō mo animus: Numero vero de quib⁹ d̄ueris indiuicta essentialiter distincta dicunt⁹ (sed etiā in ipsa d̄functione numeralit: subnumeralit. i. minus q̄ numeralit: sed ponentes eam/ gradus assignant⁹ in ipsa refundant⁹: vel delict distinctio essentialis/ realit/ formalit/ vel respectu natura rei. ¶ Numeralis siue essentialit/ est d̄linguū aliquozum quozū vnū non est aliud: necq̄ aliq̄ idem singularē est vtrūq̄: vel sic: est illozū que de se mutcē

Nota. 2.

Nota. 3.

Art. i.

non essent aliq̄ distincta realiter/illa p̄tradictoria nō
 verificarent de eis: sicut essentia divina z p̄ sunt idē
 realr: q̄ essentia divina est p̄f: z p̄f est essentia divina:
 z de eis verificant̄ d̄dictoria. s̄. filii? nō filius. p̄t illa b̄ff
 ratio p̄dictionoz cōstringit ex hoc q̄ filius z p̄ q̄ sunt
 essentialit̄ idem/ distinguunt̄ realr: nunc autem ex
 nulla distinctiōe reali in diuinis oib̄ distinctio inter
 sapiam z potētā vel bonitatē: z p̄ si possibile in diui
 nis esset tñ vna p̄sona oib̄us modis eadē essentia: sicut
 errādō credit̄: tudei: z infidelē negatēs trinitatē:
 ad hoc esset ibi sapia/ bonitas/ potētā/ iusticia zc. Lu
 tus signū est q̄ de oib̄us in deo eq̄litr̄ p̄dicat̄ sapia/
 potētia zc. quicqd̄ em̄ in deo est/ est sapia/ bonitas/ po
 tentia infinita. Si dicit̄: ex illo sequit̄ q̄ p̄nitās/ filia
 tio z fili? z p̄ nō distinguēt̄ formalr: vt p̄t falluz:
 q̄ paternitas constituit z p̄ nō constituit: s̄ constituitur:
 p̄bat̄ oīa: q̄ distinctio illa p̄nitatēs z patris non est
 est distinctio reali in diuinis. Nā si tñ esset vna p̄
 sona sc̄ p̄ria/ ad hoc constitueret̄: ex essentia p̄nitatē ad
 sensuz infra exprimēdū. Ad hāc replicā v̄ negādō cō
 sequētiam: imo p̄nitatē z p̄ vt sint sine p̄cedat̄ esse
 in diuinis/ requirunt distinctiōe realē: q̄ vt sit p̄nitatē
 z p̄ requirit filiatio z filius. Non em̄ p̄t esse relatio
 p̄nitatē/ nisi sit filiatio opposita: nec p̄ nisi sit filius
 ad quē realr referat̄. Nāc aut̄ relationēs reales oppo
 sitē z relatiua opposita realr distinguunt̄: ideo si esset
 tñ vna p̄sona in diuinis/ illa nec esset p̄ nec fili?: sed
 oib̄us modis essentia: z ita nō constituta: nō em̄ constitue
 retur ex relatiuis. p̄t p̄ hypotesin: nec ex absolutr:
 q̄ oīa absoluta distincta distinguunt̄ essentialr: q̄ disti
 ctio nō est aliquoz i diuinis: de q̄ infra. di. xxvi. ¶ p̄o
 ar. sc̄o r̄ndet ad titulū q̄ntiōis affirmatiue/ q̄ sapia
 z diuina/ potētā/ bo. zc. nullo nō distinguat̄: negab̄ essentia
 nec int̄ se: s̄ oib̄ modis sunt idē essentia: q̄b̄ essen
 tia est eadē substantia: oib̄ modis potētia diuina est eadē
 sapia diuine q̄bus potētia diuina est eadē potētia diuine
 z sapia diuina est eadē sapientia diuine: licet p̄t hoc illi
 terminū sapia diuina/ bonitas diuina zc. nō sint synonymi:
 mi: licet ex sequētib̄ patēbit: z fat̄ clare ostēdit doc. i
 solutiōib̄ rōne ipugnatē opti. z ad hoc ē auct. b. Aug.
 in libello de tri. ha. dicēt. q̄ia dei vnū sūt i deo: ex p̄
 pro q̄ ad relationē p̄tinet: nā sapia z v̄itas dei z eū
 itas nō diuersa sūt int̄ se: s̄ vnū sūt: sic z oīa. Sapia ei
 v̄i nō maḡ: sapia q̄ v̄itas ē: nō maḡ v̄itas ē q̄ sapia
 q̄ eūitas: q̄ cetera dei oīa: vnū em̄ sunt i deo: z non
 solū hęc int̄ se eadē sūt i deo: s̄ nō aliū sūt q̄ ipse de
 deo ille. S̄ forte calūniator aliq̄s dicēt: p̄cedit q̄dē
 cū brō Aug. q̄ sūt idē essentialr cū essentia diuina: s̄
 nō formalr: ad hoc v̄ respiciēdō v̄ba Aug. p̄t q̄ nō vult
 admittē aliquā nō idēp̄tari v̄itar/ seu bonitatē diuine
 z int̄ se z cū essentia. ¶ Quid ad ar. t̄tū mouēda sunt
 dubia: soluēda diuinitis mult̄ q̄ respicit̄ distinctiōe
 formalē: de q̄ infra latr. q. r. vii. b̄. doc. late praer
 ctat. ¶ Est q̄ primū dubiū p̄ p̄bationē primā: q̄ disti
 ctio formalr p̄supponat distinctiōe realē. s̄ q̄ oīa d̄
 ctoria eq̄litr̄ repugnāt hoc nō videt̄ esse: nā plus repug
 nat̄ esse deū/ nō esse deū: esse ens/ nō esse ens: q̄ moue
 ri nō moueri: q̄ p̄ repugnāt i q̄bus ē difficultioz trā
 situs de extremo i extremo: vidēdū q̄ d̄dictoria q̄tuz
 ad esse int̄ v̄ez: siue sit p̄dicari de eodē eq̄litr̄ repugnāt:
 q̄ simplic̄ ipossibile est q̄cūq̄ d̄dictoria esse sibi ha. Gra
 si aliq̄ d̄dictoria p̄ repugnāt̄ q̄ alia: signet̄ ille gra
 dus in q̄ p̄ repugnāt̄: q̄ in illo ḡdu p̄radictoria mi
 nus repugnātia nō repugnāt: z ita i illo gradu p̄t

simul esse ha: qd̄ est ipossibile: z ita ipossibile ē a fir
 currere z nō currere: sicut a esse deū z nō ē deū. q̄no
 faciliō est trāfir̄: de currētē i nō currētē: q̄ de eo in
 nō deū: nō minuz repugnāt̄ d̄dictoria: q̄ licz deū
 ipossibile ē fieri nō deū: currētē possibile est fieri nō
 currētē: tñ simplic̄ ipossibile ē currētē esse nō currētē
 p̄ eodē t̄pe p̄dicat̄ ipossibile est deū nō esse deū: q̄
 v̄trob̄q̄ est ipossibilitatē simplic̄ dicta ¶ Sc̄o dubiū
 sc̄o q̄ p̄bationē tēdit: i q̄ de dicta fuit/ q̄ nisi sic nul
 la reliq̄d̄ v̄ia. p̄bādū aliq̄ distiguunt̄ realr: nā ad hoc reli
 q̄nt̄ m̄tevie p̄bādū distinctiōe realē. s̄ via separatiōis
 via p̄ductiōis z cālitat̄: nā b̄n̄ seq̄/ q̄cūq̄ separāt̄ loco
 z subiecto realr distinguūt̄: hō z a/m? separāt̄ sic. q̄ zc.
 sic etiā seq̄. Qd̄ p̄ducēs z p̄ductū realr distinguunt̄:
 l̄r solis z radi? s̄r p̄ducēs z p̄ductū realr distin
 guunt̄: z ita etiā p̄baref̄ realr distinctio p̄onaz i diuinis
 z sic p̄t iueniri diuersa media p̄bādū distinctiōe realē
 vidēt̄ ad illā replicā/ q̄ neutra illaz v̄iarū iusticia
 ad p̄bādū realr distinctiōe/ nisi p̄ q̄to icladit̄ v̄ d̄
 ctiois. p̄mo p̄t de via separatiōis: q̄ q̄ro de illa ma
 iori q̄cūq̄ separāt̄ loco z subiecto/ distinguūt̄ realr: q̄d̄
 intelligitur p̄ separari loco z subiecto: vel valer̄ tñ q̄
 parant̄ zc. i. q̄ sunt in diuersis locis z subiectis distiguunt̄
 realr: v̄elval̄ tñ idēf̄ q̄ sic se b̄nt/ q̄ vnū ē i cer
 to loco aut subiecto: atq̄ nō est i illo nec i illo subie
 cto si sc̄dm̄ sic v̄ia separatiōis icludit v̄ p̄radictiois
 vt p̄t sp̄ciēt̄ v̄oz p̄positiue mediā: z sic ē sufficientis
 mediū gra p̄radictiois: si primū: maiōr ē fallā: q̄ idē
 oib̄ modis p̄t esse in diuersis subiecto: in diuersis
 locis p̄ potētā dei: z ita a seip̄o non p̄t distingui
 realr: s̄r p̄m̄ mediū. s̄ via p̄ductiōis: causalitatis nō
 sufficientis: q̄ etiā negare maiōr: q̄ ē. p̄ducēs z p̄ductū
 distinguūt̄ realr: z si p̄ba/ n̄bil p̄ductic̄ se ibi dicit̄ p̄t
 verū est se formalr: ita q̄ n̄bil p̄ducit se idē sibi oib̄
 modis: sed tñ nō reputat̄ incoēuentē: q̄ aliq̄d̄ se rea
 liter p̄ducit: hoc est aliq̄d̄ p̄ducit idē sibi realr: sed
 nō est idē sibi formalr: sicut ei p̄cedit/ q̄ aliq̄d̄ p̄ducit
 se essentialiter. Idē sibi essentialr nō realr: nā p̄ p̄
 ducēdū sibi p̄ducit idē sibi essentialr nō p̄sonat̄. Itē p̄f̄
 et filii/ sp̄r̄at̄ sp̄ritū s̄ctū q̄ est vnū essentia cū eis: sed tñ
 realr distinguūt̄ abv̄troz: ita etiā cōcederet aliq̄s q̄
 aliq̄d̄ p̄ducit idē sibi realr nō formalr: sic etiā cōcedit
 q̄ principii elicitiū elicet̄: s̄nā essentia diuinaȳ in
 tellectus s̄m̄ multos est p̄cipiū elicitiū generatio
 nis filij: tñ nō distinguūt̄ realr a generatiōe: cū ḡ est
 cū generatiōe eliciti se. Lq̄ ē idē sibi realr: s̄ nō for
 malr de hoc dub. vii. p̄terea videt̄ q̄ nō possit p̄ba
 ri illa/ p̄ducēs z p̄ductiū distinguunt̄ realr/ nisi via
 cōradictiōis: pura q̄ de rōne p̄ducti est hō esse eā a
 se z de rōne p̄ductus non p̄ducti est hō esse a se. suo
 nō dicit̄ de causa et causato. ¶ Si ad hoc replicat̄/ si
 via d̄ctiois esset efficacior: via p̄bādū distinctiōis: z
 nō sufficit ad p̄bādū distinctiōe essentialē p̄ter
 oīs via p̄bādū distinctiōe essentialē q̄cūq̄q̄ rerū
 q̄ daf̄ inf̄stria i diuinis. Ad hoc r̄ndet auct. p̄cedēdū
 q̄ nō p̄t p̄ statu isto euidenter cognosci impossibilitatē
 pluralitatis p̄positioz: in vna essentia: magis in
 creaturis q̄ in diuinis: oēs rōnes in oppositū solutū
 possent in creaturis sicut in diuinis. vel possēt dici q̄
 p̄t mediate p̄bari distinctiōe essentialē coassumpto
 alio veroz: v̄ p̄bato q̄ a z b̄ creature distinguunt̄ realr
 ter via cōradictiois p̄t oīr̄ argui. ¶ Quēdā creaturē
 distinguunt̄ realr/ distinguunt̄ essentialit̄. z a z b
 sunt creature distincte realr: ḡ essentialit̄. maiōr q̄

Art. 1.

Sc̄o dubio

Art. 5.

Dubi. 1.

Dub. 1.

bare illis medijs qbus pbat / q nulla res vna vere singularis in creaturis est reall' plurib' comunicabilis vt qd: si illud nō pot' euidēt' pbat: pcedit q distinctio essentialis in creat' nō pot' euidēt' demonstrari. ¶ Epilogo dō q dicitur cuncta q' sūnt nō itē dē cōca aliud nisi q' e'q' facili' possit defendi distinctio formalis int' essētia: & potētia: sicut int' essētia & relationē. ¶ q' ita facile possit defendi distinctio formalis in creatur' sicut in diuinis: attamē dicit q' distinctio formalis nō debet admitti: cū sit intellectu difficilis nō min' q' trinitas psonaz cū essētie vntate nisi vbi fides ecclie defendit' dēminatōē: p'p' cui' auctoritatē captuari debet oīs rō aut silē qd' cōpellit eā ponere vt puta in admōsione & negatiue grūndā p'p'ositionū t' theologialū: pcedit e'ntē de sum. tri. c. si. ca. firmiter: p'bat generat' & negat' essētia generat'. Itē fides docet vbi incarnatū est cruci affixū in natura assumptā passus mortuus ē. de tri. c. si. ca. in clemē. z. illud nō cōcedit de essētia: vt infra di. v. z. in. ij. di. i. lat' patebit sic g'ner' generari spiratū: hōab' q' tres p'sonēvni' esse de ium. tri. c. si. ca. firm' hōab' q' tres p'sonēvni' esse: tē fm p'sonales p'prietates sunt discretē: vbi claret q' in diuinis sunt p'prietates p'sonales: z nō est dubiū q' aliqd' cōcedi de supposito qd' negat de p'prietate relatiua seu p'sonalia tē de essētia: z e'p' sic cōcedit' ex textu p'fatio: p'one idē p'fican' b'is p'sis essētia cōmuni in diuidua: sed discretē sunt p'prietate relatiua seu p'sonalis: in vna q' ad rē ipām oēs vt estimo p'sonā. Sed q' ad modū loquēdi: & ratiōē assignādā diuersitat' p'auiscemodi nō oēs p'codat' hōrēt qdā admittē vocabulū p'stutū vt p'fuiture in diuinis: z necesse est q' nō hōrēt nōmē suppositiū vel p'sona g'neris genitū zc. Itē q' essētia nō g'ner' sed p' q' est suppositū. Itē p'prietates p'sonales sunt in p'sonis h' intrāditūe. Itē p'prietatib' p'sonalib' p'one sunt discretē: pat' z fili' sunt vni' p'ncipiū spiratūū: nō duo p'ncipiū. Item spirat' vnica spiratio nō duab' vt habēt in. vj. de sum. tri. c. zc. Sic hōrēt quidā distinctioē formalē admittē: z necesse est q' nō hōrēt: aut id q' p' ad apud hōtes famū z discretū intellectū p'ic' z cath'olice designat: cū dicunt p'riem g'ignētētem ab essētia: q' nec g'nat nec generat' formal' distinguit rem suppositiua a natura diuina. Item p'sona a sua p'prietate p'sonalis seu relatiua: licet e'nt' hęc est h'a: p'f' est essētia: t'ri g'nerē negat de essētia: z nō de p'f' zc: sic de fili' b' z cū fm doctrinā b'ri petri theologoz est rō nē vtrūq' dare posse de ea q' i notis ē h'nd: z ad hoc nō sūt noia apta z p'p'ia seu p'f'ia: op'z tal' vt p' statue p'osium' h'elid' b' z p'ic' credentib' vntates creditā nō demōstrabilē explicatē resuare: z p' hoc sūma simpli citas q' in diuinis est nō maculat nec negat: h' defendit' robozat' z p'osiet' exp'licat' credentium maiorū in deū infāmatioē: z credent' loq'ūnc' intelligētia: negatis itaq' z nō admittis loquēdi modis veluti im p'p'rijs: vntatē n'p'olom' op'z fatēri: quā sic loquētē p'ic' cap'olice volūt. ¶ Dubit' itio er' q' est supra dictū est q' p'ritas distinguit formal' a p'f' zc: s'nt' h'itatio a filio z g'neral' relatio a supposito. Dubit' d' de hoc senserit' d' cōca. It' videt' p'imo sentire q' relatio nō distinguit formal' a supposito: saltē a supposito cui ē p'p'ia. f' p'ritas nō a p'f' nec filiatio a filio: nec spiratio passio a. nā in o'f' distinctioē formal' extrema sic ē h'nt' q' vni' en'cū idē reat' cui alterū nō est idē reat': h' nūq' est idē p'ritat' reat' qd' nō est idē

pat'ri z e'cōuerso: q' d'cōd' est p'f' est p'ritas z e'cōuerso: q' d' p'ritas z p'f' nō distinguit formal' a p'f' noia cui' vntate. maior est ip'f' ¶ Ecce actual' i' m'ltis locis: nā i. q. di. b'nt' dicit' distingu' formal' nō a filio: z hoc est qd' notis ip'f' ¶ q' vni' illoz: est aliq' res absoluta vel relatiua: z alter nō est illa res sicut essētia ē filio: z p'f' nō est fili' z deo essētia z p'f' distinguit formal' ex d' h'it vna res. Itē eadē di. q. xi. in r'f' hōē ad replica' f'ctā: z r'f' nūq' ad tertū dubiū dicit loq'ns de distinctioē formalis: nūq' est p'one dā nisi q' aliq' vni' idē reat': vni' illa r'f' est aliq' res absoluta vel relatiua: z alter nō est illa res absoluta vel relatiua: z filia dicit' i plurib' locis. Itē. i. q' libet. q. iij. q' r'f' vtz p'ritas distinguit a p'f'. Itē d' negatiue q' p'ritas nō distinguit a p'f' z nevidet' loq' t' de distinctioē reali in p'batē dicit q' oīs distinctio est realis formal' vt rōis: z p'bat q' p'f' nō distinguit a p'ritate aliq' dictoz modoz: nō realit' q' sunt eadē res: nec rōis: q' nō h'it entia rōis nec formal' q' oīs res q' est p'f' est p'ritas z e'cōuerso: q' nō distinguit formal' q' h'ec vocat' distinctio formal' q' aliq' res est vni' distinctio formal' nō aliud: sicut filius est essētia z nō est p'f'. It' g'ner' essētia z p'f' distinguunt formal' vbi ex int'entioē videt' dicit' q' essētia z p'f' distinguunt formal' sed p'ritas z p'f' nō distinguunt formal' z p'f' s'nt' solū multas rōes ad oppositū Sed d' hoc v' q' sentit' oppositū: f'z q' p'ritas distinguit formal' a p'f' z suo mō filiatio a filio: z nā distinctio distinguunt formal' a p'f' euidēt' sequit' ex multiplicib' dicit' z p'cessus p' est i scrip. i. li. s'nia. qd' sic ostēdit: nā oia de qb' p'radicatio v'f'ificat' h'it aliqua nō idē p'ritatē: z nō realē nec rōis fm cū. q' formalē p'na noia in. iij. mō p'zie maior p'bat: q' d'ictoria nō p'f'ue r'f'icari de eodē: nisi p'p'ter aliqū distinctioē vel nō idē p'ritatē: z affirmat' q'ntioz aliq' sunt idē oib' modis ex natura rei: q' d' cōp'et' vni' cōp'et' alteri: nisi ali quis mod' grāmāticales vel logicales ipedat' Itē q' noia aliā signit' idē oib' modis: ita q' in rē signa p' illa nulla p'nt' est nō idē p'ritas: nō h'nt' dissimiles modos signū grāmāticales vel logicales s'f' v're s'ymonymē: ita q' d' d' v're affirmat' vel negat' de vno signit' ue accepto: ēr de alio si ergo p'radicatio de eis v'f'ificat' v'f'ificabunt' de eodē cōceptu vel termino: ita d'ictoria erunt s'f' v'ra. h'as rōes ponit. q. xi. dist. ij. ad p'batū q' essētia formal' distinguit a p'ritate: rē l'nt' q' maior p'bat: q' oia de qd' d'ictoria v're p'dicant' h'nt' inter se aliqua nō idē p'ritatē: mō: f'z p'f' z p'ritas s'nt' h'mōi. p'bat: q' de eis p'dicant' d'ictoria qd' p'bat: q' p'f'itū est essētia z relatione affirmat' de persona: puta p'f' z cōtradictōiū nō p'f'itū est essētia et relatione p'f'icaf' de paternitate. minor p'bat: q' nūq' cōstituit' est s'cipo oib' modis: aliq' etiam essētia cōstitueret' qd' nō cōcedit. maior frequēt' habēt nā dist. v. q. ij. circa p'nc. dicit' oēs ponit' q' essētia diuina est cōis trib' suppositioz: q' cōicaf' filio et s'ca p'f'. It' q' ille p'sone cōstituit' est p'prietatibus z ipsa diuina essētia: q' suppositū p'f'icaf' p'ducit' z p'ducit: int' illos oēs etia est cō. cū' op' in hac p'ie z modū ponēd' vt infra eadē dist. z. q. dicit' etia ip'f' r'z Itē. q. iij. euidē dist. dicit' p'na h'z e' p' generationē z non est formal' ip' g'nerio: z p'p'ter hoc ponit' q' p'f'ona est terminus formalis p'ductionis / z non relatio: q' relatio nō distinguit a p'ductioē: sed p'sone forma liter distinguit a p'ductioē rē. Itē dist. xij. q. i. exp'f'ie

Dubi. 7.

Itē q.

dicat inspirationē passivā constituitur psonā. ff. vñ dicit spiratio passiva distinguat reā p pñitate z filiatōe: ideo constituit suppositā reā diffictā a duob? suppositi: cōstitutū p pñitate z filiatōe. Et ecce dicit. iij. supposita constituit p tres relatiōes pñitatis: filiatōe: inspirationē passivā. Item vñ. xxvi. q. q. qua dicit vtrum diuine persone constituat p relatione originis: recitat: z reproba res qbusdā opl. ridēdo ad q. dicit primo q. ponēdo sunt relatiōes in diuina pñ aut. scōpō: z declarat qmō ponēdo sūt. Subdō nō tñ q aliq? accept? relatiui de psonis diuinis pñitē: sicut dicitur q? fontes est filis z q? relatio est p? vel filii: s; q? est ibi vñ pñitas realis z filiatō: z q? sūt due res simplices: qñ vna nō ē alia deinde ponit q? constituit z distinguat psonas cū subdit Ideo tenēdo cū eis dico q? psonē diuine distinguant z constituitur per relationes originis: z pbando dicit. paternitas est vna res cōmunicabilis: z distinguat reā a psona filij z ipsū: ncti: z facit vel constituit p. se vñ cū diuina essentia: z non repugnat sibi constituit illud vñ inesse incōcabilē: z distinguere ipsū ab oī alia psona. ¶ Hōtē q? dicit relatiōes in diuinis nō solū poni: q? relatio est p? vel filii: sed q? vera pñitas realis et filiatō realis sunt due res simplices. Quid est simplex. i. nō cōpositū: sic dicitur q? filius formaliter sunt res simplices: q? non cōpositi: tñ pñitas non tñ ponit relatio: q? est pater: vñ dicit: sed q? ē vera res simplex: vñ q? simplex qmōdo p? nō est simplex. i. nō constituitur: pñitas z non est constituta sicut nec essentia est constituta: pater vero constituit? ex essentia et pñitate. Itē dicit ibidē q? relatione referēt constitutū/ non autē essentia nec relatio referēt: sed suppositū referēt ipsa relatiō: nō tñ denotatiue. Itē eadē dicit. q. ij. dicit q? a parte re? pñitas est intrinseca patri: sicut generatio/ actio: z in cōclusionē principalē q? tam ortō q? relatio constituit. i. tam gñatio q? pñitas: q? sunt omnib? modis idē ex natura re? z circa finē. q. dicit. Nihil ē penit? in psona/ nisi essentia/ relatio p essentia constituit: z nō distinguat: q? relationē p? esse distinguatur? quā tñ eo ipō constituit: ita frequentissime dicit supposita diuina constituit p relationē Itē q? relatio nō sit oib? modis idē suppositū diuino/ patz ex eo q? dicit dicit. q. ij. Nihil est in diuinis nisi essentia/ relatio z psona: z constitutū ex essentia z spiratiōe actiua illa q? tūtoz q? ibi noiat/ aut sūt oib? modis idē/ aut aliq? mō nō idē. si se cūdiū/ h? ppositū/ si pñitū nō debuit ea distinguat z cū pñatione nolare: q? sic posset tot ponere in diuinis q? essent noia pñicabilia de deo. Itē fm est expōse essentia formalit distinguat a relatiōe: z sit a psona: z ab illo constituto ex essentia z spiratiōe actiua: sicut psona ab essentia z tali constituto. Itē constitutū illud distinguat formalit ab essentia/ a psona z relatiōe constituta/ scz a pñitate z filiatōe: q? etiā relatio distinguat formalit ab essentia/ a psona: si est nō distinguat ab eis/ cur inter cetera difficta annumerat vñ subdit: ideo quicqd ē in deo/ ē formalit z ex natura rei aliq? istōi i. relatio constituta esset oibus modis idē pñone frustra poneret: z fat? fuisset dicere: nihil ē in diuinis nisi essentia/ psona z constitutū ex essentia z spiratiōe actiua: z qdqd est in deo/ est formalit z ex natura rei aliq? illoz. Itē clarissime dicit dicit. xxv. q. ij. in rñione ad. q. illō qd? i diuinis est formalit z pñio suppositū intellectua le/ significat primo z p se p hoc nomen psona diuina: q? nec relatio nec essentia est primo/ formalit suppositū intellectuale: s; constitutū ex essentia z relatiōe: ideo

persona nō plus significat diuinā essentia/ vel relationem q? paternitas diuina significat diuinā essentia/ sed pñio significat constitutū ex essentia z relatiōe. Et ecce h?c habes manifeste q? relatio nō est formaliter suppositū intellectuale siue psona in diuinis: ex illis duob? apparēt. pñitū/ q? aucl. contraria ferent in scripto sententiā z in quolibet. fm q? descriptio distinctionis formalis quā dat in scripto dist. ij. non fit sufficit: q? vt supra arguit nō ē cōuenit relatiōi z pñone: q? tñ vt ibi sentit nō sunt idē formalit. An ergo diuina ferent vel nō/ illud vidē oīo tenendū q? relatio pñta paternitas/ formalit distinguat a patre ex rationibus adductis quib? addo illā. Pater est formalit essentia/ z paternitas copulati: pñitas nō est formaliter essentia z pñitas: ergo pñitas nō est formalit pater. cōsequētia tenet expōitōe in scōba figura. maior pba: q? pater est psona relatiua/ de cuius pte intellectū est essentia/ z paternitas copulati: q? fm August. omne relatiuū est aliqd? ex ptra relatiōe. minor pater: q? pñitas tñ est formalit pñitas: z non est formaliter essentia z relatio copulati: q? p? intelligit vt quoddā constitutū ex essentia z relatiōe: q? forma liter est constitutiua simul sumpta: sed paternitas intelligit tanq? atq? constitutiua: q? nō formalit includit id q? fecit constituit. Itē si paternitas nullo modo distinguat a pte/ p? non vere constitutus: z ita supposita in diuinis nō sunt constituta: q? est nimis recedere a cōi modo loqndi/ fere oīo theologozū: qd ergo dicendū ad auctozē? Si quolibet cessit scriptū/ facilliter diceretur q? dicta in quolibet corexisset in scripto: si autē quolibet sequit scriptū: q? vidē ex eo posse sumi: q? pñia. q. ij. quolibet allegat scriptū iuxta finē qñtionis: pōt dici q? de distinctione formalit contingit loq? dupliciter. qmō modo vt illa dicant distinctionē formalit fm modū loqndi doc. q? sic sunt idē reā/ q? tñ aliqua res est realiter eadē vñ et distincta reā/ ab altero: sic distinguat formalit essentia a relatione et etiā a quolibet psona: z sic non distinguat formaliter relatio pñia pñone/ z psona p ipsū constituta. Scōdo modo distinctio formalit eozum q? sunt idē realiter: z etiā quicqd? realiter est idē vñ/ est idē reā/ liter alteri: tñ aliqd? pñicaf de vno qd nō pñicaf de altero: sic distinguunt fm alios natura z suppositum i creatoris: q? natura est suppositū/ z qdqd? realiter est natura/ est suppositū z eocouertio. Locari autē affirmatur de natura/ negat de supposito: z incōmunicabile affirmat de supposito z negat de natura: sic pñitas pater distinguunt formaliter: q? ly qdqd? est pñitas realiter/ est etiā realiter p? eocouertio: tñ constitū affirmat de patre/ z negat de paternitate: sicut dicitur ex affirmat de relatiōe z nō de supposito: posset tñ q? in quolibet loquē de distinctiōe formalit fm pñimū modū hie affectionē: z scripto de distinctiōe forma liter penes fm modū. Itud est de mente dōcā dist. xxvij. in q? clarus soluit dubiū istud: ubi enī expōse inuit duas opiniones de hoc. An pater distinguatur formaliter a pte: vñ aut. Et tñ queritur de paternitate aut sit inaccessibile: q? vellet tenere q? p? paternitas nō distinguunt formaliter: quolibet absoluta res z relatiua que est pater/ est paternitas: eocouertio/ posset dicere q? paternitas esset inaccessibile. z sequitur. An pter pōt dici nō recedendo a multis dicitis cōmuni bus/ cuiusmodi sunt talia q? paternitas est constituta patri: z tñ pōt nō esse pñio constitutū/ patrio: z cete

¶

Res pñia

S

¶

¶

Nota. 3. tus et distinguit 5 notatium. Tertio notadū qd fm doctores. q. ii. tertij qd. ant. d. scilicet nō vtebant hoc vocabulo attributa: s; hoc vocabulo nota. vñ sicut mō dici mus attributa diuina: ita sibi dicebat noia diuina ¶ Flo rificat aut attributa sic. Attributa sunt qdā pdicabilia metalia: vocalia vel scripta nata sigre: z supponere p deo qd pñt naturali rōne inuestigari: z cludi de eo. vt de Petru de alia. q. vi. art. ii. bñ valet ad ppositiū. Et 2. Reg. dis. viij. p totum qd late hāc materia ptractat.

Artif. 1. 2. Secundo articulo scdo ad qdñt rñsuū est conclusio pñia. Accipiendō pfectionē attributā pñimo mō put est termin⁹ pñie ipōitiōis: in diuis nō sunt plures pfe ctiones attributales. Patet: qz in diuis nō sunt plura pfecta sicut nec plures essentie vel plures volūtates aut plures intellect⁹: s; sicut ibi est vna simplex essentia qd est pfectissima z finita qd est intellect⁹ z volūtas nec ab his deflectit nec rōne: z nō plures essēte aut intellect⁹: ita nec plures pfectiones. Itē oia in diuis qd sūt cōia trib⁹ nō pluriāficā s; s; in vniū simp̄ rēna sim plex essentia ab ea oibus modis indistincta. ¶ Scdo conclusio pñie z de hūte fmōis loquendō nō est pcedē dū qd in deo vel diuina essentia sit pfectio: sed pfectio simpliciter vltima est oibus modis ipa diuina essen tia ab ea penitus indistincta. ¶ De pfectionib⁹ attri butalib⁹ scdo mō dicit⁹ ē conclusio pñia. Pfectiones attributales scdo mō dicte neg sunt de⁹ negs in di uina essentia. Patet: qz sunt cōcept⁹ vel signa diuina essentia significatiua: ita aut nō sunt de⁹. vñ pñie nō deberēt dici pfectiones attributales: qz nō sunt pfecti ones: saltē simpliciter: sed apt⁹ dicentē cōceptus attri butales. ¶ Secunda conclusio. Pfectiones verius cōceptus attributales sunt multe vnica pfectionē diuina nō synonyme significatiua. Pñima pars qd sūt multe patet ex notabili scdo. Scda pars paty ex eodē: qñ termini absoluti z relativi nūq̄ sunt synony mi: necs etiā termini affirmatiui negatiui: similit̄ nec termini quoz vnus est supior seu cōmuniō ad alium

¶ Scdo. 1. Similit̄ aut qdā attributa sunt absoluta: qdā relativa: qdā affirmatiua. I. nō includētia negatiōe: qdā negatiua. Itēz qdam soli deo cōuenientia: vt infinitus etern⁹: qdam deo z creatur⁹ cōmūia: vt vnus: exi stens vn⁹ intelligēs zc. ¶ Conclusio tertia. Attributa scdo modo dicta qd sunt cōceptus s; concept⁹ habēt esse tñ obiectiū in mēte distinguit̄ inf se rōne z a di uina essentia: sicut ratio z res: si vero concept⁹ sunt qd litates aie distinguit̄ realit̄ tam inter se q̄ a diuina essentia: similit̄ attributa vocalia vel scripta realit̄ dis tinguit̄ inf se z a diuina essentia: vñ hēricū de 2. Py ta. q. v. art. iij. qd plura rāgiz rōnes Scoti tenēt: opo sitionē di. viij. q. iij. soluit̄. p̄t z Reg. facit vbi supra di. viij. ¶ Articulus tertius hic resclndit̄ ppter qñt omum sequentium pluralitatem. Quesitio tertia.

¶ Scdo. 3. P predictoz euidētia qñt tertio vtrū ali qd reale possit distingui rōne ab aliq̄ reali. ¶ Ibi vñ qñtōis materia late ptractat⁹ z go. di. viij. q. ij. art. i. plura ponēs qd valet p intellectu dīcedoz. p̄to articulo p̄io suppo sit; hīs qd tracta fuere. q. i. hui⁹ dīfictōis notādū qd s; doc. in. q. ii. hui⁹ dīfictōis. Idē z dīfictōis sunt pas siones imediate cōueniētes illi cui pueniūt: z p p̄c quēs pueniūt eis omni alio circūscripto. vñ sicut vniū quodq; fe hz ad ens: ita fe hz ad vniū: z p̄cquens ad esse dīfictiū vel idīfictū. sicut s; qdlibet existēs seipo formalit̄ est ens z nō p aliud sibi extrinsecū: ita erit vñ

vñū z seipo formalit̄ z imediate dīfictū a q̄libet a qd dīfictū. vñ nihil dīfictū ab alio dīfictū ab ipso formalit̄ per aliq̄ sibi extrinsecū. i. p aliq̄ quod nō est de essentia sui. vñ res nō cōpōite dīfictēz etiā cōpōite ex oibus partib⁹ dīfictū seipis dīfictū. Lcōpōite s; ex p̄tibus: quaz aliq̄ dīfictū z aliq̄ non: vt manus z pes etūdē hoīs que cōpōnent ex ea dem aia z dīfictōis materijs dīfictū qd materiā z nō per formā: sic si duo hoīes haberēt eandē mate riam numero: illi dīfictūz per formā et non per materiā. Similit̄ est de aggregat⁹: sicut aggregatū ex lacte z sua albedine: dīfictū ab aggregato ex eo dem lacte z sua albedine nō per substantiā lactis que est eadē in vtroq; aggregato: sed p albedinē z dulce dinē. Et ideo nihil est querere per qd aliq̄ dīfictū formalit̄: sicut nihil est querere per quid aliq̄ sit ens formalit̄: per quid vico extrinsecū: verum casualiter sicut res facta est ens a causa pducitē: ita est vna vel dīficta a sua causa Similit̄ arguitur possunt aliq̄ di stingui per alia tanq̄ p signa quib⁹ pbat̄ dīfictū sic ex diuersitate circūstantiarū argui aliquandō dīfictio rerū quaz circūstant: vt ex diuersitate locoz: tēpōis: accidētū operū zc. ¶ Scdo notādū qd de

Notā. 2. Quidā dicit̄ et̄ tm esse inter concept⁹ mētis: illi dīcunt qd nulle res distinguit̄ rōne: sed tm cōceptus qui nō habēt esse subiectiū in aliquo: sed tm esse ob iectiū in intellectu: sicut diuersio nulli concept⁹ dīfictūz realiter: eo qd em illos cōceptus non sunt res alique. S; vero concept⁹ habent esse subiectiū in intellectu: et sunt res vt puta qualitates realit̄ intel lectū inherētēs: tunc aut fm illos simpliciter negat̄ dīfictio rōnis: aut tñ qd dīfictio rōnis est realis: est essentialis: imo qñs dīfictio specifica z generi ca. Nam rōnes siue concept⁹ inter se distinguit̄ rea liter: qñs numero vt cōceptus synonymi in diuersis intellectu. Qñs p̄tē: vt nō synonymi in eodē in tellectu. Qñs qñs genere: vt conceptus absolutus: cō notatiū: vt concept⁹ hoīs z cōceptus alim̄ absolut⁹. ¶ Alij attribuit̄ dīfictioem rōnis reb⁹ extra aiām significatis p concept⁹ non synonymos in aia. Et hī dicit̄ rem subijcti oib⁹ modis eadē ex parte reid̄ est circūscripta opatione intellect⁹ dīfictūz in se rōne z a di uina essentia: de eadē refomat̄ cōceptus nō syno nymos: sic homo risibilis dīfictūz ab hoīe rationa li rōne. Et el scilicet. Imo inquit̄ risibilis dīfictūz rō ne a seipo inq̄tū rōnalis. Et illa dīfictio nō fūdat̄ in re ipa extra aiām: s; in solis rōnis. Lcōcept⁹ mēt is p qñs intellect⁹ eadē rē simp̄l̄ cōparat̄ ad diuersā. Et vñ illa dīfictio attribuit̄ cōcept⁹ q̄ reb⁹. ¶ Idē qd sunt de p̄ia opinioē magis ppe loquunt̄ qz attribuit̄ cuiuslibet qd sūt est hoc est dīfictioem rerū reb⁹: z dīfictioem cōceptū cōcept⁹. ¶ De opinio ne vero scda qd lata cōis est magis ip̄topice: cōsūle loquūt̄ qd id qd in concept⁹ fundat̄ reb⁹ extra aiām attribuit̄. S; fm illos atredēdū qd res dīfictū rōne nihil aliud est qd rē cōcipi vel significari diuersis cōce ptrib⁹ nō synonymis: ita qd illa dīfictio nullā penit⁹ non idēmp̄tatem dicit̄ in res: sed formā in intellectu.

¶ Tertio notādū vt hz scda qd. iij. q. ij. Dīfictūz rōne nō est aliud qd habere diuersas dīfictioes aut descriptiones. Et hoc cōmigit dupliciter: fm qd aut descriptione dīfictūz attribuit̄ diuersio vel vniū tan tū. ¶ Pñimo modo dīfictūz rōne conuenit̄ diuer

¶ P̄to articulo p̄io suppo sit; hīs qd tracta fuere. q. i. hui⁹ dīfictōis notādū qd s; doc. in. q. ii. hui⁹ dīfictōis. Idē z dīfictōis sunt pas siones imediate cōueniētes illi cui pueniūt: z p p̄c quēs pueniūt eis omni alio circūscripto. vñ sicut vniū quodq; fe hz ad ens: ita fe hz ad vniū: z p̄cquens ad esse dīfictiū vel idīfictū. sicut s; qdlibet existēs seipo formalit̄ est ens z nō p aliud sibi extrinsecū: ita erit vñ

Notā. 2.

Notā. 3.

Distinctio II Questio III. et. IIII

na habetibus? Diversas distinctiones seu descriptiones
 sic noia diversa distinguunt rōne: qz hinc diversa de-
 scriptiones: vt hoc & leo. Itē l̄s sic distinguunt rōne pos-
 sunt tñ etiam dicitur distinguunt realiter: id est sumpta si-
 gnificatiue & in suppositione personali. supponunt p̄
 diuersis rebus. Itē hoc sumi pot̄ ex dicto doctoris cuius
 inq̄: dādo intellectū illius dicitur: qz aliqua nō distin-
 guuntur realiter: sed tñ rōne. Quia sic intellexerit hoc
 dicitur qz de aliq̄o terminus significatiue sumpta p̄
 dicitur esse idem realiter: non distinguuntur: tñ de
 eisdē terminis dē distinguuntur. Sed dō distinguuntur rōne
 non sumit proprie p̄ qz vni competit: l̄s enī proprie
 loq̄ndo distinguuntur respectu alteri: a quo dō distin-
 guuntur: tñ quāqz distinguuntur est reuerti: ad se sine quacūqz
 variatione aut mutatione rei i se: sic reuerti dē mul-
 tiplex rōne: cū habet diuersas rōnes siue descriptio-
 nes. ¶ P̄o articulo sc̄do q̄m̄simis notabilibus? est & cū
 rōne r̄salia ista. Nihil reale pot̄ distingui ab aliquo rea-
 li rōne: nec esse idē rōne cū aliquo reali. Probatur: qz ni-
 hil distinguunt ab aliquo p̄ aliqd sibi extrinsecū: sed ens
 rōnis est extrinsecū enti reali. Ergo oīa nota. Maiores
 p̄ qz notabilibus. Adnoto p̄ qz maxime differunt ens rea-
 le & rōnis: eo qz ens primo diuidit̄ i ens reale & rōnis
 et ita ens rōnis est maxime extrinsecū enti reali. ¶ Itē
 res non distinguunt a seipsa ppter quācūqz mutationē
 reale circa ipsam factā qz quā nihil essentialē vel intrin-
 secū rei acquirere vel deperire vel mutari. Itē a exēplis be-
 trus non distinguunt a seipso ppter hoc qz calefit vel frigi-
 git: sed hñ caliditas acq̄lita distinguunt a frigiditate
 ergo multo min⁹ res distinguunt a se ppter diuersos ac-
 intelligēdi circa ipsam re ab intellectu fabricatos. Itē
 res oīo eodē mō se habēt ad seipsas prius: postiorē
 non aliter distinguunt a se postq̄ prius: sed ppter quācūqz
 opationē intellect⁹: res non aliter se habet ad seipsam
 idē res qz a seipsa nullo mō distinguunt sine opatione
 intellect⁹: ppter opationē intellect⁹ non distinguunt a
 se: l̄s rōnes qz circa ipsam fabricat intellectus distin-
 guunt rōne. Alias rōnes satis efficaces ponit auctoz
 et soluit plures replicas: & auctoritates in oppositū
 sonantes exponit. ¶ Quāntū ad articūlū tertium mouē
 da sunt dubia et soluenda. Primo enī videt̄ qz aliqua
 possunt esse eadē res & tñ distinguunt rōne. Probatur
 auctoritate comē. tñ. ad eap̄. omē. xxx. In eis qz sunt
 forma. l. entia simplicitā nō possunt: dispositio: dispo-
 sitionē reduci ad vni in esse: in duo in consideratione.
 ¶ P̄oetera comē. ibidē intellectus natus est diuide-
 re adintra inesse in ea et quib⁹ componit: ergo aliq̄
 sunt vni in re & tñ intellect⁹ diuidit ea: qd non est pos-
 sibile sine distinctione rōnis. ¶ Itē ibidem. Multi-
 plicitas in deo nō est nisi in intellectu non in esse. ergo
 in deo sunt multa qz sunt vni in esse & multa in intelle-
 ctu. ¶ Itē. iiii. ad eap̄. ens & vni dicit eandē rem
 Itē verū & bonū: curius & currere: tñ aliquo modo
 distinguunt & non nisi rōne. ¶ Ad primū dē qz comē
 tatis: nihil aliud vult nisi qz subiecti et predicati di-
 cunt eandē re: hoc est supponunt p̄o eandē re: tñ iū
 duo signo. Quāntū hoc vult p̄dicit oīis ex verbis comē
 tatis qz doctor diffuse recitat. ¶ Itē p̄ dispositū et di-
 spositio non intridit comētato: aliqd in deo realiter:
 sed p̄dicatur subiectū in supposito: p̄sonali qd dicitur
 de deo: tñ vni nō est aliqd: sed sunt diuersa signa
 ¶ Ad secundū concedit qz intellectus pot̄ cōpositi
 alicuius p̄tes separatim intelligere: hoc est vel materiā
 solū vel formā solū vel accidēs vel subiectū seorsum

et illa distinguunt realiter se ipsos habet diuersas rō-
 nes. ¶ Ad aliq̄. In deo est multiplicitas p̄ dicitio-
 nē: hoc est multa dicunt de deo predicata: nō autē est i
 eo multiplicitas realit̄ aut p̄ positionē sicut ē in crea-
 tura: sic est in alio est vici de alio. ¶ Ad aliqd cōcedit
 qz illa noia p̄ eodē supponit diuersa tñ comōtat: et
 ita nō habet idē qd noia. ¶ Itē ita in supposito: p̄sona-
 lē mō modū loquēdi doctoris pot̄ sunt vna res qz di-
 cit eandē re: puta ens & bonū. In supposito: nō sim-
 plici vel naturali sic nō sunt vna res nec vna natura/
 sed plura signa. Hoc p̄bat auctoritas comētato: sic
 bonū euerum sunt idē in suppositione p̄sonali non
 simplicit̄ hoc est suppositio: eodē: secus in supposito
 nō simplicit̄ materiali. ¶ Itē etā nō by cōcedi qz
 fontes in choro differunt a se in teatro: qz nihil differunt
 fessic de lacte alio & lacte dulci. ¶ Itē tētes in illis p̄-
 positionibus volūt qz p̄ illa noia importat diuersa. Nā
 lac dulce dicitur dulcedine: alibi albedine: et beatū nō
 est choro. ¶ Itē sic philosophos fontes puer differunt a
 fene: qz aliā hñ conditione in iūcture qz fenestrate: et
 ita tota res aggregata distinguunt & non item a seipsa.
 ¶ Eodē mō dicendū qz oīs tales p̄positiones: eadem
 res accepta sub vna rōne distinguunt a seipsa alter p̄ce-
 pra & cōtēs false sūt simplici de vi sermōtis. Itē oīa
 et plura alia vide lat⁹ in doctore. ¶ Ad tertio dubitat̄
 an aliq̄ sc̄les significatiōe noim sinonozū possit
 ignorare si vni sinonozū possit de alio dicit. ¶ Item
 de & deitas nō sunt noia sinonoma. Sc̄ ipozit̄ aliq̄
 distinctionē in deo: s̄ inter deū & deitate nō est distin-
 ctio rerū vel ex natura rei. ergo. ¶ Ad vtriusqz simul re-
 spōdet. ¶ P̄o cut⁹ intellectū notandū qz duplī noia
 dicunt sinonoma. Vno mō qz significat idē cōuertit
 liter & eodē mō ita qz nihil significat vel cōnotat p̄
 vni: quin eodē mō significat vel cōnotet p̄ reliquit:
 illo mō de & deitas sunt sinonoma. Sc̄ itē hñ hñāntias:
 aīa aīalitas. Alio mō dicunt sinonoma qz significant
 idē: eodē mō vt. s̄. Itē p̄ter hoc oīs tā ipozites qz
 vtētes intelligūt qz simplici idē: eodē mō significant.
 Itē hoc mō de & deitas: hñ & hñāntias nō sūt sinonoma.
 Nā ipozites ipozit̄ de ad significandū sim-
 plici idē qd est de: hñ idē est hñ deitas: ad signifi-
 cādū idē quo de formalit̄ ē de: & hñāntias idē quo hñ
 formalit̄ est hñ. relinquētes in dubio an idē deus
 formalit̄ est de: sit de: an idē quo hñ formalit̄ est hñ
 sit ipsemet hñ. Itē ita illa fit vera vel falsa deus est
 deitas: hñ est hñāntias. Imposita enī sūt illa noia ad
 firmitudine hñ calidus caliditas: dignitas: in
 qd aliqd est calidū & aliqd caliditas qz calidū est calidū
 Calidū enī est subiectū recipiens in se calorē. Caliditas
 autē calor: inherēs calido. ¶ De sinonozis sc̄do
 mō verū est qz nulli sc̄les significatiōe noim sinonozū
 noim ignozare pot̄ an vni vere de altero p̄dicet: sc̄
 aut de sinonozis p̄io mō: qz multi sciētes qd nois
 terminoz sinonozozū ignozat an imposita p̄ ea sint
 idē vel distincta: sicut p̄tes de homo humanitas: qz tū
 sc̄itas: curius curitias. ¶ Questio quarta.

Arti. 1.

Arti. 5. Dubi. 1.

Dubi. 1.

Circa unitatem dei respectu creature p̄ vni
 uocationem conceptus. p̄imo inuestigat
 doctor quid fit vniocum pluribus: an sc̄
 illud quod primoz immediate denomi-
 natur ab intentione vniuersalis & vniocū fit aliqua res
 vera extra animā realiter existens intrinseca & essen-
 tialis illis quib⁹ est cōmunit̄ et vniocū distincta rea-
 liter ab illis vel r̄sum in anima. Sc̄ itē circa hoc mouet

quinq; q̄stiones ex qb; colligi possunt. xij. op̄iones
sine modi dicēdi de vniuersalib; siue natura cōi: qua-
rum sex tenēt q̄ vniuersale siue natura cōis primo si-
gnificata p̄ intentionē vniuersalē sit realiter aliqd̄ ex-
tra aiā. Alię sex tenēt q̄ tñ sit in aiā: & nihil reale ex-
tra aiā existēs est vniuersale vel cōe quōcumq; consi-
deretur. Et hōiū modōi tñ duos vltimos reputat
probabiles. ¶ In q̄stione ergo q̄tra huius distinctio-
nis tractat op̄inōē primā q̄ p̄latoni ascribit. In q̄-
stione v. tractat scōam q̄ parū differt a prima. In q̄-
stione vi. tractat op̄i. iij. q̄ ascribit Sco. Et de tres op̄i-
ones in hoc cōcordāt q̄ vniuersale distinguit reali-
ter (vt prima & scōa) a singulari vel saltē ex natura rei
siue formaliter a singulari contrahēte. ¶ Itaq; q̄stio
circa hanc materiā vniuersationis dei & creature hec
est. Iā tñ illud q̄ immediate & proxime denoiat ab in-
tentionis vniuersalis & vniuersi sit aliqua res vera ex
tra aiā intrinseca & essentialis illis quib; est cōis &
vniuersa/ distincta realiter ab illis. ¶ Hanc materiā
de vniuersalib; q̄ alibi in logica tractari habet: bre-
uiter & summat in tangā nō potius obliuionē vadat
¶ In hac ergo q̄stione doctoz recitat op̄inōē p̄la-
tonis in sex articulis cōmp̄ensam. ¶ Primus q̄ vni-
uersale est res vna existēs realit̄ extra aiā. ¶ Scōs
q̄ est res intrinseca cuiuslibet singulari: & de eius essen-
tia. ¶ Tertius q̄ est realit̄ distincta a quolibet singu-
lari. ¶ Quartus q̄ etiaz realit̄ distinguit a quolibet
alio vniuersali. Iā tñ gra. Lenet hęc op̄inō q̄ hō vni-
uersalis est vna vera res extra aiā existēs realit̄ in
quolibet hōie singulari. Et distincta realit̄ a quolibet
singulari a iohāne a petro &c. Etiaz a quolibet vni-
uersali. Iā aiā a corpore a substantia vniuersali: sic
de alijs oib; generib; & specieb;. ¶ Quisq; q̄ tot sunt
res realit̄ distincte in quolibet singulari inter sex a ta-
li singulari quot sunt vniuersalia in quid & p̄ se primo
modo de reali singulari p̄dicapōita. ¶ Sextus q̄ vni-
uersale nullo modo multiplicat̄ in diuersis individuis
eiusdē speciei specialissime: sed est idē in quolibet in-
diuiduo eiusdē sp̄ci. ¶ P̄o haec op̄inōe arguit. xij.
rōnib; & certis confirmacionib; ac deinde impugnat
op̄inōē sex ratiōnib; cū suis replicis & confirmatio-
nibus. Hanc subinferēs rēspōsiōne ad titulu q̄stio-
nis. ¶ Nulla res realit̄ distincta a singularib; & intri-
seca eis est vniuersalis & cōis eis. Iā hęc pb̄at: q̄ nulla
res vna numero cōicat plurib; singularib; creaturis
p̄ idēpt̄itatē i se nō variata vel multiplicata: sed ita
res vniuersalis si esse/ esset vna numero ergo. Iā hęc
patet: q̄ hoc soli diuine essentie est pp̄iam q̄ sine oī
multiplicacione & diuisione est in plurib; suppositis
realit̄ distinctis. Iā hęc probat multiplic̄: inter q̄s est
et illas res cū aiā a de distincta faciēs numerū est
vna numero: q̄ oīs numerus & vnitas colligit̄ in
vnitates resoluūt: sed natura cōis (si est distincta rea-
liter ab oib; singularib;) cū quolibet singulari facit
numerū: q̄ res vniuersalis & singularis sunt plures
res: q̄ non vna. Iā q̄ fm illā op̄inōē realit̄ distin-
guunt̄ & non infinite. ergo due vel tres &c. ¶ Itē vni-
uersalis hōie vniuersalis alius sunt duo vniuersalia
sic vniuersalis hō & vniuersale aiā. ergo quodlibet
illoū est vni. ¶ Itē quero quid significat vni nume-
ro: aut significat q̄ vni & non plura & habetur pp̄o-
situm: q̄ quodlibet vniuersale est res vna & non plures
licet cōicet plurib;. Iā vniū numero v̄i quod est vni
et non plura: nec est in plurib;: tunc seq̄ret q̄ essentia

butina nō esset vna nūero. Nec intellect̄ agens esset
vni nūero fm op̄inōē cōmētationis: qui ponit hunc
vni in oibus hōib; . Nec forma vna i p̄ potentia dī
iūta & municaret plurib; materis: sicut de facto aiā
hūana est vna in singulari mēbris. Nulli hōiū eēt vni
numero: q̄ est falsum & absurdū. ¶ Itē sequent̄ sol-
ut rōnes p̄ op̄inōē adductas q̄ vt plurimū p̄cedit
et ignōtia logicę: ponēs ista notata digna. ¶ Ad
primū p̄cipale q̄ accipit q̄ diffinitio p̄io est substā-
tie. Et hęc dī q̄ diffinitio p̄io est termini: tāq̄ est
de quo quertibiliter p̄dicat̄: vt diffinitio de suo diffini-
to. Et etiā p̄io substātie singularis tāq̄ est cuius
partes p̄io exprimit: p̄io negatiue nō affirmati-
ue. ¶ Itē sequent̄ ohēdit q̄ h̄ ad hoc q̄ aliq̄ sint quert-
tabilia: req̄rit q̄ vni de altero p̄dicat̄ in suppositis &
personalit̄ vtra hoc aliqd̄ v̄i: nō in suppositis & p̄-
sonalit̄ tñ de altero eorū: vt hō est r̄sibilis: r̄s r̄sibile est
passio: nō aut homo est passio. ¶ Itē sicut diffinitio &
diffinitū nō sunt vni & idē terminus h̄ plures: ita nō
sunt eadē res/ supponit aut̄. p̄ eadē re cōuertibiliter.
Et hoc volūt quidā dicētēs diffinitionē & diffinitum
eandē re: q̄ supponunt p̄ eadem re: h̄ sint plura si-
gna. Notat etiā q̄ p̄slosophi frequēt̄ substātiās dī-
cūt p̄dicata substātia solas substātiās importan-
tia. ¶ De diffinitioē p̄ additamentū v̄i q̄ ideo v̄i p̄ ad-
ditamentū: q̄ in ea ponit terminū significans aliqd̄ ex-
tra essentia diffinitū: & nō q̄ in ea ponit aliqd̄ q̄ nō est
de essentia diffinitū. Iā cōia h̄ in r̄sioē ad p̄mū p̄-
cipale. ¶ Iā ad scđm p̄ncipale r̄ndit. P̄mo notat
pp̄i exercitatos i logica q̄ scia quibet siue sit realit̄
siue rōnalis est tñ de p̄positioē: q̄ sole p̄positioēs
sciunt̄. ¶ Et q̄ p̄positio h̄ triplex esse: in mēte/ voce/
& scripto: hoc est aliq̄ p̄positio est scripta: aliq̄ pb̄ata:
aliq̄ accepta & intellecta. Et si essent aliq̄a signa ad si-
gnificandū instituta sicut: l̄re: et illis poster etiā for-
mali p̄positio. Et oēs tales p̄positioēs vocales/ mē-
tales & scripte sūt vere & falsę: dicunt̄ generalit̄ voca-
bulo sciri. ¶ Quis aliquid p̄positio nū p̄larum
scia sit realit̄/ alta rōnalis: aliq̄ p̄p̄oitiōni p̄
res supponit p̄ reb;: aliquid p̄ cōceptib;. Sic
p̄p̄oitiōnabili de mētalit̄ p̄positioē dicēdi: nihil q̄ i-
fert ad sciam realit̄ vt talis dicat̄ an termini illi p̄-
positioēs sint in aiā vel extra aiā: dū modo falsē stat
p̄ reb; extra. Et tō pp̄ sciam realit̄ nō op̄z ponere tales
res vniuersales distinctas realit̄ a singularib;. ¶ Itē
aut̄ scia eē de reb; vel q̄ res sciunt̄ p̄ terminos illi p̄
p̄positioē: vel q̄ res sunt p̄tes et q̄ scit̄: vel q̄ res i-
gnificānt p̄ partes sciri. Et sic illo t̄io mō de reb; est
scia: de reb; singularib; nō vniuersalib;: nō aut̄ p̄io
vel scōo modo. ¶ Et i q̄nōz dī scia esse de reb; vni-
uersalib;: intelligit̄ q̄ est de vniuersalib; p̄dicabilib;
p̄ reb;. ¶ Itē q̄ v̄i scia realit̄: q̄ res lunt p̄tes p̄
positioēs sciri: q̄ termini supponit p̄ reb; quo ad
sciam realit̄: aut q̄ supponit p̄ lignis mētalib; voca-
lib; vel scriptis quo ad sciam rōnalis. Iā cōia in
soluōte ratiōnū ad scđm p̄ncipale. ¶ In tertio p̄-
cipali ostendit q̄ v̄i homo nullā rē significat p̄mo
affirmatiue: h̄ quēbet hōiem singularē significat p̄i
mo negatiue. ¶ Itē q̄ v̄i quōz aliq̄ p̄oē tripliciter: ip̄oni
ad significandū p̄mo plura. Et fm hoc q̄nōz est vni-
uoca: quōz equiuoca. Iā hoc late p̄rosequit̄. ¶ In quar-
to ohēdit q̄ intellectus intelligēs hōiem fm vni
op̄inōē intelligit cognitiōē cōmuni quēbet, singu-
larem hōiem: fm aiā nō intelligit rē de genere sub

B

E

B

E

S

nantie; sed quenda conceptu mentis habentē esse obiectuū. ¶ In quinto quo de sunt concedēde. Color est obiectuū visus: eo q̄ de illo cōi color p̄dicat p̄io et adequatē et convertibilis app̄hensibile a potētia visiva. Color enī p̄dicat de oī visibili; de hoc clarus infra. Color enī p̄dicat de oī visibili; de hoc clarus infra. ¶ In sexto. Passio realis dupl̄ accipit̄. scilicet p̄ accidēte inherēte alicui; vel p̄o termino p̄dicabili sc̄o modo dicēdi p̄ se; et huius passionis realis que terminus est; subiectu non est res extra aiām; sed signū aliqd̄ de quo cōuertibilis p̄dicat̄. ¶ Quis illa prop̄ hō est p̄imo risibile falsa est de virtute sermo nis. Concedit t̄ ad illū intellectū: de hoīe p̄dicat̄ cōuertibiliter risibile. ¶ In septimo agens naturale id quod intēdit p̄ducit: intēdit aut̄ rem singularem; ergo et producit rem singularem: hoc aut̄ intēdere est producere. ¶ Intēdit aut̄ vna determinate; hanc. scilicet. quam producit. ¶ Item aliqd̄ p̄mittēdo alteri equū rē singularē p̄mittit: h̄ non determinatā; p̄pter suppositionē confusū noīs equū. ¶ In octavo parū tangit. ¶ In nono. Species est collectio multoz in vna natura; id est p̄dicat̄ de multis solo n̄iero differentibus. Sic participatioe speciei plures hoīes sunt vni hōis; id est hō p̄dicat̄ de oīb; hoībus contentis sub vna specie. ¶ In decimo. Frequenter in p̄dicamentis esse capitur p̄o dicit̄ res p̄o termino. ¶ In per se intellectus illius dicit̄ philosophi. Cōiū q̄ sunt; q̄dā dicuntur de subiecto; id est noīm significanti res extra aiām; quidā dicunt de subiecto rē. ¶ In undecimo. Distinctio substantie primā; sc̄dam non est in res; sed in terminos p̄dicamentales. Species sunt magis substantie q̄ genera; id est confusius significat̄. ¶ Alii quoque p̄prietates p̄dicamentū substantie dicunt̄ esse cōes substantie p̄ime et sc̄de. Non per realem inherētiā; sed p̄ p̄dicationē. ¶ In duodecimo. Verum q̄dā vniuersales; quedā particularēs. id est terminoz impoztantium res veras; q̄m supponētū p̄o rebus; q̄dam sunt vniuersales; q̄dam singulares. Et vocant̄ termini res; q̄ supponūt̄ p̄ rebus. ¶ In vltimo inuuit̄ tripl̄ cem idēmp̄tatem realem; numeralem spectuocam; h̄ec de opinione Platōnis.

Questio quinta

¶ Verum vniuersale et vniuersali sit reuera et tra aiās ad idiuuio cui inest reali distincta et ad multiplicatiōem indiuiduoz realiter multiplicata et variata. ¶ Rectat̄ opinio nem tenētium partem affirmatiuam questionis differentem ab opinione in precedentiē questione recta; in hoc tātum; q̄ ponit̄ vniuersale multiplicari realiter in plurib; indiuiduis; et hoc per differentiam indiuidualem contrahentem a qua differentia distinguit̄ realiter: ita q̄ humanitas in forte realiter distinguit̄ ab humanitate in Platone. Non quidem per se; sed p̄ differentiam indiuidualem additam in forte per quam contrahitur; a qua est differentia realiter distinguit̄. ¶ H̄ec opinio quantum ad ea in quibus cum p̄ioz concordat̄ reprobat̄ per p̄ioz. Sed quantum ad id in quo a p̄ioz diuerſitat̄; reprobat̄ supra q̄. h̄. huius distinctionis; vbi ostensum est; q̄ nūll̄ distinguit̄ formaliter ab alio per aliquod sibi non intrinsecum. Et ergo differentia contrahens non est intrinseca vniuersali; quia realiter ab ea distincta; sequitur q̄ per eam vniuersale non pōt formaliter distingui a quocunq; Si ergo humanitas in forte realiter distinguit̄ ab humanitate in Platone; ex se distinguere-

tur et non p̄ differentia contrahentē. Et si ex se distinguit̄; ex se erit v̄s. ¶ Respōsio itaq; auctozis ad questionē est negatiua; v̄s in indiuiduo nō est natura vniuersalis realiter distincta a v̄sā contrahente; q̄ si ibi est et est pars essentialis indiuidui; inter totum et partes suas est. p̄p̄ioz: ita q̄ si totū est singulare; presunt singulare. Sit̄ inter partes vna pars est singularis; simul alia erit singularis. ¶ Questio sexta.

¶ Tri aliqd̄ q̄ est vniuersale et vniuersali sit realiter extra aiām ex natura re distinctū ab indiuiduo; quāuis nō realiter. ¶ In hac q̄ s̄ h̄ec. ¶ Cōm̄p̄dā a doctore iudiciū subtilitate; et ideo et opinio de vniuersalib; doctoz late recitat̄; colligens eā ex diuersis scriptis eiusdē doctozis subtilis. ¶ Tenet h̄ec opinio in summa q̄ iūq̄ ber re extra aiām siue totali siue partiali; pura materia vel forma est natura et differentia contrahens naturā ad singularitatem vt sit h̄ec res que natura est eadē realiter cū differentia contrahente distincta; tamen ad ea formaliter et p̄ioz ea naturaliter. Et vt p̄ioz naturaliter nō est de se h̄ec; sed de se idēfferē ad eō hō est illud singulare. ¶ Et tamen singularis p̄ aliqd̄ additū q̄d vocat̄ differentia indiuidualem contrahente que est h̄ec forma formaliter; ipsa natura nullū est nō cōtracta; q̄ vbi cūq; est siue in quocunq; indiuiduo; nā nō pōt esse separata extra indiuidū; ibi contracta est et eadē realiter cū contrahente; et per consequēs vere res singularis et realiter alia et alia cū alio et alio contrahente; hoc est in diuersis indiuiduis; ita nūq; vna numero in diuersis indiuiduis; pura forme et platone. Sed in quolibet indiuiduo est vna numero nō aut̄ de se; sed quasi denominatiue p̄ differentia contrahente. H̄ec est differentia contrahens nō est negatiua; nec accidentaliter existentiā; nec materiā; est de genere substantie intrinsecū indiuiduo; vltima realitas entis q̄d est materia et entis q̄d est forma; et entis q̄d est cōpositū; ita q̄ quelibet natura; siue sit partialis siue totalis cōtrahens sit vna res potest distinguui in plures realitates formaliter distinctas. Realitatem nature vt p̄ioz differentia contrahente. Et realitatem differentie contrahentis quāuis h̄ec formaliter nō est illa; et h̄ec. i. differentia cōtrahens formaliter est entitas singularis; et illa. i. natura vt p̄ioz differentia cōtrahente formalit̄ est entitas nature cōis. Nec t̄ ille realitates p̄nt esse res res. i. distincte res; sunt res itaq; realitas; et t̄ vna res. ¶ De consequenti ponit̄ q̄ licet natura de se sit cōis; t̄ nō est de se complete vniuersalis; sed s̄m q̄ habet esse in intellectu. H̄ā ad hoc q̄ aliquid sit cōmune sufficit q̄ de se sit indeterminate tum ad esse hoc vel hoc; determinabile t̄m per additū differentia; et tale est natura. Ad hoc aut̄ q̄ aliquid sit vniuersale; requirit̄ q̄ sit quidem cōmune. Et cum hoc sit vniuersale; requirit̄ de quolibet supposito p̄dicatione dicere hoc esse illud; q̄. i. p̄osteriorū. vniuersale est q̄d est vniū i multis et vniū de multis. Nihil aut̄ t̄m in est tale; q̄ ly aliqd̄ extra aiām nō fit de se hoc; ita q̄ ex se nō repugnat sibi esse in aliqua singularitate; ita est nō hoc; oē t̄m extra aiām est singularis et hoc siue ex se siue ex supaddita s̄bente dicit̄; cū q̄ t̄m est idē realiter. Et p̄ hoc nūll̄ realit̄ existēs extra aiām pōt p̄dī cari de alio singulariter p̄dicatōe dicere hoc ee hoc. Sed hoc solū est possibile de aliq̄ q̄d s̄m cōsideratio nē intellectus est idē seu vniū obiectū nūero; s̄m quā vnitatē quā ex cōsideratiōe intellectus; pōt p̄dī

cari de multis singularibus predicatioe dicente hoc est hoc 2 illa vniuersalitas nō conuenit rei extra aliam ex se sed ex cōsideratiōe intellectus. ¶ Illāc opionē firmitat q̄tuo rōnibus q̄s postea soluit: cā quocq̄ septem rōnibus ipugnat. ¶ Ad quēstionē est hoc rīso auctoritas. ¶ Ad cōcō p̄ia. Quēlibet res singularis seipsa est singularis: nā singularitas vnitatis dēp̄ditas: immedieate conuenit rei oī alio circūscripto: et p̄ oīa nō per aliud. ¶ Ad cōcō sc̄ba. Dīs res extra aliam est realiter singularis 2 vna numero. ¶ Dīs ex p̄oioribus q̄ oīs res cū alia re facit numerū: puta dualitatē: igit̄ quēlibet earū duarū est vna. ¶ Ad cōcō tertia. Quēlibet res extra aliam seipsa est singularis. ¶ Patet ex p̄cedētibus duab⁹. ¶ Q̄i quēlibet res extra aliam seipsa est hec: nec est querēda causa indimduationis: nisi forte extrinseca vel intrinseca si fuerit cōposita: sed quēlibet res eo ipso q̄ e v est hec res. ¶ Ad cōcō quarta. Illud q̄ est vniuersale 2 vniuersū: nō est aliquid realiter ex parte rei distinctū formaliter ab indiuo. Probatur: q̄ alī in predicatione superius idē p̄ edicare de seipso. 2 in predicatione generis de diuersis speciebus: esset semper aliud 2 aliud predicatum: nō tñ numero s̄ p̄specie / s̄a cūle ostendit. ¶ Ratiōes p̄ op̄inōe. ¶ Ioan. late adducunt̄ sufficienter soluitur a doctore. ¶ Et h̄ auctoritas bene soluitur n̄hilomin⁹ vt appareat nullitas argumenti prime rōnis Scoti arguat̄ in s̄is sic. Quicquid conuenit alicui ex sua rōne p̄ se inest ei i quocūq̄: ergo si differētia indiuidualis de se est hec in quocūq̄ est differētia indiuidualis illud est hec h̄: sic quēlibet homo esset h̄c homo. s̄. Ioannes demonstratus: eo q̄ i quolibet hoīe est differētia indiuidualis. ¶ Solutio hui⁹ rōnis est solutio rōnis Scoti. q̄ est eadē rōe: nisi q̄ loco dictōis natura ponat̄ differētia indiuidualis. Bonaf̄ ergo argumentū Scoti ad formā syllogisticā sic. Quicquid de se est h̄c h̄c vbiūq̄: est h̄c h̄c. Natura humana de se est h̄c homo: demonstratio fortē: q̄ vbiūq̄ est natura humana: est h̄c homo: s̄z fortē. Respondet q̄ argumentū nō valet. Nā ambe p̄missiōes sunt vere: et cōcō falsa: est fallacia accidentis: q̄ nō est illa habitudo minoris extremitatē ad maiore extremitatē in cōcōsiōe: qualis fuit medijs ad eadē maiore extremitatē in maiore. Nā in maiore medijs p̄cedit maiore extremitatē: in cōcōsiōe minor extremitas sequit̄ partē maioris extremitatis. ¶ Et t̄ i dicit̄: sola transpositio termino nō variat: nec veritatē p̄positionis: nec formā syllogisticā: q̄ noīa 2 verba transposita idē significant. H̄ndet auc. q̄ arguit a suppositione determinata ad cōsumam tñ: q̄ natura hūana in minore supponit determinatē: 2 i p̄cōne cōsume tñ: dēberet sic cōcludi. Ergo natura hūana in quocūq̄ est h̄c h̄c h̄c. Et sic cōcō est vera licet aīa: vt clare ostēdit. ¶ Sed s̄. A suppositione determinata alicuius termini ad eadē supponētē cōsume tñ in antinomia est bona p̄ia: s̄ non conuenio: q̄ bñ sequit̄. Dīs homo est aliq̄ aīa. Ergo oīs h̄c est aīa. Ergo bene sequitur. Natura humana in quocūq̄ est h̄c homo: ergo in quocūq̄ est natura hūana est h̄c h̄c. Et cōcōsiō finaliter q̄ nō sequit̄: q̄ arguit a non distributo ad distributū: vñ in illa. In quocūq̄ est natura humana est h̄c h̄c: natura hūana supponit cōsume distributue: q̄ est determinatio termini distributi. Valer̄ enī illā. In oī habente seu cōtinere naturā humanā est h̄c h̄c: vt omne habēs naturā humanā est h̄c homo. Unde est h̄c regula. Omne signū distributue determinabile

distribuit eūa determinatiōes distributūe sequēte siue imediate desinet siue mediate relatiuo vt hic. Dē aīa q̄ est rōnale est homo: vnde dē aīa rōnale est hic homo. Et rōnis rōnale distribuit. Similiter hic. Quicquid videt aīa videt equū: que valet illā. Dē vt dens aīa videt equū: aīa distribuit. Unde manifestū est q̄ signa quocūq̄ d̄ quod cō. distributūa includētia relatiuū distribuit oēs terminū distributūe a parte eūaē extrinsece sequēte q̄ h̄c rīso vera est s̄m opionē Aristot. tenētis q̄ signū vniuersale affirmatiuū distributue determinabile: etiā distribuit determinationem sequēte si fuerit distributūe vt hic: quēlibet asinus hoīs currit: vbi t̄ asinus q̄ hoīs distribuitur. ¶ Si vero illa opionē nō tenet: sed generaliter q̄ obliquē mediate sequens signū distributūe affirmatiuū supponit cōsume tñ. Et q̄ in p̄dicta hoīs supponit cōsume tñ: non distributūe: sicut videt velle auctor. Dicitū q̄ oīa a suppositione determinata ad cōsumam tñ non valet q̄ suppositio cōsumā tñ est determinatio termini distributi: 2 sic est in p̄posito. Et h̄c solutio est faciliōr 2 planior. Nō enī facile falsat q̄ hoīs supponit cōsume distributūe in illa: quēlibet asinus hoīs currit: cū nō valet sub eo descēsus copulatiuus q̄ ad logicā pertinet. ¶ Alia etiā notat̄ doctor consideratione digna in solutione alia: rōnis. ¶ In ratione sc̄ba ostendit h̄c esse vera. Nature repugnat multitudo nūeralis 2 vniuersaliter esse in multis s̄m suppositionem p̄sonalē: hoc est nature repugnat esse in alio: nature repugnat esse in multis. ¶ Item q̄ i suppositione p̄sonali ita repugnat nature p̄dicari de multis sicut esse i multis: sed in suppositione simplici illud cōe natura q̄ nō est in re: sed in mēte p̄r d̄ cartē de multis non p̄ se: sed p̄ re. ¶ In tertia rōne parum h̄. ¶ In quartavntas sumit̄ multiplicit̄. Alio modo d̄: vntas s̄z q̄ denotat̄ p̄cōsumē aliq̄: nō plura: nec vnus p̄paratiue ad aliud: sic oīs vntas realis est numeralis. Alio modovt denotat̄ plura indiuidualē vnum in ordine ad aliud: vt vntas generis vel speciei: nec nō ē numeralis. Nec tñ est distincta ab indiuo: sed pluriū indiuo: vt vntas pluriū cōtentū sub eadē specie vel eodem genere. ¶ Aliqua sunt idē specie: id est cōtinēt̄ sub eadē specie. ¶ Ad primā p̄bationē. In oī genere est vniū p̄sum q̄ est mētrū: mensura oīm alioy ill⁹ generis. I. quocūq̄ mēsuram aliq̄ mēsurabile: mēsuram⁹ ipm p̄ aliq̄ minus p̄ cui⁹ replicationē cognoscit̄ mēsurā maioris. H̄c est s̄ia p̄sophiz sui cōmēta. r. metab. ¶ In tertia p̄batione. L. comparatio inter ea quocūq̄ vniū est mētrū alto: sed q̄ intēio est vniū graduū eūaē speciei specialissime: adeo solū i p̄e atropoma fit p̄paratio id est in illis q̄ h̄nt eadē qualitātē s̄z ipem sp̄cialissimā ¶ In tertia p̄batione par h̄. ¶ In q̄ta quō intelligit̄ q̄ oppositiōis tñ sūt duo extrema p̄ia: 2 quō multa ad sensū p̄fatu. I. q. iij. de illa L. Coloz ē obiectū adēquū vñ: h̄c est p̄io r̄sibit. Itē tñ vniū vni est p̄riū. D̄bus loquit̄ de vno s̄z ipem nō s̄m nūcy. ¶ Itē vntas p̄cōcua est realis 2 p̄te rei: id est aliq̄ plura cōtinēt̄ sub eadē specie. Item cōtraria possunt esse in eodem subiecto. In quinta p̄batione: non est idē dicere eodem ita app̄hēnsiua cognoscat̄ hoc distinctū. I. illud q̄ est distinctū: r̄ cognoscat̄ illud distinctū. I. q̄ distinctū ab alto. In sexta. ¶ Et uare concept⁹ cōis potest abstrahi a fortē platone: nō a fortē albedine: cum tñ vtrōq̄ sit diuersitas nūeralis. Alio est natura rei:

Arist.

L. cōcō. 1.

L. cōcō. 2.

L. cōcō. 3.

L. cōcō. 4.

D

S

15

13

Distinctio II Questio VII. et VIII

quater est hō sua substantia: sunt simillimi. Nec est concedēda q̄ fortis et plato p̄uenit in aliquo pu- tu in natura: sed cōtēditur aliq̄bus: q̄ seip̄is: ut puta q̄ vterq̄ est hō: q̄ dicitur tū q̄ cōueniāt in hoie: hoc verum est in suppositione simpliciter: hō predicat̄ de quolibet hō in qua: vt est nomē cōe siue species. Sed in suppositione p̄sonali falsum est: q̄ in nullo hoie cōmuni cōtēditur. ¶ In prima cōfirmatione/ aliqua esse primo diuersa sumit falsum: sed quosdā neu trum dicitur ab alio per aliquo cōmunitate: quō alterū prius negat. ¶ Et q̄ longē refert aliqua esse diuersa et aliqua esse differentia: q̄ per longū ostēdit. ¶ Sē- quētas est per se indifferētia ad esse singulare et vniuersa- le: concedit in actu signato isto. De equitate p̄t̄ i- differenter predicari esse vniuersale et singulare: plura alia notata digna in eadem questione tāgunt: in solu- tione rationū Scoti.

Questio septima.

¶

Vtrum illud quod est vniuersale et cōe vni- uersum sit quomodo dicitur realiter et parte rei extra aiām. In questione aucto. sumit opi- nionem de vniuersalibus tenētes q̄ vniuer- sale est aliq̄ realit̄ existēs in indiuiduo: hō aliq̄ dicit̄ q̄ distinguunt̄ realit̄ inter se et ab indiuiduo ut platonē cōe: de q̄bus in q. iiii. c. v. p̄uina ostēdit. ¶ Alij q̄ tū for- maliter distinguunt̄: de q̄bus dicitur est. q. vi. Alij. q̄ nullo modo distinguunt̄ et natura rei: sed tū p̄m rō- nem: per cōsiderationē intellectus. Licet sit res q̄ tā extra se intellectū situr triplices quos p̄sequit̄ in hac questione. ¶ Nam aliq̄ tenēt q̄ forma generis nō est vna simplex forma et seors̄ et est diuisa p̄ formas p̄fectior̄: habet solā vnitatē rōnis p̄m intellectum. Sed forma species et est estra simplex: vt sit estra vni- uersalis. Sed ipsa forma vt est signata in hoc suppo- sito est particularis. ¶ Et vtraq̄ tā rōnis q̄ generis subsistit realiter in indiuiduis. hō aliter et aliter ¶ Alij tenēt q̄ eadē res p̄m esse sui in effectu est sin- gularis: et p̄m esse sui in intellectu est vniuersalis: ita q̄ eadē res cōsiderata p̄m vni esse est singularis: cōsi- derata p̄m aliud esse est vniuersalis. ¶ Tertij: dicunt q̄ eadē res sub vno cōceptu est vniuersalis: et sub alio cō- ceptu est singularis: ois aut̄ res positiua eo ipso q̄ et extra aiām est singularis: sed p̄t̄ mouere intellectu ad concipiēdū ipsam cōtra se vel distictē: et p̄m hoc tū vni- uersalis vel singularis: p̄o istis opinionib⁹ quātū ad id in quo cōcordat̄ arguit rōnib⁹ q̄nes et plurib⁹ aucto- ritatib⁹ ipugnat̄ eas p̄tio in genere: postea quālibet bie- uiter in ip̄s. ¶ Alio aucto. d̄stionē. Nulla res extra aiām: nec p̄ se nec p̄ aliq̄ ad additū reale vel rōnis: nec qualitercūq̄ p̄dicitur vel intelligit̄ est vniuersalis: nisi for- ma signa ad placitū instituta q̄ sunt res singulares et d̄m vniuersalia signā cōtēditur vel p̄dicatione: p̄oba- tur: q̄ p̄pter cōsiderationē intellectus res non mutat̄. Ideo d̄c̄d̄ realiter est singulare p̄ nullā cōsideratio- nem intellectus: esse p̄ vniuersale. ¶ Vniuersale nō est in re: nec realit̄: nec subiectiue: nec est pars singularis respectu cui⁹ est vniuersale: nō p̄ q̄ vōr est ps sui sig- natus. ¶ P̄obatur multipliciter: rōne et auctoritate: et e- gregie soluit rōnes p̄ opinioē aucto. exponit. In im- probatioē opiniois tertie p̄cipue tāgunt d̄c̄d̄ determi- natio diminutō: d̄c̄ distrahēs. Itē q̄ est fallacia p̄m quātū ad simpliciter late explanat̄: et s̄it cōs̄ (hō ipso p̄tū) modū loquēdi. ¶ Tū cō: res cōsiderata sic: est talis p̄side- rata sub alia itētiōe ē alia: c̄. ¶ In r̄tione ad q̄stionē

¶ p̄lo de v̄bus.

¶ Conco- respōtia

inter cetera tāgūt: quomodo res p̄t̄ esse subiectum et predicatū. Quō p̄t̄ cōcipi et intelligi: docēs q̄ nulla cōsideratioē vel opatiōe intellectus res p̄t̄ mutari: s̄ b̄n d̄noatioē extrinsecā notari et tālī cōpetit̄ itell̄ ctui primo: siue intellectus p̄dicitur: seu q̄ competit̄ alicui p̄cipie p̄ opatiōe intellectus vt esse pars p̄ positionis: subiecti aut̄ predicatū et. Et ideo intell̄ ct⁹ nō p̄t̄ re singulare facere vniuersalē: nec cōtra: Et ideo ille est aliqua natura vniuersalis: itell̄ ct⁹ nō possit illā vniuersalitātē fabricare: sed necessario est talis ex natura rei. ¶ De h̄nc ostēdit q̄ aliqua res cōposita realit̄ ex partib⁹ possit diuidi in partes rea- les et q̄b⁹ cōponit̄. Et ita necessario sit res vera: hoc tū non oportet: cū aliq̄ diuidit̄ in suas partes: sicut signū in sua signata. Sic vōr aliqua vel nomē substā- tiale diuidit̄ in spēs et genera. Itē indiuidua et. Nec oportet id q̄ sic diuidit̄ esse re verā. ¶ Itē superius d̄ predicat̄ de suo inferiori: primo modo per se: sed non est de essentia inferioris: nec includit̄ in eo. ¶ Itē nihil in tā natura est cōicābile pluribus p̄ ideitate: p̄ter solā essentia diuinā. ¶ Et q̄ i creaturis nō est itē suppositū: natura realis distinctio p̄ter natura humanā homo assumpt⁹. Itē concedi p̄t̄ hoc parit̄ humanis: aucto est humanitas: hō sit cōtingēs. ¶ Itē d̄c̄ dit et tālī predicatū cōponat̄ ex rebus vel signis. Re soluit quo p̄ multas aucto. p̄philosophi hinc inde: q̄s hic signare tedū generat̄.

Questio octaua.

Vtrum vniuersale vniuersum sit aliq̄ reale alicubi existens subiectiue. ¶ Circa hanc questionē aucto. recitat̄. iij. opi. tenentes: q̄ vniuersale est aliq̄ existens subiectiue in aiā. ¶ Prima q̄ est cōceptus. et res q̄ concipit̄. Sed hoc dicunt q̄ est realiter ipsa intellectio cōsua rei: q̄ h̄z se indifferētē: cōtē ad oia singularia: q̄ ip̄a nō plus intelligit̄ vni singulare q̄ reliquā. ¶ Secūda opi- nio dicit q̄ vniuersale est species aliqua in aiā equali ter respectōes omne singulare: q̄ in essendo est singula- ris: sed vniuersalis in reperiētiādo. ¶ Tertia opi. q̄ vniuersale est aliqua vera res: sequēs actū intellectus: qui est similitudo rei: equaliter respectōes singularia. ¶ Quarta opi. q̄ nihil est vniuersale ex natura sua: s̄z solū ex institutione: sicut vōr significans cōtē et in- stitutiōe est vniuersalis. ¶ Itē ab op̄. iij. aucto. reputat̄ falsas: licet magis p̄babiles q̄ p̄iores. ¶ P̄onit̄ ad- huc duos modos: quos reputat̄ eque p̄babiles: com- mittens lecto: quos et bis voluerit amplecti. ¶ P̄o- mitemus q̄ vniuersale nō est res aliqua: nec habet eū sub- iectiū. et esse reale siue actuale neq̄ extra aiām/ neq̄ in anima: sed est quoddā fictum ab intellectu/ habēs tū esse obiectiū in aiā: cuius esse nō est aliud nisi cō- gitari vel intelligi ab intellectu. ¶ Ad cui⁹ intellectus sic opinātes cōsequēt̄ dicit̄: q̄ intellectus noster vidēs re aliquā extra: s̄ngit̄ in se et p̄ sitū d̄c̄ q̄ talis est in esse obiectiui: qualis est res extra: qua singitur in esse obiectiui: sicut artē et vidēs domum extra: si milē singit̄ intra: similē nō realiter: q̄ illud fictum ni- bil reale est: s̄z ideo similē: q̄ tale est in esse obiectiui: id est in interiori apparētia vel representatione: s̄z est dom⁹ extra in esse obiectiui: si omnia haberent vim productiua: sicut fictiua p̄duceret domū reale: in esse subiectiui a p̄uosi solo numero distincta. ¶ Et est aliquo modo siue de imagine in speculo appa- rente: que non est aliq̄ in speculo in quo apparet:

est tñ similitudo in esse apparet imaginatio: et id ficti
 est obiectu intellectus terminas immediate acti intel
 ligendi: qđ nō general' sed abstrahit' & fingit' vocatur
 pte cōceptus: participatiter. i. obiectu qđ tñ concipit'
 ppter illā similitudinē in esse obiectuo naturalis
 representat' rē extra & supponit' pto eaz' cū se hys indif
 ferēter ad singularia qđ representat' & vniuersale: (i.
 illud est vñ qđ insuaritū predicat' de multis: de quo
 etiā veritatem predicata veras res significatiā nō ac
 cepta p se/ sed pto rebus singularib' p quib' suppo
 nit' illud fictu a beato Aug. vocatur similitudo/ ima
 go & verbum loq' a qua abstrahit'. hanc opinionē pto
 bat & modū retentiōe rōne & aucto. firmat: & pfectum
 beati Aug. dubia qđ circa ipsam mota soluit. ¶ Se
 cundus mod' eque pbabilis est/ tenēs q' vniuersale
 est vera res & qūtas existens in mēte: q' ex natura sua
 est signifi catiua reū extra: sicut vob' est signū cōe plu
 rium ex volūntaria institutiōe: qđ vob' tale etiā gen'
 generalissimū/ est res realiter existēs in aia & accidēs
 aie. pductū ab aia/ & res certū gener'. S; est vniuersa
 lis in predicādo / supponēdo nō p se fed eque p plu
 ribus singularib': qbus subordinat' voces ad placitū
 institute i significādo: & scripta & quēcūq' signa extra
 aiam. ¶ Et hic modus posset dupliciter teneri: v' q'
 illa qualitas fit realiter ipsa intellecto: vel q' esset ali
 quid poster' intellecto: vt inuuit docē. iuxta finem
 questionis. pōt etiā dici cōceptus noialiter/ non par
 ticipatiter & cuilibet voci posset: correspōder' hmoi
 cōceptus in mēte/ tam carōe gōmatice qđ s;ncathe
 gōmatice. ¶ Alterio' pfecturio ex alijs dicitur sa
 co. colligi pōt: in alijs questionib' pcedētibus & e
 quentib'. Sed extra istā opinionē de fictis pōt argui
 primo q' talia ficta nō sunt pōnēda: scđm vt si ponerē
 tur: nō essent vniuersalia. ¶ Secūda p' p' mū arguit: q' si
 poneret' hmoi fictū: maxime ppter hoc vt esset ob
 iectū actū intelligēdi: vt pty per auct. bti Aug.
 in littera: sed hoc nō: ergo. maior pty. minor pbatu:
 q' obiectū pcedit actum: sed hoc fictū non pcedit:
 ergo p'ima pars assumpti pty: q' actus p' supponit
 potentia & obiectū s'm beati Aug. a cognoscēte & co
 gnito parit' cognitio. ite. de trini. Causa aut' pcedit ef
 fectū ad minus naturaliter. Scđm pars pty: q' hoc fic
 tū fingit' ipsa intellectio: q' esse eius obiectiū ni
 hil aliud est qđ intelligi: ergo intellecto est causa et'
 eo modo quo pōt habere causam. p' terea act' itel
 ligēdi vniuersalis obiectū est res extra: qđ nō hmoi fi
 ctū: tenet' oīa: q' eiusdē actus nō sunt plura obiecta:
 saltem quoz vñ non est pars alteri': cū actus distin
 guis arguitur p obiecta. aīis p'obaf: q' aīis nō habe
 remus vniuersalia de rebus extra aiam: & confirmaf:
 quia obiectum intellectiois est id quod intelligitur
 actu intelligēdi: sed actu intelligēdi intelligitur
 res extra. Nā bicēdo homo est aial: hō est rōnalis: hō
 est substantia: hō currit & nō intelligit' q' fictū sit aial
 rōnalis: nec q' homo fict' sit aial fictū: q' tunc species
 specialissima esset gen': qđ nō intelligit' fed realis homo q'
 currit/ comedit & est obiectū actū intelligēdi: cum
 ista in mēte formaf' homo est aial/ currit/ comedit &
 ¶ Itē quero formata hac mētal: hō est aial: aut act'
 intelligēdi terminaf ad realē boiem trū/ aut ad fictū
 trū aut ad vniq. ¶ Si p' mū habet' ppositū q' fictū nō
 est obiectum terminans intellectiōē. Si scđm: tunc
 hęc vob' e: fictus homo seu conceptus hō est fictum
 aial seu cōcept' aial: qđ est manifeste falsum: q' cōcep

ptus speciei nō est cōcept' generis. Si tertiu' erit sen
 sus q' realis hō & cōcept' hoīs est realē aia & cōcept'
 aialis q' iterū est falsus. ¶ Itē aut i illa: hō est aial:
 cōceptus hoīs & sū aialis supponit' psonaliter: & sic
 non supponit' pto ficto: & per oīs nō terminat' actū i
 telligēdi: q' illud terminat' actū intelligēdi p quo
 fictū supponit: q' hoc solū intelligit. Si supponit'
 simpliciter/ tūc supponit' p fictis trū: ita ficta termi
 nant nō res: & sic pōt esse sunt false: & nunq' posset ali
 quid vere cōcipi vt pōt carē de re nec pōt dici q' sup
 ponunt' pto vtroq' simul: q' tunc cōceptus esset equo
 eius. ¶ Itē quero ad id fictū/ scđm cōceptus hoīs fit
 similitudo naturalis reuel' sui ipsius: q' non pōt esse
 similitudo naturalis duoz maxime dissimilū: qua
 lis sunt ens reale & ens rōnis. Si p' mū tunc respō
 dit' se. Si scđm non respōdit' rem. ¶ Itē q' o
 dum intelligo re extra & conceptū: aut vno conceptū
 aut pluribus. Si scđm erunt duo obiecta diuersarū
 cognitionū vni' qua cognosco rem: alterius qua co
 gnosco cōceptū rē: p'imo cognitionis obiectū erit
 res & non fictū scđe fictū et non res: & p' oīs fictum a
 re non erit obiectū: fed res ipsa a qua fingit'. ¶ Con
 tra scđm: scđm q' fictū si poneret' nō esset vniuersale ar
 guitur: fictū seu cōceptus respōdat' rem a qua fingit'
 siue abstrahit: sed non abstrahit' nisi a re singulari: q'
 res non est nisi singularis: ergo respōdat' pōtē re sin
 gularē: & per oīs erit singularis. ¶ Confirmaf: q' fi
 ctus est tale in esse obiecto qūis est res i esse subiecti
 uo: fed res in esse subiectioū est singularis: ergo & fi
 ctus erit singularis in esse obiectio. ¶ Itē fictū aut
 impōtat' pōtē re illā singulariter a qua fingit' aut nō
 sed sibi simile. Si p' mū habet' ppositū: q' fictū est sin
 gularē/ non scđm: q' tūc nō esset similitudo re a qua
 fingit': sed aliterus rei simillimū: nō esset similitudo rei
 quā ipōtat. ¶ Itē de re inuētur' i singulariter cogni
 ta possum' habere noticiā abstractiū a singularē p' auct.
 memoriā. ¶ Quero de obiecto an sit res an cōcept'
 rei fictus/ non res: q' stat nō esse: & obiectū debet
 esse dīsens intellectū ad mīn' in esse cognito: & ita illū
 esse cognitū qđ est cōceptus fict' erit obiectū. Si scđm
 habet' ppositū: q' cognitiois singularis est obiectū
 singulare. ¶ Itē non experimur in nobis nisi fictum
 alicu' rei singularis. Nā & si fingim' cōceptū rei p'
 non cognite: vt ciuitatis alexādrīe quā nō vidimus:
 vt suppono fingim' m'pilonius vni ciuitatē singu
 larē ex alijs ciuitatib' p' mū notius vni ciuitatē singu
 larē singularē alexādrīe nec experimur i nobis alia
 ficta vniuersalia. Quōs seruare hęc opinionē: pōt re
 spōdere ad illas rōnes. ¶ Ad p' mū bicēdū p' mīte
 do q' dupler' est obiectū terminas: quoddā vltimate
 terminat' actū intelligēdi: in quo scđm itellec' quasi de
 scit suo actu: non rē dēdo vltra in aliud: & illud pōt
 ci obiectū mouēs: & hoc p' supponit' actus: est cā par
 tialis cognitiois s'm beati Aug. Aliud est obiectū
 immediate terminans: qđ est quasi mēditū quoddā
 intellectus p actū cognoscēdi tendit' in obiectū vlt
 mātū: illud obiectū nō mouet ad formatiōē act' itel
 ligēdi: sed actu intelligēdi: p' mīte in esse suo obie
 ctio: illud nō pcedit actu intelligēdi: fed natura
 sequit' non tpe: q' eius esse non est nisi intelligēti: ita
 eo q' act' intelligēdi erit intelligit' hmoi fictū: hoc
 intelligi est sui obiectiū esse: ita sunt simul tpe: et
 per hoc pty solutio p' mū. q' beat' Aug. loquit' de ob
 iecto mouente: ab illo & potentia causaf' actus intell

Et

Ad. 1. 5

Replica. **Q**uod dicitur si ergo ficti est obiecti actus ergo distincti ab actu: per se videtur potest conferri in fine alio. **R**espondeo potest esse conceptus sine actu intelligendi per se habens hoc quod intelligat quod implicat quia sui esse est intelligi: si actus cōseruatur sine cōseruatur: tunc queri an adhibere obiecti mediaturum vel vitimari. Si sic frustra ponit conceptus tantum obiectum mediaturum: cum sine eo intellectus redat in obiectum vitimari. Si sic: tunc actus esset sine obiecto et tunc quod intelligeret: et tunc nihil intelligeret: haberet enim actum intelligendi: et ita intelligeret: nam hoc est intelligere habere in se actum intelligendi: et tunc nihil intelligeret: quod nullus esset obiectus huius intentionis. **A**d hanc replicam dicitur: conceptus est ratio tunc quod si: actus ens rationis: et actus conceptus est ratio tunc quod si: actus cognoscendi est ens reale: tunc in anima: quod qualitas in se habens aliter potest dici potest: quod separari non potest: tunc quod implicat: et deducit ratio quod videtur eundem: maxime quo ad primam partem: quod sequitur conceptus est ergo intelligitur: et per dicitur: quod ista maxima quecumque sunt distincta possunt separari: et intelligi de rebus realiter distinctis: non de re et ratione: et si placet dicere: quod saltem actus intelligendi quod prius: est potest conferri in fine conceptus. **D**icitur quod in casu actus intelligendi est: sine obiecto: et tunc actus nihil intelligeret: et quod si: licet potest cōseruari a deo in intellectu ab eo: hoc quod intellectus per eam in aliquid tendere: nec hoc implicat contradictionem. **R**espondeo: tunc aliquid intelligeret: et tunc nihil intelligeret: neque antecedeat: quod tunc intelligeret: nam illo actu nihil intelligeret: et ad probationem intelligere est in se habere intellectum: neque illud: sed aliter requiritur tendentia in obiectum: unde intelligere est actu intelligendi: et tunc illa qua intellectus non impeditur potest intelligere: tunc quod non tendit per eam in obiectum non intelligit per eam. **A**d secundum conceditur: quod actus cognoscendi vniuersaliter obiectum: est res extra sed negetur omnia: quia eiusdem actus possunt esse plura obiecta non eiusdem ordinis: sed mediaturum et immediatum: actus autem distinguuntur per obiecta eiusdem rationis.

Ad secundum confirmatur prima probatur: quod actus intelligendi vniuersaliter est obiectum extra quod conceditur: ut sufficere probatur. **A**d secundam confirmationem dicitur: quod actus intelligendi correspondens subiecto in illa: hoc est alia: terminatur ad veritatem diuersimodam: ad rem tantum ad obiectum vitimari: et principaliter terminatur: ad conceptum tantum ad obiectum mediaturum. **C**onsequenter dicitur: quod non valet illa propositio homo est animal: et homo realis et conceptus sunt animal: quia terminus propositio non supponit pro obiecto mediaturum: sed tantum pro obiecto principali et vitimari terminatur: quod dicitur propositio est realis homo. **E**t per hoc patet solutio sequenti confirmationis: quod videtur: unde per quod in prima extrema supponit personaliter tunc pro rebus: et tunc supponit simpliciter supponit: tantum pro conceptibus. **A**d ultimam confirmationem potest dici: quod rem extra et conceptus rei intelligi diuersimodam conceptibus: quia diuersimodam actibus: quod rem extra actus rector conceptus actu reflexo: quod quilibet actu sequitur suum propter conceptus sine propositio fictio: et si simul veritatem cognoscitur: simul erunt plures conceptus et actus intelligendi: nec hoc videtur in conueniente: per se ipsum de actu rector et reflexo: imo necesse est: quando cum in actu veritatem cognoscitur: actus propter intelligendi actu

reflexo: quod sunt simul duo actus intelligendi in intellectu: et si argueret cōsequenter: quod sic esset: per se in intellectu: quod actus reflexus est intelligi: et non seipso sed aliter: sic alius intelligitur et in infinitum: et quod status erit in se do actu: et dicitur actu: quod si queritur quod tunc vniuersale est obiectum cogniti: cum ubi supponit personaliter non supponit per se sed per re: tunc non ubi actu reflexo: sed solum dum supponit simpliciter: forte dicitur possit: quod existere vniuersaliter in intellectu: semper ita actu: quod est cognoscibile. **A**d rationem contra secundam dicitur: quod si in hoc dicitur: per quod inter re in re: tunc cognita et actu cognoscendi in re: non ponitur sicuti quali mediaturum terminus cognitionem in re: sed cognitio in singulari primo et immediate terminatur ad rem ipsam in singulari in re: tunc cognita. **S**icut nec iter notitia abstracta in singulari immediate in re: tunc sequitur: quod id est minor: sub eadem ratione est obiectum in re: et abstractus notitie immediate sequens: sed cognitio in re: tunc in intellectu: quod conceptus simpliciter in esse obiectum rei in re: tunc cognitur: representatur ipsam re: et se sibi sicut: sicut non est simpliciter solum rei cognitur: sed etiam cuiuslibet sibi simillime: quod est obiectum pro cognitum in intellectu: et sic. **P**er hoc ad argumentum dicitur: quod illud fictum sine conceptus abstractus: non representatur ad rem singulari a quod abstractus: sed illa: quod quilibet sibi sicut: quod per plura esse: figurat declaratur: autem sequitur. **A**d confirmationem dicitur: quod fictum est tale in esse obiectum non quantum ad singularitatem representandi: sed quantum ad habitudines representatas: quod representatur eadem: non numero tunc: sed ipse quod omnia sicut. **P**er hoc ad confirmationem dicitur: quod si similitudo rei a quod fingitur: cuiuslibet sibi sicut: sicut status regis: licet fingatur a figura in singulari facie regis: representatur tunc regem: et omnem sibi simillimum. **A**d tertiam confirmationem per quod dicitur: quod conceptus fictus non est obiectum cognitionis in re: nec abstractus immediate sequens: quod illas supponit sed est obiectum cognitionis communis abstracte. quod autem sit obiectum cognitionis in re: et abstracte immediate sequens dicitur esse nec oportet obiectum esse prius quod ad abstractum: sed sufficit quod aliqui fuerit prius. **A**d quartam confirmationem dicitur: quod experiri: in nobis fictum importans est singulari: sed non illa rem a quod fit fictio: sed omni sibi simillimum: ideo est vltim de dicitur esse: nec tunc ab vna re singulari abstractum: vltim de est etiam a pluribus singularibus inter se cōuenientibus: abstractus vltim de: quod est sicut quedam omni fit cōuenientibus: obiectum terminatur actu intelligendi cōm: quod addit: cum fingitur: ciuitate alexandria: fingitur: aliquid singulari: neque id nam illa imago quod a pluribus prius sensatus fingitur: de se est vltim de: quod est omni eum que sunt: vltim de est per sicut fictio licet forte de facto nihil reale est sicut sicut: ita patent solutiones. **S**ed ad hoc dicitur: quod modum arguitur illa opinio de fictis videtur omnino supposita: quod omnia in hac materia saluantur per solum actu intelligendi: sine huiusmodi fictio: habere tantum esse obiectum: et multo facilius quod ponendo huiusmodi ficti cum actu intelligendi: quem tunc oportet ponere et rationibus dicitur sequitur ponendum. **C**um ergo non sit ponenda pluralitas sine necessitate: vitanda est huiusmodi pluralitas: ante per quod si ponitur huiusmodi ficti: ad hoc ponitur: vt cognitio vniuersalis habeat

ad rationem

ad primam

ad confirmam

ad confirmam

ad confirmam

contra o. de fictis. 11.

Solutio.

Ad secundum

Ad confirmam

Ad secundum

Ad tertium

Ad quartum

obiectū vniuersale: sed ob hoc nō opōr ponere: q̄ suffi-
 cienter saluaū veritas cognitōis p̄ plura obiecta sin-
 gularia: eque p̄imo p̄ cognitōnem vniuersalem signifi-
 cant̄ que tñ opōret ponere etiā si facta ponat̄: aliā nul-
 la esset cognitio vniuersalis rerū singulariū quod ex
 supradictis p̄t̄ esse falsum. ¶ Nec opōr ponere h̄mōi
 ficta: habētia tñ esse obiectū p̄pter declarare gene-
 rationē verbi it̄ p̄t̄initis vt̄ infra pat̄bit̄: q̄ magis de-
 claratur p̄ p̄ductionē noticie abstractue immediate
 sequentē noticiā imputatiua: q̄ p̄ fictionē huiusmodi
 vniuersalis aut̄ etiā singularis. ¶ Nec p̄pter salua-
 re aut̄ beati Aug. aut̄ alia inducta in rationib⁹ p̄o il-
 la op̄inione p̄ auctōrē adductis in quēstione p̄sentit̄
 iuxta p̄ncipiū vt̄ pat̄bit̄ ex earū solutionib⁹. ¶ Et ad
 eas fm̄ ordinē tr̄cedo. ¶ Ad p̄imam qua arguit̄: q̄
 fm̄ philosophū ens diuisiū p̄mariā diuisiōe in ens
 in aia: ens extra aiam. Dicit̄ q̄ nō est diuisio entis
 accepte p̄ termino p̄ime ip̄ositōis: sed p̄o termino
 sc̄dē ip̄ositōis vt̄ sit sensus entis. I. terminoū signi-
 ficantiū entia aliqui significāt̄ entia extra aiam: aliq̄
 entia in aia: intelligit̄ per entia in aia: entia que sunt
 signa sicut̄ illud supra expositū est. ¶ Verum alie vni-
 uersales alie particularis. I. signa: aliud vniuersale
 aliud particularē. ¶ Et est s̄ns diuisio ei quā ponit̄ br̄us
 Aug. I. de doc. cristiana. et magister dist. I. de his doctri-
 navel rerū est vel signa: hoc est terminoū significā-
 tiū res vel signa. Et ergo diuisio philosophi si tñ est
 philosophi: hec in s̄ns terminoū: entia significantiū:
 q̄dā sunt p̄ime ip̄ositōis: quidā sc̄dē ip̄ositōis:
 neq̄ illa diuisio entis: in ens in aia: valeret: si p̄ ens
 in aia intelligeret̄ h̄mōi fictū: q̄ tale fictū non est ens
 vel res: fed tantū fictū vel ratio q̄ distinguit̄ contra
 enē: rē: nisi diceret̄ q̄ esset diuisio equiuocū in sua eq̄
 uocata. ¶ Ad sc̄dam de significatiōe dicit̄: q̄ intelligendū
 illā s̄ns diuisiōe quā aia fingit̄. I. abstrahit̄ a reb⁹: sic
 significāta sunt actus intelligendi: q̄ habent esse verū et
 substantiū in aia. Sunt enī qualitates aie inherētes:
 et h̄i actus sunt naturales s̄nsitudines rerum a quibus
 formā: que sunt obiecta eorū: nec opōret ponere ali-
 quod obiectum mediū: inter cognitōnem intellectiua
 actus: reale eius obiectū: dicit̄ aut̄ h̄mōi act⁹: signi-
 ficata: q̄ talia sunt in representatiōe rē: quales sunt
 res representate. Non aut̄ talia in existēdo. I. in qua-
 litatibus realib⁹: q̄ sunt qualitates sp̄iales: obiecta
 vero fr̄quētē res materiales: sunt aut̄ naturaliter si-
 miles in representatiōe: q̄ representāt̄ res distincte cū
 suis habitudinib⁹: sicut̄ sunt realiter: nō aut̄ sunt s̄nses
 in existēdo. I. q̄ actus haberēt̄ ēe reale aut̄ q̄litates rea-
 les eiusdē speciei cū suis obiectis q̄ additur de ch̄y-
 mēre: p̄t̄ q̄ aliter ch̄ymera dicitur fragmentū: et aliter
 cognitio rei possib̄ilis. ¶ Ad rē cōcept⁹: ch̄ymera. I. act⁹
 cognoscēdi cor̄respondēt̄ h̄ic voci ch̄ymera: est vera
 q̄litas in mēte: tñ illud q̄d significat̄ nihil ē. ¶ Ad ter-
 tiū de p̄p̄ositionibus: syllogismis rē. vt̄ q̄ habēt esse
 substantiū in aia: nec eorū esse est tantū cognosca: le-
 cer dū sunt cognoscent̄: sunt enī aggregatā cōplexa
 ex plurib⁹ conceptib⁹ et actib⁹: q̄ sunt qualitates in
 aia. ¶ Et rē noticiā ad h̄sua p̄p̄ositionū est simplex
 qualitas mētis terminata ad complexū p̄p̄ositiona-
 le. ¶ Ad quārū de artificibus dicitur: q̄ artificialia
 in mente artificis sunt cognoscē: que sunt vere qua-
 litates conceptus sc̄y: qui sunt naturales s̄nsitudines
 rerū artificiarū extra. Secus tamen de mente
 diuina: cuius cognitio nō est qualitas: sed ipsa essen-

Ad p̄imā

ad sc̄dam

Ad tertū

Ad quārū

ta: nō tñ est concedendū p̄p̄te loquēdo: q̄ artificialia
 extra: h̄s̄t esse qualicūq̄ in mente artificis. Nec crea-
 ture in mēte diuina: nisi esse capiat̄ abusus p̄ cognos-
 sci: de quo infra dist. xxxv. ¶ Ad quīntū de rōnis
 rōnis: vt̄ q̄ talis nō est ponend⁹: dicitur t̄a rebus: tñ
 conceptus relatiu⁹: sicut̄ cōceptus p̄notatiu⁹: est vera
 qualitas mētis q̄ potest dici respectu rōnis: q̄ impo-
 nit op̄ationē intellectus. ¶ Ad sextū vt̄ q̄ ens q̄d est
 vniuersū deo: et creaturis est cōceptus et qualitas mē-
 tis: et nō res aliqua extra aiam realiter cōis deo: et crea-
 turis: sed est cōis representatiue: sicut̄ vox est de quo
 q̄ sequit̄. ¶ Ad septimū vt̄ intentiones sc̄dē sunt: ve-
 re qualitates in aia et conceptus significantes signa
 per modū signi: et nō tñ facta. ¶ Et de q̄d d. b. Aug. de
 isto facto dicit̄ cōpēt̄ cōceptū q̄ est act⁹: intelligēdi
 quomodo intellectio est obiectū cognitū: nō tñ
 met: sed actus reflexi: dicit̄ p̄p̄ositionaliter sicut̄ su-
 pra responsū est de facto. ¶ Ad rōnē p̄imā contra
 sc̄dam op̄t̄ in p̄ncipio. q̄ que etiā videt̄ militare p̄tra
 hanc op̄t̄: vt̄ q̄ actu intelligēdi vniuersali: nihil intel-
 ligit̄ nisi singularē: quodlibet singularē sub eo con-
 ceptū eque p̄imo negatiue. Nec est incōueniēti⁹: q̄
 infinita in potētia p̄nt̄ intelligi p̄fuse: secus si intelligit̄
 quodlibet seorsum distincte. ¶ Ad sc̄dam cōtra earū
 dem op̄t̄: vt̄ q̄ cōcept⁹: dupl̄iciter accipit̄ participialiter
 et noialiter: participialiter est res q̄ cōcipit̄. I. res
 que actu cognoscendū intelligit̄: sic cōcept⁹ est obie-
 ctum intellectiōis: et est res extra terminā actū intelli-
 gēdi: sc̄y res cognita: sed noialiter capiedō est ipsa
 cognitio qua res cognoscit̄: sic est act⁹ intelligēdi: et
 verū est. q̄ cognitio nō p̄cedit̄ terminat̄ seip̄s: vt̄ si-
 gnificatū p̄ se naturalit̄ p̄p̄t̄: s̄z b̄i terminat̄ seip̄s: vt̄
 significatū p̄ se mediātē alio cōceptū. I. hoc est dicitur:
 q̄ null⁹: cōcept⁹ significat̄ seip̄s p̄cise naturalit̄ p̄
 p̄p̄t̄: vltimate. Sed b̄i significat̄ seip̄s p̄cise natu-
 raliter cōiter vel nō vltimate: hoc mediātē alio con-
 ceptū reflexo naturalit̄ p̄p̄t̄: significat̄. ¶ Ad rōnes cō-
 tra sc̄dā op̄inione: iniquitatē faciūt̄ p̄tra illā vt̄: q̄ vni-
 uersale nō est sp̄s: sed cognitio: sicut̄ actus cognoscē-
 di cōi ter. Et consequēt̄ vt̄ q̄ illud vniuersale nō p̄t̄
 mo intelligi: sed res singularis: sed est quo intelligit̄.
 p̄t̄ tñ intelligi alio cōceptū q̄d̄ reflexus: nec p̄cedit̄
 in infinitū: sed est status fm̄ auct̄ in sc̄do. vt̄ dicit̄ in p̄-
 logo. q. i. ¶ Dicit̄ etiā q̄ cōceptus vniuersalis abstrahit̄
 h̄iturz generat̄. Abstrahit̄ a cōuenientia singularit̄z
 generat̄: q̄ realiter in aia p̄ducit̄: alie rōnes non sunt
 contra istam op̄t̄. ¶ Ad p̄p̄t̄ alia rōnes factas p̄tra
 op̄inione de fictis: dicit̄ sc̄da opinio p̄p̄abilioz q̄ vni-
 uersale est conceptus mētis. I. actus cognoscēdi: qui
 est vera qualitas in aia: et res singularis: significans
 vniuersū plura singularia eq̄ p̄imo negatiue natura-
 liter: p̄p̄t̄: quozū singulariū est naturalis similitudo
 non in existēdo: sed in representatiōe: p̄pter q̄d̄ dicit̄ pōt̄
 fictū similitudo imago vel pictura rerū: etiā obiectum
 cognitū: sed nō se ip̄o: sed alio conceptū reflexo. Et
 etiā vniuersale: vox vel scriptū: aut̄ q̄d̄cūq̄ aliud
 quozū est institutiōe vel volūntariō vniuersalis plura
 singularia vniuerso. q̄d̄ tñ signū est res aliqua singula
 res: sicut̄ concept⁹: ita et ipsū solum representatiue
 vniuersale: ita q̄ esse vniuersale nihil aliud est q̄d̄
 representare vel significare plures res singulares vniuerso
 ¶ Et fm̄ h̄ic modū oia facilius possunt solui: et intel-
 ligi: quā op̄inione i se q̄ntū. p̄fēd̄ p̄pono: sicut̄ et doc-
 t̄r. iij. q. ij. eam acceptat̄ dices: q̄ non sit parū mun-

Ad quīntū

Ad sextū

Ad septū

¶

tamē in conferuātibz: vnde potest ratio sic formari. Quicquid reali pducit ab alio qđm manet i esse reali ab aliqđ reali pferuat. Is ille effect? pducit: igit qđm manet ab aliqđ pferuat. Licet qđo de illo pferuāte: aut potest pducere ab alio aut nō. Si nō tōtic est efficiens pūmū licet est conferuātibz pūmū: qđ est pferuāns: est esse efficiē: vt ostēdit in qđo. Si autē illud cōferuāns pducit ab alio: igit pferuat ab alio. Et de illo alio qđo licet prius: rē p se oportet pcedere in infinitū: vel oportet venire ad aliqđ pūmū pferuāns nō cōferuānt: r tale est pūmū efficiens. Sed nō ē possibile esse pōcessum in infinitū in cōferuātibz: quia tunc actu esset infinita: qđ est impossibile: saltem naturalit sicut potest pbari p rōnes philoſophi r alioz qđ sunt fati rationabiles. Et p oīs per istā rōnem patet sufficiētē

Dubi. 2. 3

(licet nō euidēt) qđ oportet dare pūmū pferuās r ita pūmū efficiēs. ¶ Scđo dubitat de causis essentialit r accidentalit ordinatis qđs sit inter eas differētia. Et si sit notū per expēntia vř folū creditū esse causas sic subordinatas. ¶ Scđca qđstione pferit dicta Scđo de hōmī causis differētia ipugnat. Et dicit qđ ita ar. tū. sequit. Scđca dicitur plura dicta a doctore de causis pferuāte in qđ nominis terminū. ¶ Ad hoc ergo dubiū pōt dñm Camera. qđ. iij. suppositis hīs que tāgūt Scđca in littera qđstionis pferit dicit qđ pōt triplex inter eas assignari differētia. ¶ Prīma est qđ in causis essentialit ordinatis r scđca depēdet a pūmā in causando. Causa autē accidentalit ordinate sunt qđrum neutra ad pductionē alieius effect? aliā requirit naturalit in causando. ¶ Scđca differētia est qđ sequit ex pūmā qđ in causis essentialit ordinatis ē causālis alterius ratiōis r alterius speciei: ita qđ causae essentialit ordinate sunt alteri speciei: qđ ad causationem vnius effect? sufficit vnius rōnis. ¶ Tertia differētia est: qđ omnes causae essentialit ordinate simul requirūt ad causandū effectus. In causis autē accidentalit ordinate nō requirūt earū similitas in causando. ¶ Et si dicatur qđ mus: sol essentialit subordinat in causando murem: et tamē nō requirit eorū similitas. Dico qđ licet mus essentialit subordinat ad solem: nō tamē ecōuerſo r. Vnde circa pte dicta scđdum est qđ causarum cōcurrentiū ad dēterminatū effectū si vna nō possit cōcurrere nisi alia concurrat: ita dependet vna ab alia in causando sicut ecōuerſo. ¶ Generaliter tamē illa que est pūmā r illimitatō nō sic oīno depēdet a posteriori causa eiusdē effectus sicut ecōuerſo. Verbi gratia. In generando hōminē hōmo essentialit a sole dependet r ecōuerſo qđ nec hōmo sine sole nec sol sine hōmine pōt hōminē generare: sed tamē sol sine fonte pōt hōminē generare. Et sic causa vniuersalior r illimitatō: nō oīnīmo dependet ab inferiori: scđca sol ab hōmie: sicut inferiori a superiori r vniuersalior ppter causam dicitam. Itē qđ sol in pducēdo solem nō requirit necessari hōc singularē: puta solem ad cōpōduendū: sed ecōtra. Aliquādo autē nō est sic mutua depēdētia causarū cōcurrentiū in causādo: sicut qđ sol r mus generat murem: quia licet mus nō possit generare murem sine sole: sed tamen sol pōt sine mure. Et per hoc potest apparere qđ modo pcedunt vel nō procedunt multe instantie quas in hac materia mouet Scđca cōtra Scđo tū ponētē p dicitur differētia. rē. ¶ Et p dicitur scđo primo qđ nō ē nobis euidēs per expēntiā nec p demonstratiōē: sed solū opinatū vel creditū

Scđo. 2. 1h

aliqđ causas sic esse essentialit ordinatas. pōt fati per p dicitā. ¶ Scđo sequit qđ p m fidē oīs causa creata nō solū in essēdo: sed etiā in causādo essentialit depēdet a deo. ¶ Tercio sequit qđ deus a nulla causa depēdet essentialit in causādo. ¶ Quarto sequit qđ p m fidē simplr r absolute nihil essentialit dependet ab aliqđ causa creata siue in causari siue in esse: pōt de mēre dñi Camera. vbi. s. r alioz. ¶ Et tamē p pmissōz clarior intellectū notāndū qđ aliqđ essentialit dependet ab alio pōt duplī intelligi. Alio modo simplr r absolute: qđ sine illo nō possit esse vř pferuari alijs qđbusciqz positus: r sic nihil essentialit dependet nisi a solo deo. Alio mō p m qđ dicitur de facto positū in esse r pferuat ab illo: r sine illo nō fieret nec naturalit fieri potest: hō nō absolute. Et sic aliqđ essentialit depēdet a causa creata: qđ p m cursum nature causat r pferuat ab illa. rē. ¶ Et hoc p m p dicitā rōnem qđm pbar r qđm nō: r qđiter debeat intelligi. rē. ¶ Tercio dubitat circa illa qđ tāgit doctor de diuersis ppositionibz r pūmū circa illa qđ tāgit de causa p fe: r causa p accidēs. ¶ P m cui? intelligit notāndū qđ p fe r per accidēs quādoqz sumunt vř dicitur cōpōditiōē p ditiōis realis rei qđ est p fe ad cām p accidēs: pōt est sumitur vt dicunt cōditiōē rei naturalis. Alio mō vt dicitur p ditiōē p pōns. De p m dicit doctor: Lā p fe est aliqđ qđ causat nō p aliud reali difficut ab eo: hō se ita qđ pōt positio circūscriptio oīno qđ nō est cā i aliqđ genere cause: pōt sed effect? r licet calor p fe calefacta: ita p fe intelligit: et p nō excludit circūstantiā pūmā cause cōcurrentis. Nā p m multos accidētia nō hnt actum ratiōē suā erga subiectū nō i subiecto. Et p m statu illo oīs intelligit pphantasmata specularia. Causa p accidēs est illud qđ causat p aliud ab eo distinctū: sic alia intelligit p corp? igitus calefacti p calorē: hō intelligit p aiām: totū agit p parte. ¶ Scđca illa rie sequit qđ doctor facit in illo dicto cōpōditiōē hui? qđ agit seu causat p fe ad causans p aliud: r sic p fe r per accidēs dicitur cōditiōē rei naturalis. ¶ Ad hōc vero p accidēs r p fe dicitur cōditiōē p pōns: vt edificatō p fe edificat. Statuā factiōē est cā p fe statuē alibi p accidēs edificat. pōliciter? est cā p accidēs statuē: vt innuit cōmēntatō. p pōliciter. cōmēnto. lxxij. Sic ei sensus est. hōc pōt est p fe edificatō edificat hōc est p accidēs alibi edificat: vt ē hōc p hōc. hōc p hōc. vbi p hōc vult qđ de illo pōliciter p fe aliqđ p dicitur cui nō pōt esse oppositū illi? p dicitur. l. qđ est p positio necessaria. hōc em temp est hōc: calefactiō cōlectatō: statuā factiōē statuificat. Nō sic illa. pōliciter? est causa statuē. alibi edificat qđ pnt esse vere positio cōstatia subiecti. Et illa pnt simul stare: p m qđ p fe dicitur cōditiōē p pōntionis p fe: vel cōditiōē cause p fe. Alibi p fe calefacta: calidus p fe calefacti. hōc ambe vere sunt subiectis suppositiōibz p eodē. Et tū pūmā est p ppositio p accidēs: itē pō p fe. Sic illi pōliciter? p fe est cā statuē. pōliciter? p accidēs est cā statuē. Statuā factiōē p accidēs est cā statuē vt p fe p accidēs puenit cause p fe vel p accidēs. Alis tertia nō est vera si p accidēs est ditiō p pōntionis. Nō qđ malū est tales p pōntiōes distinguere ppter multiplicē acceptiōē p fe r accidēs. P andē ostēdit illud nō eā vř verū: etiā p m Scđo. Quicquid est cā cause: est cā causari. ¶ P m materia hui? qđstionis de vnitatē dei r pūmāte efficiētis. vide doc. l. qđ. q. i. Itē. vñ. qđ. q. r. vñ. s. r. vñ. q. i. q. i. q. i. q. i. ¶ Questio. r.

2
3
4
2

Dubi. 3. 2b

St h